

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 36. hét

Tűzifát is csak tiszta forrásból!

CSONGRAD MEGYE. Az elmúlt hetek kánikulája jót tett a szabadban tárolt, hasábra vágott tűzifának, most érdemes vásárolni, de nem mindegy, milyen fajtát, és az sem, hol és kitől. Mindenképpen szárazat vegyünk, és a legfontosabb, hogy ne súlyra, hanem kalodára vagy köbméterre, ajánlja a szakember, aki jobb ár/érték aránya miatt a drágább akácot, a tölgyet, bükköt javasolja.

Mára sokat szigorodtak a faárusítás feltételei, tisztult is a piac a hivatalos értékesítőkkal, de maradtak még kétes szereplők.

A leggyakoribb, hogy nem a kért mennyiséget és fajtát adják, és az olcsó, ám ellenőrizhetetlen ajánlatok sem a fa minőségére, mennyiségére, sem a panaszkezelésre nem nyújtanak garanciát. Az árusoknak regisztrálniuk kell magukat, és nyomon kell követniük a vásárolt készleteket, valamint azt is, kinek adják el. Az a legjobb, ha telephellyel rendelkező tűzéptől, erdészettől vásárolunk, az interneten hirdetőket pedig ellenőrizzük a Nébih honlapjának adatbázisban.

AZ AKÁCOT, A TÖLGYET VAGY A BÜKKÖT JAVASOLJA A SZAKEMBER

Csak hivatalos, engedéllyel rendelkező kereskedőtől vásároljunk télire tűzifát, és ne súlyra vegyünk, hanem köbméterre vagy kalodára. Az érezhetően tisztuló piac erdőinket is védi, de maradtak még kétes szereplők.

Az elmúlt hetek kánikulája jót tett a szabadban tárolt, hasábra vágott tűzifának, az sokat veszített a nedvességtartalmából. Most érdemes vásárolni, de nem mindegy, milyen fajtát, és az sem, hol és kitől. Mindenképpen szárazat vegyünk, de azt laikus nehezen tudja megállapítani, a legfontosabb, hogy ne súlyra, hanem kalodára vagy köbméterre vásároljunk. Akik ezzel üzletelnek, és mázsaára mérik, azok ügyeskedhetnek mondja Terhes Csaba. A Bodrogi Bau áruházvezető helyettese a keményfát javasolja, magasabb a fűtőértéke, s bár drágább, mint a nyár vagy a fenyő, ár/érték arányban jobban megéri. Szerinte az akác, a tölgy vagy a bükk jó igazán a kályhába, vagy a kiegészítő fűtésekként anappaliban használt kandallóba.

Mára jelentősen szigorodtak a faárusítás feltételei, érezhetően tisztult is a piac a hivatalos értékesítőkkal, de ez még nem teljes. Sokan spórolnak

úgy, hogy "fekete" faárustól szerzik be a téli tüzelőt, de azoknak nagyon résen kell lenniük, és nem árt, ha értenek is a fához figyelmeztet a szakember.

Internetes útmutatóval segíti a fakereskedő vállalkozásokat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, hogy a magyar és az uniós jogszabályoknak megfelelően működjenek. Az árusoknak regisztrálniuk kell magukat a

nyilvántartásba, és nyomon kell követniük a vásárolt készleteket, valamint azt is, azokat kinek adják el mondta Nagy Dániel. A hivatal osztályvezetője hangsúlyozta, a nyilvántartás célja, hogy kiszűrje az illegálisan kitermelt fa bekerülését a kereskedelembé, védve a rendszer szereplőit és a vásárlókat.

Leggyakoribb, hogy nem a kért mennyiséget és fajtát adják

a laikus főleg idősebb, egyedül élő vásárlóknak. A kecségetően olcsó, ám ellenőrizhetetlen ajánlatok sem a fa minőségére, mennyiségére, sem az esetleges panaszkezelésre nem nyújtanak garanciát. Legjobb, ha telephellyel rendelkező tüzéptől, erdészettől vásárolunk, az interneten hirdetőket pedig ellenőrizzük a Nébih honlapjának adatbázisában.

CSONGRÁD MEGYE
KOVÁCS ANDRÁS

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2019. szeptember 02., hétfő, 1+7. oldal)

Figyeljünk, ha futár hozza az árut

Sorozatunkban a neten rendelt, futárral kiszállított termékekről vártuk olvasóink kérdéseit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszaiból kiderült, alapesetben nem kell megvárniuk, míg felbontjuk a csomagot és elvégezzük a gyors állapotfelmérést. Az ajándéknak szánt, vagy későbbi felhasználásra vásárolt tartós fogyasztási cikket három munkanapon belül feltétlenül meg kell vizsgálnunk, hiszen a rendelet csak ezen belül biztosítja a cserét, ha problémás. Fontos, hogy kibontást követően fotókkal, videóval dokumentáljuk a hibát, és azt haladéktalanul jelezzük az eladó felé.

Erre kell figyelniük, ha futár szállítja házhoz az árut

Sorozatunkban a neten rendelt, futárral kiszállított termékekkel kapcsolatban vártuk olvasóink kérdéseit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszaiból kiderült, nem kell megvárniuk, míg felbontjuk a csomagot és elvégezzük a gyors állapotfelmérést.

Még nem készült el az új házunk, de már megrendeltük a kerámialapos tűzhelyet egy webáruházban. Az átvétel után néhány héttel bontottuk csak ki, hogy addig se érje por, és megdöbbenve láttuk, a kerámialap teljesen össze van törve. Mit tehetünk?

Ha egy termékre kötelező jótállás vonatkozik ilyen a tízezer forint feletti tartós fogyasztási cikk -, akkor három munkanapon belül feltétlenül meg kell vizsgálni, hiszen a rendelet csak ezen belül biztosítja a cserét. Ha az áru olyan mértékben sérült, hogy az a rendeltetészerű használatot akadályozza, akkor a vállalkozás nem vizsgálhatja a hiba okát, automatikusan ki kell cserélnie. Ha gyanús számukra a hiba eredete, csak a cserét követően érvényesíthetnek igényt a fogyasztóval szemben. Három nap után nehezebb a dolgunk. Szabály, hogy az egyéves kötelező jótállás az adott termék minden hibájára kiterjed, így arra is, ha az átadáskor már sérült volt. Fontos tehát,

hogy kibontást követően fotókkal, videóval dokumentáljuk a hibát, és azt haladéktalanul jelezzük az eladónak, hogy érvényesíthessük a jótállást.

Képtelenségnek tartom, hogy a futár megvárja, amíg én a csomagot kibontom, és a terméket leellenőrzöm naponta átlagosan hatvan helyszínre szállít. Arra viszont már volt példa, hogy a termék nem azt nyújtotta, amit ígértek az ügyfélszolgálat már másnap visszautalta a vételárat. Mi a véleményük?

Örülünk, hogy eddig jó tapasztalatai voltak, jogszabály nem írja elő a futárcégek munkatársainak, hogy megvárják a kiszállított áru felbontását. Ma azonban már több vállalkozás alkalmazza az úgynevezett Open Box módszert, ami azt jelenti, hogy a futárnak az eladó és a szállítócég megállapodása szerint kötelessége megvárni, amíg a vevő kibontja

és ellenőrzi a csomag tartalmát, majd mindezt írásban is rögzítik. Ha a termék sérült, azonnal visszaküldhetjük azt az eladónak.

JÁRT MÁR PÓRUL LAST MINUTE ÚTTAL?

Járt már úgy, hogy utolsó pillanatban történő" foglalás miatt hátrány érte a normál ár töredékéért megvásárolt úttal? Az autóbusz legrosszabb ülését kapta, szobája ablaka pedig a tengerpart helyett a szállodai mosodára nézett? Előfordult, hogy a túl alacsony ár visszaköszönt a félvagy teljes panziós ellátásban? Kihez tudott fordulni, ha nem jutott dűlőre a szállásadóval vagy az utazást szervező" irodával? Ossa meg velünk panaszát, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

CSONGRÁD MEGYE

KOVÁCS ANDRÁS

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2019. szeptember 02., hétfő, 1+2. oldal)

Számos változást hoz életünkben a szeptember

Nyomon követhető a küldemény, jön az egyéni munkarend, itt az őszi érettségi

Mától több változással is találkozik az, aki a postára megy, vonaton utazik, vagy online vásárol. A legfontosabbakat gyűjtöttük össze.

Megszűnik a tértivevény a postán

A legtöbb intézmény igyekszik modernizálni és ezzel hatékonyabbá tenni a munkáját és ezzel kényelmes szolgáltatást nyújtani az ügyfelek számára. Így van ezzel a Magyar Posta is, hiszen szeptember 1-jétől működik az új kézbesítési rendszerük, melyen mindenki nyomon követheti levelei útját. Ehhez csak egy küldeményazonosítóra lesz szükség, mellyel a posta honlapján vagy mobilapplikáción keresztül követhetjük az ajánlott vagy a tértivevényes küldeményeink útját.

A papír alapú tértivevények év végi kivezetését kormányrendelet írja elő, így januártól csak elektronikusan működik majd. Az új rendszernek köszönhetően az ügyfelek számára átláthatóbb és biztonságosabb lesz a rendszer, a Magyar Posta számára pedig hatékonyabbá válik a kézbesítés, és gyorsul a feldolgozás.

Fogyasztóvédelmi vitarendezés

Ha interneten rendelünk, vásárolunk, és problémánk adódik, lehetőségünk van arra, hogy online kezdeményezzük a vita rendezését egy internetes felületen, az ec.europa.eu/odr weboldalon.

- Szeptember elsejétől az a változás, hogy a kapcsolattartó pont már nem a Budapesti Békéltető Testület, ami ezekben az ügyekben országos hatáskörrel bírt, hanem az Innovációs és Technológiai Minisztériumban működő Európai Fogyasztói Központ - magyarázta a Borsnak dr. Kiss-Benedek Damarisz fogyasztóvédelmi szakember. - A feladat ugyanaz marad: tanácsokat adni, gyakorlati segítséget nyújtani a fogyasztóknak a felület használatával kapcsolatban. Lényeges, hogy a vállalkozás, amellyel szemben panaszunk van, hazai legyen vagy európai uniós. Ezen kívül még három országgal szemben élhetünk jogvitával: Norvégiával, Izlanddal és Liechtensteinnel szemben. Fontos tudni, hogy amennyiben nem online akarunk jogvitát kezdeményezni, továbbra is a békéltető testületekhez kell fordulnunk,

és az online jogviták döntéshozói is ezek maradtak. Csupán a tájékoztatás és segítségnyújtás került az Európai Fogyasztói Központ feladatai közé.

Jegyet csak automatából

Múlt péntek óta egészen szeptember 22-ig nem nyitnak ki a jegypénztárak a Nyugati pályaudvaron. Az utasok így csak az automatákból juthatnak hozzá jegyeikhez. A Közlekedő Tömeg arra hívja fel a figyelmet, hogy a tizenegy pénztár és tizennégy automata helyett összesen csak négy automatánál lehet minden fizetési eszközzel jegyet venni.

Őszi érettségi

Több olyan tantárgy is van, melyet a nebulók már nem tanulnak végzősként. Ilyenkor nem kell nyárig várniuk ahhoz, hogy számot adhassanak tudásukról, ősszel is beülhetnek a vizsgapadba. Szeptember 5-ig lehet jelentkezni az október-novemberi érettségi vizsgákra. A vizsgázóknak lehetőségük van rendes, szintemelő, kiegészítő, ismétlő, pótló és javító vizsgát tenni. Előrehozott vizsgát most nem lehet tenni. Az őszi vizsgaidőszakban a kijelölt középiskolák és a kormányhivatalok szerveznek érettségiket. Erről minden információ megtalálható az Oktatási Hivatal honlapján. Idén az őszi érettségi vizsgaidőszak október 11-től november 22-ig tart majd

Eltörölték a magántanulói státuszt

Érdemes odafigyelni a köznevelési változásokra is, hiszen módosult a köznevelési törvény. Ennek értelmében szeptember elsejével megszűnik a tanulók számára az a lehetőség, hogy kötelezettségüket magántanulóként teljesítsék, és helyébe az egyéni munkarend lép. Az eddigiekben a tanuló számára a magántanulói státuszt az intézmény igazgatója határozatban engedélyezte, szeptember 1-jével viszont a szülő, nagykorú tanuló esetén pedig a tanuló kérelmét a felmentést engedélyező szervhez nyújthatja be a tanévet megelőző június 15-éig. Csak abban az esetben nyújtható be később a kérelem, ha olyan helyzet lép fel a tanuló életében, mely megakadályozza azt, hogy iskolába járás mellett teljesíteni tudja a követelményeket.

[Eredeti](#)

(Bors, 2019. szeptember 02., hétfő, 8+9. oldal)

Szakértővel könnyebb eligazodni a családtámogatások rendszerében

Alapvető, hogy csak annyi hitelt érdemes fölvenni, amennyit a kiadások nagyon indokolnak

Rendkívül népszerű a kormány családtámogatási programja, az egyes támogatási formák már eddig is több tízezer embert mozgattak meg, és többen vannak, akik túl vannak már az ügyintézés folyamatán, sőt, már hozzájutottak az állami segítséghez. Sok a félreértés azonban az igénylők körében, illetve az ismeretek hiánya, a nehezebb jogi szövegezés miatt előfordul, hogy elbizonytalanodnak az egyébként jogosult családok a folyamat során.

A kormány fogyasztóvédelmi stratégiájának kiemelt részét képező pénzügyi tudatosságra nevelés jegyében annak próbáltunk utánajárni, hogy az otthonteremtést tervező fiatalok, családok, gyermeket tervezők körében népszerű állami családtámogatási formák igényléséhez szükséges ügyintézés során milyen akadályokkal, tipikus dilemmákkal találkozhatunk, és ezekre milyen tanáccsal szolgál a szakértő.

A tapasztalatok szerint, noha az egyes támogatások kommunikációja folyamatos a bankok és a kormány részéről, a potenciális ügyfelek már gyakran abban is tanácsstalanok, hol, milyen formában lehet kellően informálódni a naprakész lehetőségekről, illetve arról, hogyan változnak az érvényben lévő jogszabályok. A jogszabályt és a változásokat a Magyar Közlöny tartalmazza, azonban ez elég nehezen emészthető jogi szöveg. Vannak olyan megbízható információkat tartalmazó online felületek is, amelyek nagyon jól összefoglalják az érvényes szabályokat, valamint közvetlen, személyes vagy telefonos szakértői segítséget is nyújtanak ingyenesen. Emellett a Család.hu internetes oldalon is támogatásonként, közérthető módon el lehet olvasni a fontosabb információkat mondta a Magyar Nemzet megkeresésére Trencsán Erika. A Money.hu pénzügyi szakértője ismertette: az a tapasztalatuk, hogy például a csokigénylők esetében a tb-jogviszonyra vonatkozó feltételekkel nincsenek tisztában a családok, illetve fogalomként keverik azt a munkaviszonnyal. Tehát sokan azt gondolják, hogy ha hároméves tb-jogviszony kell az otthonteremtési kedvezményhez, akkor az azt jelenti, hogy a feltételek szerint a jelenlegi munkahelyen kell legalább ennyi ideje dolgozniuk. Azonban számos esetben, amikor a munkavállalók kikérik a tb-igazolást, akkor szembesülnek vele, hogy nincs meg a szükséges időtartamú tb-jogviszony, mert a korábbi munkáltató nem jelentette be vagy nem a teljes munkaviszonyra jelentette be. Ezt érdemes minden esetben ellenőrizni, és rendezni a munkáltatóval tanácsolta.

A csok vagy a babaváró támogatás iránt érdeklődőket más szempontból is figyelmezteti a szakértő. Óvatosságra inteném azokat a családokat, ahol egyáltalán nincs önerő, és a lakáscélt kizárólag hitelből és támogatásból szeretnék megvalósítani. Főként akkor, ha egyetlen gyermek sincs még, és vállalnak három gyermeket mondta Trencsán Erika. Úgy folytatta: A három gyermek megszületésére tíz év van. Ha ez nem történik meg, akkor a jogszabály szerint egy összegben kell visszafizetni a támogatást.

A szakértő szerint a régi támogatási rendszerből (még a szocpol időszakából) berögzült a családoknál, hogy ha igazolták orvosi papírral, hogy nem lehetett gyermekük, akkor nem kellett visszafizetniük az állami támogatás összegét. Ez a jelenlegi támogatási rendeletben viszont nem szerepel. Tartalmaz a jogszabály úgynevezett méltányossági helyzetet, amit az államkincstár megvizsgál, de nem jár a visszafizetés automatikus elengedésével. Arra alapozni, hogy ha nem születik gyermek, hátha elengedi az állam a visszafizetést, nagyon nem javasolt hangsúlyozta.

Tipikus félreértések vannak a dokumentáláskor is, sorolta Trencsán Erika, hozzátéve: az elmúlt négy évben ugyanakkor nagyon sokat egyszerűsödött a dokumentációs igény, a szükséges jogosultságok nagy részét elég már csak nyilatkozniuk az igénylőknek.

Építkezésre vagy új lakás vásárlására vonatkozóan kell több dokumentációt benyújtani, ezek pedig főként az ingatlanról szólnak, például elektronikus építési napló adatait feltüntető visszaigazolás, kivitelezési dokumentáció, de kérhetik a várandósgondozási könyvet is. Amennyiben hiteligénylés, például csokhitel is szerepel a lakáscél megvalósításában, akkor az adásvételi szerződésben annak a konkrét banknak kell szerepelnie, ahol a hitelt igénylik. Ezekre érdemes odafigyelni fogalmazott.

A pénzügyi tanácsadó arra külön felhívta a figyelmet, hogy alapvetően annyi hitelt érdemes felvenni, amennyi nagyon indokolt, még akkor is, ha a jelenlegi családi kassa elbírja. Ha gyermek születését vállalja a család, akkor mindenképp figyeljenek arra, hogy mik a következményei, ha mégsem születik meg a gyermek, illetve ha megszületik, akkor arra kell felkészülni, hogy a gyermek két-hároméves koráig az édesanya fizetése kiesik a családi bevételekből, és akkor is megterhelés nélkül tudják fizetni a hitelt. Nem javaslom, hogy a családi bevétel negyven-ötven százalékánál több legyen a hitelek törlesztőrésze, és

itt érdemes figyelembe venni a korábban felvett hitelek törlesztőrészleteit is, amit fizetni kell monda.

JOGVISZONY A TB-VEL A Money.hu tanácsadója arra is külön kitért, mik az egyszerű alapszabályok a csok vagy a babaváró támogatás esetén, hiszen támogatásonként más-más időtartamot írnak elő a tb-jogviszonyra, ezekkel érdemes tisztában lenni, mielőtt egyáltalán gondolkodni kezdenek a családok a lehetőségek kiaknázásáról. Eszerint alapvetően azt kell figyelembe venni, hogy a csoknál egy és két gyermek esetén 180 napos folyamatos tb-jogviszony az elvárás (legfeljebb harminc nap megszakítással), kivéve, ha az igénylő ápolási díjban részesül. Három vagy több gyermek és új lakás építése/vásárlása esetén két éves folyamatos tb-jogviszony a feltétel (legfeljebb harminc nap megszakítással), amelyből az igénylést megelőző 180 napban kizárólag keresőtevékenység fogadható el, kivéve, ha az igénylő ápolási díjban részesül. A falusi csoknál egy, illetve két gyermek esetén egy év, három vagy több gyermek esetén két év tb-jogviszonyt kell igazolni. A babaváró kölcsönnél pedig az az alapelvárás, hogy az igénylőnek három éves folyamatos, igazolt tb-jogviszonya legyen, ebből az utolsó hat hónapban magyarországi munkahelynek kell lennie. Ha meglévő gyermekre igénylik a csokot, úgy lehet egyedülállóként, élettársként, házasként, elváltként, özvegyként (tehát bármilyen típusú lehet a családi állapot) kérni a támogatást, ám ha újabb gyermeket szeretne vállalni a család, akkor azt kizárólag házások tehetik meg. Babaváró hitel esetén is csak házások lehetnek az igénylők füzte hozzá Trencsán Erika. Ugyanígy az életkor számít, ha újabb gyermek születését vállalják, akkor legalább az egyik félnek negyven év alattinak kell lennie. Babaváró hitel esetén a feleségnek 18-41 év között kell lennie jogszabály szerint, azonban a bankok ettől lehetnek szigorúbbak.

Csekő Imre-Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. szeptember 02., hétfő, 16. oldal)

Jelentős eltérések vannak az V4-országok tejiparában

Milyen trendek mutathatók ki a különböző európai országok tejiparában és tejfogyasztásában?

Magyarország a tejhozamot illetően Európa élmezőnyében szerepel, ráadásul 2012 és 2018 között 10 százalékos növekedés volt ezen a területen. Szintén emelkedett a tejfogyasztás. Az egy főre jutó fogyasztás tejegyenértékben (vagyis az összes tejtermék fejenkénti fogyasztása tejliterre vetítve) 164 liter volt 2016-ban az agroinform.hu szerint. Tejtermékekre bontva egy ember 2016-ban 53 liter tejet, 13,5 liter tejfölt, kefir, joghurtot, 7,6 kilogramm sajtot, túrót evett, vajból pedig 1,7 kilogrammot fogyasztott átlagosan. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (TSzSz) szerint tavaly a gazdálkodók több mint 1,9 millió tonna tejet termeltek, amelyből 1,5 millió tonnát Magyarországon vásároltak fel, ez pedig egy százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest. A tej import és az export viszont továbbra is negatív, hiszen értékben 20 százalékkal több érkezik az országba. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) szerint az exportból származó bevétel 2018-ban 63,2 milliárd forintot hozott az ágazat számára. Komoly eltérések vannak a V4 országokban Lengyelországban 2018-ban a tejtermelés (minden terméket beleszámítva) elérte a 14 millió tonnát, amely két százalékos növekedés volt az egy évvel korábbihoz képest. Ennek a

mennyiségnek a 85 százalékát dolgozzák fel, míg 15 százalékát megisszák a farmokon, vagy a helyi közösségekben értékesítik tovább nem hivatalos úton. A 2018 első felében tapasztalt kedvezőtlen időjárás ellenére a tehénállomány 4 százalékkal nőni tudott Lengyelországban, ennek köszönhetően pedig az ágazat is bővült. Tavaly 900 ezer tonna sajtot, 219 ezer tonna vaját és 170 ezer tonna zsírszegény tejet készítettek az országban. Lengyelországban összesen 175 tejfeldolgozó üzem van, amelyek 32 ezer embert foglalkoztatnak. A feldolgozóipar viszont szenvedett 2018 első felében a tejtermékek alacsonyabb árai miatt, de a helyzet az év második felében és 2019 elején rendeződött. 2017-ben átlagosan 218 liter tejet ittak fejenként a lengyelek, amely 2 százalékos csökkenés az egy évvel korábbihoz képest. A sajt viszont egyáltalán nem mondható népszerűnek az országban, hiszen évente átlagosan csupán 5,2 kilogrammot fogyasztanak belőle lakosonként. A vaj ezzel szemben az egyik legtöbbször használt tejtermék, viszont az ára 2016 és 2018 között 69 százalékkal emelkedett. 2016-ban egy átlagos lengyel 4,5 kilogramm vaját fogyasztott, amely jócskán meghaladja az 3,8 kilogrammos európai átlagot, de eltöri a franciák mellett. A Cseh Köztársaság ezredforduló utáni tejfogyasztási adatai minden részletükben szinte másolják az ország gazdasági növekedésének mutatóit. A cseh Statisztikai Hivataltól kapott legfrissebb adatok alapján ez Csehországban, napjainkban 61,2 kilogrammot tesz ki. Ez az ezredfordulón mért 59,5 kilogrammos adathoz képest ugyan csak 1,7 kilogrammos növekedést mutat, viszont ha összehasonlítjuk Szlovákia aktuális tejfogyasztásával, akkor látható, hogy a szlovákiai éves 46 kilogrammos képest a csehek több mint 60 kilogrammos éves fogyasztása nagyon meggyőző többséget mutat. A V4NA kérdésére egy szakértő, a Szlovákiai Tejszövetség főtitkára, Jana Plankova elmondta, hogy számukra is talány, hogy miért van ilyen nagy különbség a két egykori tagköztársaság tejfogyasztási szokásában. A tej és tejtermékek fogyasztásának trendje Csehországban szintén a stabil növekedést mutatja. Itt az ezredfordulós 214,1 kilogrammról mára 246,5 kilogrammra nőtt a mutató, ez több mint 15 százalékos növekedés. A sajt és a vaj csehországi térhódítása szintén szembetűnő. A sajtnál 9,3 kilogrammról 13,2-re; míg a vajnál 4,1-ről kerek 5 kilogrammra nőtt ugyanebben a majd két évtizedes időszakban az egy lakos által egy évben elfogyasztott mennyiség. Szlovákia újkori tejtermelésére és -fogyasztására drámai számok jellemzőek. Ahogy azt a Szlovákiai Tejtermelők Szövetségétől (SZPM) megtudtuk, a tejfeldolgozó üzemek száma az ezredfordulótól napjainkig több mint 700-ról majdnem a felére, 440 üzemre csökkent. Emellett a lakosságának tejfogyasztása a 2000. évi 71,5 kilogrammról napjainkra 46 kilogrammra csökkent egy lakosra számítva. Ez azt jelenti, hogy nem egész két évtized alatt jóval több, mint a harmadával lett kisebb az ezredfordulón mért szám. Tévhitek miatt csökken a szlovák tejfogyasztás? Az SZPM nem tud egyértelmű választ adni a tejfogyasztás ilyen drasztikus csökkenésére, így jobb híján azt látják a fő oknak, hogy a tejiváshoz nagyon sok tévhit kapcsolódik. Ezek közül is kiemelték a tej állítólagos hizlaló hatását, illetve a szövetség által önjelölt étkezési tanácsadóknak nevezett egyének tejjeljes megnyilvánulásait. A szakmai szövetség folyamatos felvilágosító akciókkal igyekszik népszerűsíteni a tejet főleg az általános- és középiskolás korosztályon belül. Ezek az akciók nemcsak a már említett tévhitek eloszlatását szolgálja. Elsődleges céljuk, hogy minél fiatalabb korban megkedveltessék a tejet, mivel tapasztalatuk szerint, aki tej nélkül nő fel, az már később sem válik tejfogyasztóvá. A drasztikus tejfogyasztási csökkenést ugyan nem feledteti, de kedvezőbb perspektívát mutat a tej és a belőle készült termékek, továbbá a sajt és vaj felhasználásának adatai. Mindhárom termékcsaládnál növekedésről lehet beszámolni. Legnagyobb mennyiségi ugrás a sajt fogyasztásánál látható, ahol a 2000-ben mért 5,7 kilogrammról 10,70 kilogrammra nőtt az egy lakosra jutó éves fogyasztás. A tejfogyasztás csökkenő adatait a tejtermékek fogyasztása kompenzálja. Bár nem közelíti meg a sajtoknál mért majd 90 százalékos növekedést, abszolút értékében mégis pozitívum, hogy a tej és

tejtermékek összesített fogyasztása 160,2 kilogramm 172,1 kilogrammról, azaz több mint 7 százalékkal nőtt ugyanezen időszak alatt. A meghatározó tejszármazéknak számító vaj fogyasztása is növekedést mutatott, itt 2000-ben 2,7 kilogrammos fogyasztás jutott egy szlovákiai polgárra. Ezt 2010-ben ugyan egy 2,6 kilogrammos enyhe csökkenés követte. A helyzet napjainkra viszont már a szemmel látható növekedést jelentő 3,4 kilogrammos évi vajfogyasztásnál tart. Imádják a sajtot Romániában Romániában 2017-ben a begyűjtött tehéntej meghaladta az egy millió tonnát, ami 8 százalékos növekedést jelentett az előző évhez képest. Ez a mennyiség a 19,5 milliós lakossággal számolva fejenként mintegy fél liter tejfogyasztásnak felel meg. 2017-ben 2016-hoz képest a következő tejtermékek termelése nőtt: savanyú tej (joghurt, ivó joghurt, tejszínhab és egyéb hasonló tejtermékek) 12 974 tonnával, ami 6,5 százalékos növekedést jelent; hőkezelt fogyasztási tej 11 701 tonna, ami 4,2 százalékos fogyasztásbővülést mutat. Sajtokból 3 326 tonnát állítottak elő, ez közel 4 százalékos bővülést jelentett, és a vaj esetében a közel 200 tonna több mint másfél százalékos fogyasztás-növekedést eredményezett. A bővüléshez hozzájárult az iskolai "tejprogram", erre a 2017-2018-as tanévben az állami költségvetésből közel 110 millió lejt (több mint 23 millió euró) biztosított a román kormány. A következő adatközlés 2019. szeptember 10-én várható a román Statisztikai Hivatal részéről. A román GFK közvélemény-kutató legutóbbi felmérését ismertette a revista-piata.ro román fogyasztóvédelmi portál. A friss adatok szerint a tejtermékek forgalma összességében 9 százalékkal bővült 2018-ban Romániában. Ezen belül a biotermékek forgalma növekedett jelentős mértékben, ami minden termékcsoportra érvényes. A növekedés 2019-ben is folytatódott. Idén a bio minősítésű tejtermékek forgalmnövekedése az előző évhez képest mintegy 27 százalékos. Friss adatokat közölt a RetailZoom közvélemény-kutató is, mely szerint 2018. márciusa és 2019. februárja között a legnagyobb szupermarketek áruforgalmi adatai szerint a bio tejtermékek iránt a legnagyobb az érdeklődés. Ebben a termék kategóriában, a vizsgált időszakban 73 százalék fölötti a bevételnövekedése az adott cégeknek. A sajtok esetében közel 50 százalékos a fogyasztás bővülés. Az Európai Parlament egyik román képviselője, Daniel Buda a honlapján borúlátóbban ítéli meg a tejfogyasztás alakulását Romániában. Idén augusztusban az Európai Bizottsághoz fordult kérdéssel ez ügyben. Úgy fogalmaz, "Romániában a tejfogyasztás 4,4-szer alacsonyabb, mint a nyugat-európai átlag, és 2,4-szer alacsonyabb, mint Kelet-Európában. Noha nemzeti szinten különféle programokat vezettek be a tejfogyasztás ösztönzésére, a tejfogyasztók száma csökken." Az alacsony tejfogyasztás befolyásolja az ország egészségi állapotát, és gazdasági problémát is jelent. A tejfogyasztás százalékos csökkenése mind a kistermelőktől származó tejure, mind a pasztőrözött tejure vonatkozik. - TEOL

[Eredeti](#)

(teol.hu, 2019. szeptember 02., hétfő)

Tudatos fogyasztó

A műsor vendége Dr. Farkas Éva ügyvéd, fogyasztóvédelmi szakember, békéltető arról beszél, hogy nyár vége, ősz eleje van, ilyenkor talán érdemes beszélni a nyaralásokról kártérítésekről, olvasható egy adat, amely szerint idén az Európát érintő repülőjáratok májusban 31 nap alatt összesen több mint 50 napot késtek, eszerint irtatlan túlszűfolttság volt

a repülőtereken. Címkék: légügyi szakemberek, utazás, idegenforgalom, repülőjáratok, EK rendelet, kártérítés, poggyászkár, késés, törlés

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2019. szeptember 02., hétfő, 16 óra)

Uniós rendelet védi a vállalkozásokat az online közvetítőcégekkel szemben

Az eddigieknél szigorúbb szabályok mellett, átláthatóbban kell működniük 2020. július 12-től a vállalkozások és fogyasztók közé ékelődő online közvetítő szolgáltatóknak. Nemrégiben lépett ugyanis hatályba az Európai Unió e kör tevékenységét szabályozó rendelete. Az online közvetítő szolgáltatóknak ennek megfelelően egy éven belül alaposan újra kell gondolniuk, milyen szerződéses feltételekkel működnek és megfelelő panaszkezelési rendszert is működtetniük kell üzleti partnereik számára.

Az interneten vásárló fogyasztók legtöbbször talán fel sem tűnik, hogy az általuk kiszemelt áru vagy szolgáltatás a legtöbb esetben az eladótól közvetítő cégeken keresztül jut el hozzájuk. Ilyen online közvetítő szolgáltatóknak minősülnek például az online kereskedelmi platformok (pl. Amazon, Alibaba), a különféle applikációkat kínáló webáruházak (pl. Google Play, iStore), az internetes összehasonlító oldalak (pl. árukereső.hu, argep.hu) és közösségi médiaplatformok (pl. Facebook Marketplace). Mivel az online közvetítőkön keresztül bonyolódó kereskedelmi forgalom folyamatosan bővül, a vevőket elérni kívánó vállalkozások egyre jobban ki vannak szolgáltatva nekik. Kikre vonatkozik a szabályzás? A folyamatokat látva döntött úgy az Európai Unió, hogy rendeletben szabályozza a vállalkozások és az online közvetítő cégek kapcsolatát, méghozzá úgy, hogy az tisztességes és átlátható legyen. A szabályokat azoknak az online közvetítő cégeknek kell alkalmazniuk, amelyek az EU területén működő és uniós polgároknak árut vagy szolgáltatást kínáló üzleti vállalkozásokkal állnak kapcsolatban. "Az érintetteknek alig egy évük van az előírások teljesítésére, mivel a rendeletbe foglalt szabályokat 2020. július 12-től alkalmazniuk kell. A rendelet előírásainak megszegése esetén pedig nemcsak az online közvetítők üzleti partnerei, de az érdekképviseletek is a nemzeti bírósághoz fordulhatnak" - mondta dr. Göndöcz Péter, a Deloitte Legal Ügyvédi Iroda partnere. Mit hoz a jövő "Az online közvetítőknek alig egy éven belül a rendelet miatt újra kell gondolniuk szerződéses feltételeiket és életre kell hívniuk saját panaszkezelési rendszerüket is. Az online közvetítőket tömörítő szervezeteket pedig a rendelet arra ösztönzi, hogy dolgozzanak ki szakmai etikai kódexet is. Az új szabályoknak köszönhetően tehát szigorúbb, de átláthatóbb feltételek között működhetnek majd az online közvetítő szolgáltatással foglalkozó vállalkozások" - hangsúlyozta dr. Miks Anna, a Deloitte Legal versenyjogi csoportjának ügyvédje. A jogszabályi előírásoknak megfelelni azonban cseppet sem egyszerű. Számos területen, például a rangsorolási kritériumok meghatározásánál, vagy más közvetítők igénybevételeinek korlátozásánál ugyanis a rendelet előírásai mellett más, például adatvédelmi, versenyjogi és fogyasztóvédelmi szabályokat is figyelembe kell venni. Mire terjed ki a rendelet? Átláthatóság megkülönböztetett partner esetén: Ha az online közvetítő maga is kereskedik, tehát maga is kínál árucikkeket vagy szolgáltatásokat a fogyasztók számára, vagy egyes partnereit különleges bánásmódban részesíti, akkor a többi üzletfelét tájékoztatnia kell arról, milyen előnyöket biztosít saját maga, vagy a kiemelt partnerei

számára. Más platformok igénybevételének korlátozása: Amennyiben az online közvetítő megtiltja vagy korlátozza, hogy üzletei partnerei más platformokat is használjanak, esetleg nem engedi, hogy azok máshol kedvezőbb feltételekkel kínálják termékeiket, akkor megfelelően meg kell indokolnia, miért alkalmazza ezt a korlátozást. Rangsorolás: Egyértelmű, milyen előnyei vannak annak, ha egy online közvetítő rangsort készít a vele kapcsolatban álló társaságok termékeiről vagy szolgáltatásairól. Ezért a rendelet szerint 2020 júliusától már szerződésben kell lefektetniük, milyen főbb szempontok szerint készítik ezeket a listákat. Az online keresőprogramokat működtetők pedig kötelesek lesznek megjeleníteni ezeket a kritériumokat. A szerződésben külön ki kell térniük arra is, hogy külön díj befizetésével bármelyik vállalkozás befolyásolhatja-e a rangsor alakulását. Az adatokhoz való hozzáférés: Az online közvetítéssel foglalkozóknak tájékoztatniuk kell üzleti partnereiket arról, hogy miként, milyen feltételekkel és pontosan milyen adatokhoz férhetnek hozzá. Itt arra is ki kell majd térni, hogy az üzleti partnerek használhatják-e az összegyűjtött adatokat, valamint azokhoz harmadik fél hozzájuthat-e? Szerződési feltételek: A szerződési feltételeket világosan és érthetően megfogalmazva könnyen hozzáférhetővé kell tenniük az online közvetítőknek. Ha ezek a feltételek változnak, akkor arról legalább 15 nappal korábban tájékoztatniuk kell üzleti partnereiket. Szolgáltatás felfüggesztése, korlátozása, megszüntetése: Igaz ugyan, hogy az online közvetítők jogos érdeke lehet, hogy egyes partnereik számára felfüggeszék, korlátozzák, vagy elérhetetlenné tegyék szolgáltatásukat, ám egy ilyen lépés jelentősen befolyásolhatja az adott partner üzletmenetét. Emiatt az ilyen döntésekről, azok indokairól tartós adathordozón tájékoztatni kell az érintetteket. Ám lehetőséget kell biztosítani arra, hogy azok a döntést online panasz formájában vitathassák. Vitarendezés: Az 50 főnél több munkavállalót foglalkoztató és 10 millió eurónál nagyobb árbevételű online közvetítőknek a rendelet értelmében könnyen hozzáférhető, ingyenes belső panaszkezelési rendszert kell kialakítaniuk partnereik számára, amely alkalmas a panaszok észszerű időn belüli kezelésére. Ezen felül ki kell választaniuk két olyan mediátort is, akikkel a vitarendezési folyamatban együttműködnek. - Kiss Franciska

[Eredeti](#)

(infoter.hu, 2019. szeptember 02., hétfő)

Egyre terjed a sertéspestis

Kényszervágás Magyarországon az afrikai sertéspestis (ASP) vírusa kizárólag a vaddisznóállományban van jelen, házi sertésben nem mutatták ki a kórokozót a vizsgálatok, ennek ellenére a legkisebb gyanú esetén is elrendelhető kényszervágás - közölte a Népszavával az Agrárminisztérium (AM). Az ország keleti megyéiben az elmúlt hónapokban egyre több elhullott vaddisznóban találták meg a vírust, amely rendkívül veszélyes a sertésállományra. A Tisza mentén egyre több területet minősítenek át fertőzötté - közölte honlapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. Az Európa keleti országaiban és Ázsiában tomboló sertéspestis miatt globális áruhiány alakulhat ki a következő hónapokban - emiatt már most jelentősen emelkednek a sertéshústermékek fogyasztói árai.

A minisztérium közlése szerint ASP jelenléte miatt házi sertések leölésére nem került sor, ugyanakkor a betegség jelentette kiemelten magas kockázat miatt a hatósági állatorvosok rendkívül szigorúan lépnek fel, már csupán gyanú alapján is elrendelhetnek ilyen célú

intézkedéseket. Utóbbi esetre, azaz a gyanú alapján történő azonnali leölésre kis létszámú háztáji udvarokban valóban sor került már, azonban a laboratóriumi vizsgálatok ezen intézkedéseknél sem igazolták végül a betegség jelenlétét - közölte az AM, ezzel megerősítve az elmúlt napok újsághíreit.

A minisztérium arra is figyelmeztet, hogy az ország területén egyéb betegségekkel (például sertés reprodukciós zavarok és légzőszervi szindróma - PRRS) kapcsolatos, az Unió által támogatott mentesítési programok is zajlanak. A Népszava információi szerint Heves megyében az elmúlt hetekben nagyobb sertésállományok likvidálására is sor került, ám szakértők szerint erre nem az ASP gyanúja, hanem a szaktárca által említett PRRS-, illetve az úgynevezett Aujeszky-betegség (álveszettség) miatt volt szükség.

P. Zs.

[Eredeti](#)

(Népszava, 2019. szeptember 03., kedd, 6. oldal)

Drágább lett a comb

Csak hitelesített mérleg használata a szabályos

Nincs két egyforma grillcsirke comb, mégis darabra árulják az egyik élelmiszerüzletben - panasolja olvasónk. Amíg mérték, sokkal olcsóbb volt a termék. Fogyasztóvédelmi szempontból az effajta árképzés nem kifogásolható.

BARANYAI KÖRKÉP Egyik napról a másikra több mint duplájára drágult a grillcsirke comb az egyik élelmiszerüzletben: míg ugyanis korábban kilónként határozta meg az árát, addig az újítás szerint darabra árulják - adott hangot felháborodásának Postabontás rovatunkban megjelent levelében egy olvasónk. A korábban kilónként 1800 forintért árult combok darabjéért 450 forintot kérnek. Úgy, hogy köztudottan nincs két egyforma csirkecomb! A panaszos lemérte: 7,6 dkgot nyomott, amit vásárolt. Azaz számítása szerint nagyjából 5 ezer forintra drágult a grillcsirkecomb kilója.

Mint azt a Baranya Megyei Kormányhivataltól megtudtuk, a termék árának meghatározását fogyasztóvédelmi jogszabály nem írja elő, így a csirkecomb darabonkénti értékesítése nem tilos. Az viszont fogyasztóvédelmi rendelkezés, hogy az eladási, illetve egységárakról egyértelműen, könnyen azonosíthatóan, tisztán olvashatóan, forintban, az általános forgalmi adót és az egyéb terheket is tartalmazva, írásban kell tájékoztatni a vásárlókat.

A tapasztalat egyébként azt mutatja, hogy egyre több büfében, kifőzdében térnek át a hurka, kolbász, sült húsok stb. árának darabonkénti meghatározására, így nem kell a méréssel bajlódni a kiszolgáló személyzetnek.

Komoly árkülönbség mutatkozik

A Kormányhivatal fogyasztóvédelmi szakemberei kiemelték: előírás az is, hogy joghatással járó mérést - azaz ami a fogyasztó vagyoni érdekét érinti, tehát a kereskedelemben és a vendéglátásban - csak hatóságilag hitelesített mérőeszközzel lehet végezni. A mérlegek hitelesítési ideje két év, a hatóság a hitelesítést az eszközön elhelyezett matricával igazolja.

Minden tizedik hely problémás

A kormányhivatalok fogyasztóvédelmi hatósága évek óta ellenőrzi a kereskedelemben és a vendéglátásban használt mérlegek hitelességét. Baranya megyében 2018-ban 144 üzletben történt ilyen ellenőrzés, ebből 16 esetben állapította meg a hatóság, hogy a kiszolgáláshoz használt mérleg hitelesítése lejárt. 2019-ben eddig 72 ilyen ellenőrzés volt, és 7 alkalommal nem volt hiteles a mérleg.

Fontos tudni, hogy a csomagolóanyagot tilos belemérni a termékek tömegébe. A mérlegek ún. tara funkciója alkalmas arra, hogy a csomagolóanyag tömegét "lenullázzák", így valóban csak a megvásárolni kívánt termék súlya alapján kerül sor az eladási ár meghatározására.

Nem mindegy, milyen kiszérelést vásárolunk

Wald Kata katalin.wald@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2019. szeptember 03., kedd, 2. oldal)

Fontos levelet küld a bankod: ne ijedj meg, ez lesz benne

Az MNB szerint újfajta kockázatok jelentek meg...

Újfajta kockázatok jelentek meg a lakossági pénzügyi piacon tavalyhoz képest. A hitelkártyák esetén gondot jelenthet a kettős törlesztés rendszere, a hiteleknél azonban örvendetes, hogy az új lakáshitelek 97 százaléka már fix kamatozású. A biztosításoknál a digitalizáció jelent kockázatot, az MNB azonban dolgozik új, biztonságosabb biztosítási terméken. Jelenleg 97 százalék az új lakáshitelek között a fix hitelek aránya - hangzott el a Magyar Nemzeti Bank sajtótájékoztatóján. A biztosítási piacon az elmúlt egy évben a lakásbiztosításoknál a verseny további erősítése szükséges, emiatt jöhet egy minősített fogyasztóbarát lakásbiztosítás. Ezen már dolgoznak az MNB munkatársai. Válassz olcsó hitelt a Pénzcentrum kalkulátorában! Az új lakáshitelek immár teljesen egészében fix kamatozásúak, ebben jelentős hatása van az MNB tájékoztatásának - mondta el Freisleben Vilmos az MNB fogyasztóvédelmi igazgatója. Az MNB ajánlására a bankok az ügyfelek egy részének már kiküldték azt a levelet, ami azt tartalmazza, hogy milyen feltételekkel tudja fixálni a hitelét. A döntést természetesen a fogyasztónak kell meghoznia. Jövő januárig további ügyfelek kapnak majd ilyen levelet. A bedőlt hitelekkel kapcsolatban Freisleben elmondta, hogy a követelésvásárlás- és követeléskezelési tevékenységre is kiemelten figyel a Magyar Nemzeti Bank. Ezzel kapcsolatban is volt az MNB-nek egy ajánlása. A legjobb út ugyanakkor egy törvényi úton történő szabályozás lenne. A folyamatos felügyelés keretében minden intézménynek van egy felelőse az MNB-nél, és az adott intézménynél minden lényeges tevékenységgel tisztában kell lennie az ellenőrnek. Az MNB ügyfélszolgálat a minden hozzá tartozó megkeresést kiértékel. Az MNB törvény szerinti vizsgálatoknál bizonyos határidők vannak, ezek azonban a gyorsaságot nem szolgálják, ezért az MNB és az intézmény között egy levelezési gyakorlat alakult ki. Így a fogyasztói panaszok nagyon hamar becsatornázódnak az MNB-hez, és visszakerülnek a bankhoz. A feltárt problémákat így minél gyorsabban ki tudja javítani az intézmény - mondta el Freisleben. Válassz olcsó hitelt a Pénzcentrum kalkulátorában! Gyakori hiba a THM nem pontos feltüntetése, illetve a THM számításának a hibája is - ez sokszor megsérti a THM-plafont. A reprezentatív példa hiánya is probléma szokott lenni, a kézizálog tevékenységet folytató vállalatok is fokozott figyelem alatt állnak. A kézizálog tevékenységet folytató vállalatok tekintetében is ajánlást

adott ki az MNB. Az MNB vizsgálsorozatát indította a fair banki szabályok betartásának hiányáról. A korábbi évekhez képest az új kockázat a kombinált hitelkártyák problémája: be lehet állítani, hogy miképp törlesszen az ügyfél. A kockázata az, hogy ez valójában két termék keveréke, és tájékoztatást csak a hitelszerződés megkötésekor kap - ez jelenti a kockázatot. A fintech vívmányok is enyhe kockázatot jelentenek, amire a fogyasztók egyébként nyitottak. Itt is vannak azonban kockázatok, az ügyfélnek ezért érdemes bővebben utánanéznie az adott fintech tevékenységének. A biztosítási területet is elérte a digitalizáció: az igényfelmérés online platformra került. Az egyedi igények nagyon nehezen kezelhetők, ekkor az online megoldás nem a legjobb megoldás. Az online igényfelmérők ellenőrzése az MNB kiemelt feladata. Szem előtt van az e-mailes kapcsolattartás is. Sokan nem gondolják át, hogy az e-mailes kapcsolattartás aktív postafiók-kezelést igényel. Gyakori probléma, hogy sokan nem használják az adott postafiókot, miközben a biztosító tájékoztatása oda érkezik. Ahogy az már elhangzott, hamarosan minősített fogyasztóbarát lakásbiztosítás érkezik. Válassz olcsó hitelt a Pénzcentrum kalkulátorában! Magyarországon a pénzügyi tudatosság szintje meglehetősen lemaradt - mondta el Sólyom Balázs, az MNB felügyeleti szervének szakértője. Sőt, a nemzetközi mezőny végén kullogunk. Az MNB feladatának érzi, hogy ezt áthidalja. A Pénzügyi Navigátor nevű tájékoztatórendszer ezt hivatott segíteni - mondta el Sólyom. Az MNB csak tavaly 21 ezer megjelenést kezelte. A Pénzügyi Navigátor munkatársai a Borsod-Abaúj-Zemplén megye településeire is ellátogat pénzügyi tanácsadás céljával. A visszajelzések jók Sólyom szerint, és a következő hónapokban több megyére is kiterjesztik ezt a lehetőséget. -

[Eredeti](#)

(penzcentrum.hu, 2019. szeptember 03., kedd)

Tútelítettek a légifolyosók

Nemrég egy hónap alatt több, mint 50 napot késtek az Európát érintő repülőjáratok - áll egy tanulmányban. A Légiiparban dolgozó szakemberek szerint egyszerűen tútelítettek a légifolyosók, a helyzet kedvező változásáras egyelőre nincs esély. A legtöbb esetben késés esetén kártérítésre jogosultak az utasok, de sokan nincsenek tisztában a pontos lehetőségekkel - mondta a Monitor Délutánban a Farkas Éva jogász, fogyasztóvédelmi szakember. Farkas Évát Érczfavi András kérdezte.

Címkék: légi közlekedés, kártérítés, késés, légiipar, légifolyosó

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2019. szeptember 03., kedd, 07 óra)

Drága az olcsó ellen

A vezetőt támogató rendszerek már a kisautók osztályába is leszivárogtak - még ha egyszerűbb technikával és kevesebb funkcionalitással is. Mennyire működnek jól az olcsóbb megoldások? A választ egy nagy gyakorlati teszttel, öt drága-olcsó párosítás alapján tisztázzuk.

Mivel jól illik a helyzethez, kezdjük egy rövid kvízkérdéssel. Honnan származik a mondat: "már megint vezet". A válasz: Billy Wilder 1959-ben forgatott vígjátékából, a "Van, aki forrón szereti" filmből, amikor Jack Lemmon Daphneként táncol III. Osgood Fieldinggel, vagy B válasz: az első Citroen C5-tesztünkben AFIL sávelhagyásra figyelmeztető rendszerrel? Természetesen a vígjátékából, habár a 2005-ben bemutatott AFIL is komikus volt a maga nemében. A rendszer hat infravörös érzékelő segítségével határozta meg, hogy az autó akaratlanul - tehát indexelés nélkül - átlépte-e a középső vagy az oldalsó vonalat.

A mérnökök hosszas tanulmány keretében foglalkoztak azzal, hogy kidolgozzák az optimális figyelmeztetési rendszert a vezető részére. A műszerfalon való megjelenítést elvetették, mivel azt a sofőr nagy eséllyel nem veszi észre, míg a figyelmeztető hangjelzést azért vetették el, mert az a többi utas nyugalma is megzavarhatja. Ezek mentén jutottak el a feltalálók a rezgés alapú figyelmeztetéshez, amit az ülés párnákba helyezett motorokkal oldottak meg. Ezt csak a vezető érzékelheti, ráadásul még a veszélyes oldal is meghatározható volt, mert az ülés azon szélé jött mozgásba, amelyik

Az AFIL az asszisztensrendszerek egyik első darabja, amely leszivárgott felülről a kompakt kategóriába is később. Visszatekintve kijelenthetjük, hogy a jelzésnek ez a szokatlan módja sem tudta megakadályozni azt, hogy elterjedjenek a vezetőt támogató rendszerek és később sikeressé ne váljanak. Mostanra már a legkisebb kategóriájú autókban is megtalálhatók ezek a biztonságot növelő rendszerek - habár némileg egyszerűbb technikával és csökkentett feladatkörrel. Ahhoz, hogy eldöntsük, kellően jól működnek-e ezek a rendszerek, gyakorlati tesztünk segít. Nem egy tesztközpont előre rögzített protokollja szerint szimuláltuk az utcai helyzeteket, helyette az asszisztenseket több száz kilométeren keresztül, valódi közlekedési helyzetekben tettük próbára: városban, országúton és autópályán is. Az asszisztenseket ugyanis csak akkor használjuk, ha a mindennapi helyzetekben is megbízhatóan működnek - különben kikapcsolás a sorsuk.

Mindig maradjon aktív

Biztosan önök is ismernek olyan vezetőt, aki bizonyos asszisztenseket - mint például a sávelhagyásra figyelmeztetőt, illetve sávtartót - azonnal kikapcsol, mert azok zavaróan beavatkoznak a vezetésbe, vagy hamis riasztásokat adnak. Ez nemcsak a rendszerek hasznosságát csökkenti nullára, de annak valószínűségét is, hogy a vezető később egy hasonló, már okosabbra fejlesztett rendszerre áldoz majd. A sávtartó asszisztens napjainkban az asszisztensrendszerek fekete báránya, ez az, ami a legtöbb vezetőt zavarja, főleg amiatt, mert a kormányzásba is beavatkoznak. Másfelől a sávtartó az egyik legfontosabb rendszernek minősül, mivel például a német utakon a balesetek egyharmada az indokolatlan sávelhagyásra vezethető vissza.

Mono vagy sztereó

A BMW 5-ös és a Nissan Micra sávtartóját próbáltuk ki. A sávokat szegélyező festések felismerésére a BMW sztereó kamerát használ. A szükséges beavatkozásokat alaphelyzetben a kormány rezgetésével jelzi a rendszer, de egy feláras opcióban már maga a rendszer is visszakormányozza az autót a sávba, sőt képes egy autópályás előzést is önállóan végrehajtani, tehát magától kitérni, majd az előzés után visszatérni a kiinduló sávba.

Már az aktív beavatkozást nélkülöző rendszer is 371 500 forintba kerül, a drágábbik Driving Assistant csomagért pedig 945 600 forintot kell fizetnünk. Jelentősen kevesebbet, mindössze 190 000 forintot kell a Nissan Micra esetében összespórolni, ennyiért választható a Biztonsági csomag. Ez egy mono kamerával dolgozik együtt, amely még segédkezik a

közlekedési táblák felismerésében, valamint vészfékezés esetén a gyalogosok azonosításában is. A BMWvel ellentétben itt opcióként sincs kormánybeavatkozás, hanem a kormány rezgetésével figyelmeztet bennünk a rendszer, illetve a megfelelő oldali kerekek megfékezésével terel vissza bennünket a megfelelő sávba. Ugyanakkor hiába az egyszerűbb megoldás, nem működik olyan megbízhatóan, mint a BMW-é.

Jobb egyszerűen, mint sehogy

Mégsem szabad leírni az olcsóbb megoldásokat, mivel a vásárlók alacsonyabb költési hajlandósága miatt fontos szerepet játszanak az asszisztensek elterjedésében. Főként a kis és a kompakt kategóriás autók vásárlói érzékenyek, akik még a kedvező áron kínált biztonsági extrákra is csak ritkán hajlandók pénzt szánni. Ez az oka annak is, hogy a gyártók a kisebb méretű autóknál a meglévő szenzorokat próbálják felhasználni több más asszisztensrendszerhez is. Az első kamera remekül használható például a jelzőtábla-felismerő rendszerhez, a távolságtartó tempomathoz, illetve az ütközésre való figyelmeztetésekhez, amellett, hogy a sávtartó szemeként is funkcionál.

Mint ahogy az Opel az Adam és Corsa modelleknél, a Renault is ultrahangos parkolászzenzorokat használ a holtterfigyelő érzékelőiként. Bármilyen jó ötletnek is tűnik, ebben az esetben ez nem az igazi megoldás, mivel ezek a szenzorok maximum 10 méteres érzékelési távolságot tesznek lehetővé. Az Audi A6 hátsó radarja az érkező autót már akkor felismeri, amikor az még 70 méter távolságra van, ez pedig olyan szituációkban is elegendő, amikor jelentős sebességkülönbség van a járművek között. A Renault ilyen helyzetben elvérzik, autópályán a visszapillantó tükörben lévő figyelmeztető lámpa gyakran már csak akkor villan fel, amikor az érkező autó már a B oszlop magasságában jár. Amennyiben a vezető megbízik ennek a rendszernek a működésében, veszélyes közlekedési helyzeteket idézhet elő. Ez mégsem jelenti azt, hogy ezeket az egyszerűbb rendszereket teljesen el kellene felejtenünk. Városi közlekedésben, vagy alacsonyabb sebességnél, többsávos utakon a Mégane holtterfigyelője is megfelelően működik. Ezekre az egyszerűbb megoldásokra alapvetően ugyanaz a szabály vonatkozik, mint a drágábbra: segítségként kell tekintenünk rájuk, de nem hihetjük, hogy leveszik a felelősség terhét a vállunkról.

Messze még az önvezető autó

A legjobb vezetőt támogató rendszerek sem képesek 100 százalékban hibamentes működésre. Így történhet meg az, hogy a sebességhatárokat aktívan alkalmazó adaptív tempomat hibázik a sebesség megválasztásánál, hogy a sávtartó rendszerek elengedik a sávot, a távolságtartó tempomat pedig célt téveszt. Nem beszélve arról, hogy a heves esőzések vagy a hóesés is képes megzavarni az érzékelőket.

Ezekből jól látható, hogy az autonóm vezetéshez ezeknek a funkcióknak még további, és komoly fejlődésre van szükségük - és még jó ideig eltart, míg ezek a technikák egymással összedolgozva olyan szintre jutnak, hogy megoldják helyettünk a közlekedéssel járó bonyolult helyzeteket. Vagy akár csak azt a szintet elérik, hogy megmondják, hogy az előttünk haladó autó jelzés nélkül százzal kivág-e elénk majd a következő másodpercben, vagy sem. A vezető legjobb asszisztensrendszere még mindig a két füle között található, és azt soha nem szabad kikapcsolni.

Holtterfigyelő

Audi A6 és Renault Mégane

- A6: sávváltást segítő rendszer - 15 km/h-tól aktív - radarszenzorok - 383 540 Ft -
Mégane: holtterfigyelő - 30-140 km/h - ultrahangos szenzorok - Easy-Parking csomag, 200 000 Ft

Annak érdekében, hogy megérthessük, milyen nagy a különbség a két rendszer között, képzeljük magunk elé a Széchenyi-hegyen álló adótoronyt, amelynek magassága 60 méter. Az Audi hátulján lévő két radarérezékelő pont ennyivel lát messzebbre, mint a Mégane

rendszere. Utóbbin a négy ultrahangos érzékelő akkor ismeri fel először az érkező autót, amikor az tíz méteres távolságon belülre kerül. Városi sebességnél a külső tükörben lévő figyelmeztető lámpa még időben villan fel, a közeledő autó ilyenkor még mindig egy autóhosszynyi távolságra van.

Autópályán azonban ez a távolság nem elég. Nagyobb sebességkülönbség esetén ez a figyelmeztetés már túl késő lehet - és néha csak akkor jelez, amikor a közeledő jármű már velünk egy magasságban halad.

Az Audi városban és azon kívül is időben figyelmeztet, előzésnél csak akkor kapjuk meg az OK jelzést, ha már elegendő hely jut a biztonságos besorolásra. Ezen felül ugyanezen szenzorok jelzik tolatásnál a keresztirányú forgalmat - akár egy holtterben lévő kerékpárost is -, de kiszállásnál is figyelmeztetnek, ha hátulról autó érkezik.

Sávtartó asszisztens

BMW 5-ös és Nissan Micra

- 5-ös: kormányzási és sávtartó asszisztens - sztereó kamera - Driving Assistant Plus, 945 600 Ft - Micra: intelligens sávelhagyásjelzés fékbeavatkozással - mono kamera - Biztonsági Csomag, 190 000 Ft

Nálunk, a folyamatos útfelújítások hazájában nem árt tudni, hogy a sárga és fehér útburkolati jelek, amelyek átfedésben vannak, mindkét sávtartó rendszert képesek megzavarni. Az 5-ösben található sztereó kamera azért jelentősen ügyesebb, mint a Micrában található, amely a sárga festést csak részben képes érzékelni, és hamis riasztást ad, amikor azt követjük a fehér helyett. A Nissant a bitumencsíkok vagy árnyékok is irritálhatják, valamint az elhalványult jeleket sem ismeri fel. A Micra elméletben fékbeavatkozással is próbálkozik a helyes sávba való visszatereléshez, de a teszt folyamán kizárólag a kormánykerék vibrációjával figyelmeztetett a sávelhagyásra. A BMW beavatkozik a kormányzásba is, és magától, egymagában is tartja a sávot, ha kell. A vezetőnek csak a kormányon kell tartani a kezét - de az autó meglepően sokáig halad akkor is, ha levesszük a kezünket a kormányról. Másrészt az aktív sávtartás azonnal kikapcsol, ha úgy gondolja, így a sofőrnek habozás nélkül vissza kell vennie az irányítást.

Távolságtartó tempomat

Subaru Outback és Ford Fiesta

- Outback: Eyesight - sztereó kamera - 30-180 km/h - széria - Fiesta: adaptív sebességtartó automatika - radar - 50-200 km/h - 215 000 Ft

Ebben az összehasonlításban nem a Subaru megoldása a drága, hanem maga a Subaru. Viszont az Outback esetében a távolságtartó tempomat a szériafelszereltség része. Ellentétben a legtöbb másik rendszerrel - a Fiestát is beleértve - nem radarszenzorokat, hanem sztereó kamerát használ. Erre épül az EyeSight rendszer asszisztensgarmadája is, amely adatokat szolgáltat a sávtartónak, az ütközésveszélyre figyelmeztető és az ütközés erejét fékezéssel csökkentő rendszernek is. A Subaru felismeri az álló járműveket, megállásig képes lassítani (fokozatmentes CVT váltója van). Emellett befolyásolja a dugóasszisztens rendszer működését is, képes általa kisebb követési távolságot tartani, és egy fékezés után nyugodt tempóban az eredeti sebességet újra felvenni. A Fiesta hasonló helyzetben bátrabban adagolja a gázt. Szintén felismeri az álló járműveket, de a manuális sebességváltó és a dugóasszisztens hiánya miatt nagyjából 30 km/h sebességig képes csak lassítani. Ezután egy figyelmeztető hang emlékezteti a vezetőt a beavatkozásra. Jó hír, hogy ez a jól működő rendszer minden felszereltséghez és motorvariánshoz elérhető - 135 000 forinttól kezdődően.

LED-es fényszóró

Mercedes C-osztály és Kia Ceed

- C-osztály: Multibeam LED - adaptív és Ultra Range LED - Multibeam LED-es fényszóró, 660 400 Ft - Ceed: LED-es fényszóró - LED-es fényszóró, statikus kanyarfény - széria a Platinum szinttől

Mindegy, hogy olcsó vagy drága, a jobb világítás a leghasznosabb minden biztonsági extra között. A LED technika jól világít már a kompakt és kis méretű modellekben is. A Ceed esetében a teljes LED-es fényszóró a távfényasszisztenssel a Platinum felszereltségi szinttől széria, alatta nem elérhető. A ködlámpával működő statikus kanyarfény nem kínál adaptív funkciót. Ellenben nagyon fényesen világít, olykor annyira, hogy a közlekedési táblákról visszaverődő fény is vakítóvá válik. A távfényasszisztens késve működik mindkét irányban, ezzel együtt a LED fénye egyértelműen jobb, mint a halogén fényszóróé. A Mercedes Multibeam LED-es lámpájával viszont nem tarthat lépést. Utóbbi a fényelosztást az útvonalnak és a környéknek (város, ország út, autópálya) megfelelően állítja be, képes a szembejövő és az előttünk haladók kitakarására, mivel oldalanként 84 egyenként vezérelhető dióda dolgozik benne. Az Ultra Range távolsági fényszórók akár 600 m messzire is képesek elvilágítani. Amennyiben ezt a brilliáns Multibeam rendszert kritizálni szeretnénk, akkor azt mondanánk, hogy a nagy fényjáték olykor képes elvonni a figyelmünket. Ja, és drága is.

Aktív sebességkorlátozás

Audi A6 és Volvo V90

- A6: adaptív vezetői asszisztens - fékez és gyorsít - Asszisztens csomag "tour", 518 160 Ft - V90: Pilot Assist - fékez, de nem gyorsít - széria

A Volvónál az aktív sebességkorlátozás az alapáron kapott Pilot assist csomag része, a sávtartó rendszer 130 km/h-s sebességig aktív. Az elülső kamera mellett közép és hosszú hullámú érzékelők biztosítják a működést. A sebességkorlátozó asszisztens nem használható a távolságtartó tempomattal (ACC) együtt, mert a Volvo nem akarja, hogy az autó önmagától gyorsítson aktivált ACC-vel, miután egy korlátozás feloldásra került. A vezető a rendszert padlógázzal vagy fékezéssel bírálhatja felül. Erre szükség is van, mivel a V90 a táblákat olykor tévesen, vagy egyáltalán nem ismeri fel. Az Audi rendszere kamerájával, radar- és ultrahangos érzékelőivel önmagától lassít és gyorsít, amikor kell, a sebességkorlátozásoknál pedig finoman lassít a hirtelen fékezések helyett - és városi környezetben is jól működik. A digitális kijelzésű táblákat azonban nem ismeri fel jól, és olykor másik sávra érvényes táblákat is leolvass. A távolságtartó tempomattal és az aktív sávtartóval közelinek tűnik a részben autonóm utazás, de azért a Volvo sem képes jobban irányítani, mint egy figyelmes vezető.

INFÓ

Az EU-ban 2022-től kötelező az aktív sebességkorlátozó asszisztens

Az Európai Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsága (IMCO) idén februárban elfogadta a javaslatot, miszerint 2022-től minden új autót intelligens sebességasszisztenssel kell felszerelni. Ezalatt az aktív sebességkorlátozó asszisztens értendő, amely mostani tesztünkben az Audi A6 és a Volvo V90-ben is megtalálható. A rendszer széles körben való bevezetése a halálos balesetek számát a becslések szerint 20 százalékkal csökkentheti majd az Európai Unióban. Ehhez az autóknak kamera vagy GPS alapon kell majd felismerniük a sebességkorlátozást.

Előzési manőver folyamán a vezetőnek lehetősége lesz a rendszer felülbírálására, vagy annak teljes kikapcsolására. Az ESP-hez hasonlóan viszont minden újraindításnál bekapcsolt állapotban szükséges annak lennie. A rendszer a sebességet nem csökkentheti fékbeavatkozással, hanem a motorteljesítményt kell csökkentenie, a vezetőt pedig akusztikus jelzéssel kell fékezésre ösztönöznie. Az Egyesült Államokban a helyi közlekedésbiztonsági hatóság, az NHTSA is foglalkozott ugyanezzel a témával, az ehhez szükséges technikai újítások árát autónként 250 euróra becsülték.

ÖSSZEGZÉS

Nagy erőfeszítés árán érhető el csak jó minőség

Először a legfontosabbat: amikor arra kerül a sor, hogy pénzt áldozunk extrákra, akkor egy asszisztens mindig jobb választás, mint egy nagyobb és szebb alufelni, bőrkárpitozás vagy egy okosabb médiarendszer. Igaz, hogy nem minden helyzetben, de még a legegyszerűbb asszisztensek is képesek biztonságosabbá tenni a vezetést. Aki például a Renault Mégane holtterfigyelőjét használja, tudnia kell, hogy autópályán a nagy sebességkülönbségek megteveszthetik a működését. A tesztben próbált drágábbik rendszerek mindegyike jobban bizonyított az olcsóbbaknál, de a nagyobb technikai erőfeszítések ellenére az asszisztensrendszerek egyike sem képes teljesen hibamentesen működni. Az egyetlen kivételt ezalól a Mercedes Mátrix LED fényszórója jelentette. Tökéletesen működött - amivel egyúttal reménysugárként is világít az asszisztensrendszerek életében.

Sebastian Renz/Hamar Balázs

[Eredeti](#)

(Autó Magazin, 2019. szeptember 03., kedd, 80+81+82+83+84+85+86+87. oldal)

Megkezdtek az utasok értesítését a Wizz Flex kompenzációról

A Wizz Air megkezdte az értesítő e-mailek kiküldését a Wizz Flex szolgáltatással kapcsolatos kompenzációról. A jogosult utasok ebből a levélből minden információt megkapnak arról, hogy milyen formában és milyen határidőkkel juthatnak hozzá a kompenzációhoz. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) - mint arról már írtunk - néhány hete közölte, hogy elfogadta a Wizz Air kötelezettségvállalását a kifogásolt Wizz Flexszel kapcsolatban, így a szolgáltatást 2010 óta igénybe vevő fogyasztóknak együttesen 250 millió forint kompenzációt fizet a légitársaság, és a díjkülönbözetet is megkapják azok,... Tovább

A Wizz Air megkezdte az értesítő e-mailek kiküldését a Wizz Flex szolgáltatással kapcsolatos kompenzációról. A jogosult utasok ebből a levélből minden információt megkapnak arról, hogy milyen formában és milyen határidőkkel juthatnak hozzá a kompenzációhoz. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) - mint arról már írtunk - néhány hete közölte, hogy elfogadta a Wizz Air kötelezettségvállalását a kifogásolt Wizz Flexszel kapcsolatban, így a szolgáltatást 2010 óta igénybe vevő fogyasztóknak együttesen 250 millió forint kompenzációt fizet a légitársaság, és a díjkülönbözetet is megkapják azok, akik igénybe vették a szolgáltatást és az új járatra szóló viteldíjuk alacsonyabb lett volna, mint az eredeti repülőjegy ára, mégis a magasabbat kellett kifizetniük. A kompenzációt a Wizz Air a fogyasztók WIZZ fiókjában írja jóvá, és az öt évig használható fel vagy váltható készpénzre. Az átváltással kapcsolatos tudnivalókról egykorábbi e-mailben tájékoztatja az utasokat a légitársaság. Öt év elteltével a fel nem használt kreditek értékét a Wizz Air az SOS Gyermekfalu Alapítványnak utalja át. A Wizz Air közölte: már módosította a Wizz Flex szolgáltatáshoz kapcsolódó tájékoztatási gyakorlatát és informatikai fejlesztéseket is végrehajt a Wizz Flex teljes körű, egyszerű és fogyasztóbarát igénybevételéhez. Forrás - admin

[Eredeti](#)

(indits.hu, 2019. szeptember 03., kedd)

Felmentették Karát

Ahogy azt korábban bejelentették, augusztus 31.-i hatállyal, az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 205. §-a alapján - a miniszterelnök javaslatára - felmentették Kara Ákost, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárát e megbízatása alól. Kara az infokommunikációért és fogyasztóvédelemért volt felelős a minisztériumban. A 24.hu [...]

Ahogy azt korábban bejelentették, augusztus 31.-i hatállyal, az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 205. §-a alapján - a miniszterelnök javaslatára - felmentették Kara Ákost, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárát e megbízatása alól. Kara az infokommunikációért és fogyasztóvédelemért volt felelős a minisztériumban. A 24.hu információja szerint Kara posztját a minisztérium korábbi parlamenti államtitkára, Cseresnyés Péter kapja meg. - - szerk-

[Eredeti](#)

(minuszos.hu, 2019. szeptember 03., kedd)

Továbbra is problémás a thm feltüntetése

Hangsúlyossá vált az egyes szektorok működésének folyamatos felügyelete, valamint a piaci szereplők egyéb ösztönzése a klasszikus hatósági munka mellett a Magyar Nemzeti Bank (MNB) fogyasztóvédelmi tevékenységében. A jegybank legfrissebb Pénzügyi fogyasztóvédelmi jelentése szerint az elmúlt időszakban kiemelten foglalkoztak a hitelkártyák és utasbiztosítások egyes általános szerződéses feltételeivel, szorgalmazták egy önálló követeléskezelési törvény kialakítását, s a változó kamatozású hitelek fix kamatozásúvá alakítását. Hozzáteve, a jegybank ajánlással segíti a kamatok fixesítését, a pénzügyintézetek januárig ajánlással keresik meg az ügyfeleket, akik dönthetnek majd arról, élnek-e a szerződésmódosítás lehetőségével. A jelentés szerint manapság a fogyasztóvédelem fontos része az információs technológia fejlődésével kapcsolatos kihívásokra való felkészülés, illetve az ügyfelek pénzügyi kultúrájának fejlesztése. Emellett a jegybank hangsúlyosan ellenőrzi az új uniós előírások betartását is.

Az MNB tavaly összességében megközelítőleg 250 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki, s 137 fogyasztóvédelmi figyelmeztetésben jelezte kifogásait az általa felügyelt pénzügyi intézményeknek. A fogyasztóvédelmi vizsgálatok alapján a hitelezésnél továbbra is probléma a teljes hiteldíj mutató (thm) kiszámítása, feltüntetésének módja, továbbá a reprezentatív példa bemutatásának hiánya.

Horváth

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. szeptember 04., szerda, 14. oldal)

Decembertől kötelező lesz az EU-n kívülről érkező utasok poggyászáinak ellenőrzése

Szigorúbb szabályok lépnek életbe 2019. december 14-től az Európai Unió kívülről az országba belépő utazókkal szemben, kötelező lesz az útipoggyász ellenőrzése, az új előírások a növények, növényi termékek kis mennyiségű, saját célú behozatalát is korlátozzák.

Szigorúbb szabályok lépnek életbe 2019. december 14-től az Európai Unió kívülről az országba belépő utazókkal szemben. Az új szabályozás előírja az útipoggyász kötelező ellenőrzését, illetve az eddigiekhez képest szigorúbban jár el a kis mennyiségben (fogyasztási mennyiség) behozott növények, növényi termékek kapcsán is - adta hírül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH). A külföldre utazók nem gondolnák, hogy a csomagjaikba rejtett növényeken, növényi termékeken vagy terméseken jelen lévő nem-honos növénykárosítókkal mekkora veszélyt hozhatnak magukkal utazásaikról. Az Európai Unió tagállamai a 2019. december 14-től alkalmazandó szigorúbb szabályozással az utazóktól is felelős magatartást várnak el a növénykárosítók terjedésének megakadályozása érdekében. Az új előírások a növények, növényi termékek kis mennyiségű, saját célú behozatalát is korlátozni fogják. A külföldről hazatérő utazók a csomagjaikba rejtett növényekkel, növényi termékekkel vagy termésekkel számottevő veszélyt hozhatnak magukkal utazásaikról. A cikk a hirdetés alatt folytatódik. A déli országokból vagy egzotikus tájakról származó, természetben gyűjtött, piacon beszerezett, de akár az üzletben vásárolt, ültetésre szánt növényeken és terméseken olyan, hazánkban nem honos növénykárosítókat hozhatunk magunkkal, amelyek komoly gazdasági és természeti károkat okozhatnak. A lehetséges következmények érzékeltetésére jó példa a *Xylella fastidiosa* baktérium, amelynek rendkívül veszélyes a gazdanövényköre. Veszélyeztetheti többek között a szőlőt, bizonyos gyümölcsfajokat, dísz- és fűszernövényeket. Kockázatos lehet azonban egy nyaralásról hazahozott leanderhajtás elültetése is, hiszen már egyetlen fertőzött hajtás - más növény esetében annak gyümölcse, termése - is potenciális veszélyforrás lehet egy nagyobb léptékű fertőzés kialakulásában. Bizonyos növényeket, a fokozott kockázatra való tekintettel, már jelenleg is tilos behozni az Európai Unió kívüli országokból (pl. vetőburgonya, szőlőoltvány, leveles citrom), míg mások behozatala előzetes növényegészségügyi vizsgálathoz kötött. A vizsgálatot a származási ország illetékes hatósága végzi el, amelyről igazoló dokumentumot, ún. növényegészségügyi bizonyítványt állít ki. Ha ilyen dokumentum kíséri a növényt, növényi terméket és azon nem láthatók betegségre, károsítóra utaló vizuális tünetek, akkor biztonsággal behozható. A 2019. december 14-től alkalmazandó új szabályozás előírja az útipoggyász kötelező ellenőrzését, illetve az eddigiekhez képest szigorúbban jár el a kis mennyiségben (fogyasztási mennyiség) behozott növények, növényi termékek kapcsán is. Ez azt jelenti, hogy bizonyos növények esetében akár már egyetlen termés is csak növényegészségügyi bizonyítvány birtokában szállítható be valamely harmadik országból az Európai Unió tagállamaiba. Az új szabályozással érintett növények végleges listáját tartalmazó jogszabály várhatóan november-decemberben jelenik meg,

amelyről a Nébih honlapján ad tájékoztatást. Az Európai Unión belülre nem vonatkoznak ezek az előírások, azonban a kockázatok csökkentése érdekében közös érdekünk, hogy utazásainkról sem az EU-n kívüli, sem azon belüli országokból ne hozzunk magunkkal növényt, növényi terméket Magyarországra. Ötszáz dolláros bírság egy almáért Hirdetés - AIRportal.hu

[Eredeti](#)

(airportal.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Gyerekek után kémkedett a Google, pénzbírságot kapott

Egy peren kívüli egyezség keretében 170 millió dollár (50 milliárd forint) pénzbírságot kell fizetnie a Google-nak, mert a tulajdonában lévő YouTube videómegosztó portál állítólag gyerekek személyes...

Egy peren kívüli egyezség keretében 170 millió dollár (50 milliárd forint) pénzbírságot kell fizetnie a Google-nak, mert a tulajdonában lévő YouTube videómegosztó portál állítólag gyerekek személyes adatait gyűjtötte reklám célokra szülei beegyezése nélkül - közölte szerdán az amerikai Szövetségi Kereskedelmi Bizottság (FTC). A videoportált azzal vádolták, hogy személyes információkat gyűjtött az úgynevezett HTTP-sütiken (angolul cookie) keresztül, amelyek követik a felhasználót a honlapok böngészése során. A felhasználók adatait gyermekeknek szánt YouTube-csatornákon gyűjtötték előzetes szülői tájékoztatás és beegyezés lehetőségének biztosítása nélkül. A New York állam és az FTC kereseti kérelme szerint a YouTube dollármilliókat keresett azzal, hogy a HTTP-sütik felhasználásával célzott reklámokat küldött a szóban forgó csatornákra feltett videókat nézőknek. Az ügyben indított vizsgálat főleg a Mattel és Hasbro játékgyártó cégek YouTube-csatornáit vette górcső alá. A peren kívüli egyezség értelmében a Google-nak 136 millió dollárt kell fizetnie a fogyasztóvédelmi hatóság feladatát ellátó FTC-nek, míg 34 millió dollárt New York államnak. Az FTC közleménye szerint a személyes adatok engedély nélküli gyűjtésével a YouTube állítólag megsértette a gyermekek személyiségi jogainak online védelméről szóló - COPPA rövidítéssel is ismert - 1998-as törvényt, amely alapján szülői engedély hiányában tilos 13 évesnél fiatalabb gyerekek adatait gyűjteni. A megállapodás egyben véget vet a New York-i ügyészség és az FTC további nyomozásának az ügyben. A Google és a YouTube is biztosított mindenkit arról, hogy a jövőben világosan feltüntetik majd a gyermekeknek szánt videókat és az adatgyűjtés előtt bizonyítható módon bekérlik a szülők engedélyét. -

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Vegyes tapasztalatokkal zárult a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés

4307 létesítmény ellenőrzése, csaknem 12 ezer vizsgált termék, 34 tonnát meghaladó forgalomból kivont élelmiszer és mintegy 22 millió forint kiszabott bírság mutatja számokban az idei nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés végeredményét.

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően, ezúttal is a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) irányításával bonyolították le a járási hivatalok és a Nébih munkatársai a teljes hazai élelmiszerlánc nyári szezonális ellenőrzését. A vizsgálat kiemelt célterületei a korábbi évekhez hasonlóak voltak, ezen túlmenően, idén új elemként kerültek a hatóság látókörébe a mozgóboltok.

A 4307 ellenőrzött létesítmény esetében főként higiéniai területen, valamint a dolgozók képzettségével, egészségügyi alkalmasságával összefüggésben tártak fel hiányosságokat az ellenőrök, de volt probléma a forgalmazott termékek minőségével, nyomon követhetőségével és a hűtési lánc fenntartásával kapcsolatban is. Ezen hiányosságok miatt a hatóság 164 figyelmeztetéssel élt, 42 esetben a tevékenység korlátozását rendelte el és 225 alkalommal szabott ki bírságot, összesen mintegy 22 millió forint értékben.

A szakembereknek az ellenőrzött 11 732 élelmiszertétel 6,7%-át - 34 tonna mennyiségben (2,4 millió Ft értékben) - kellett kivonniuk a forgalomból. A problémás termékeket tekintve, az előző évekhez képest emelkedett a lejárt és a nem nyomon követhető tételek aránya, míg a nem megfelelő jelölésű és a fogyasztásra alkalmatlan tételek előfordulása a korábbi időszakhoz hasonlóan alakult.

A 446 ellenőrzött élelmiszer-előállító helyen főként higiéniai hiányosságok fordultak elő. Az 1434 felkeresett élelmiszer-kereskedelmi egységben legtöbbször a forgalmazott termékek minőségét kifogásolták az ellenőrök, a hűtési láncsal kapcsolatosan mindössze 18 esetben merült fel probléma. Kedvező tapasztalatokkal zárult a mozgóboltok célirányos ellenőrzése is.

A vendéglátás és étkeztetés területén végzett akcióellenőrzések során jellemző hiba volt a kitelepült vendéglátók esetében a berendezések nem megfelelő higiéniai és műszaki állapota, a különféle eszközök és a megfelelő személyzet hiánya, továbbá a szűkös hűtőkapacitás. Ezzel együtt is elmondható, hogy a vállalkozók évről évre felkészültebben érkeznek a rendezvényekre, hiszen az ellenőrzött egységek 75%-a biztonságosan üzemelt.

A szakemberek országszerte további számos területen ellenőrizték az élelmiszerlánc szabályszerű működését (pl. ifjúsági és gyermektáborok, zöldség- és gyümölcsforgalmazók), melynek tapasztalatait a csatolt záró jelentés foglalja össze.

(AM Sajtóiroda) -

[Eredeti](#)

(kormany.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Kerékpáros közlekedésbiztonság

Műsorvezető: - A pénzügyi piacokon változatlanul komoly kihívást jelent a jelzáloghitelek kamatkockázata a Magyar Nemzeti Bank friss pénzügyi fogyasztóvédelmi jelentése szerint. Erről beszélgetünk a következő percekben Binder Istvánnal, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivőjével és köszöntöm tisztelettel az M1 nézőit és Tari Judit Titanillát is a hírstúdióból.

Műsorvezető2: - Én is üdvözöllek Tamás és a hallgatókat is és én is köszöntöm Binder Istvánt ott, a Kossuth Rádió stúdiójában. Jó reggelt!

Binder István (felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank): - Jó reggelt kívánok!

Műsorvezető1: - Mi itt a legfőbb kockázat? Mert az látszik, hogy a lakáspiacon az árak elrugaszkodtak, ugyanakkor a vásárlások bátran zajlanak. Tehát mit állapítottak meg?

Binder István: - Azt gondolom, hogy a lakáshitelek növekedése biztonságos, hiszen a Magyar Nemzeti Bank adóssághék-programja többek között ezt az egészséges növekedést garantálja, ugyanakkor azért van egy régi örökség, ez a változó kamatozású lakáshiteleknek az öröksége, és ez egy kockázatot jelent, hiszen hogyha esetleg Európában, Amerikában megindulna egy kamatemelkedés, begyűrűzne, ez sokakra hatna, nem véletlen, hogy a Magyar Nemzeti Bank a bankszektorral együttműködve egy kampányt indított. Ezekben a hetekben, hónapokban közel 130 ezer adós kap levelet arról, hogy a meglévő korábbi lakáshitelét, változó kamatozású lakáshitelét célszerű fixszé alakítani. Egyébként az új lakás hitelek esetében ez a probléma már nincs meg, hiszen az emberek 97 százaléka már az új lakáshiteleknél fix kamatozású, rögzített kamatfordulós hitelt választ.

Műsorvezető2: - Lehet adni azt, hogy mekkora állományt jelent a változó kamatozású hitelek állománya?

Binder István: - Igen, körülbelül 130 ezer olyan lakáshitel-szerződés van, amelyet 2015 előtt kötöttek, ott még mások voltak a szabályok, az úgynevezett fair banki törvények nem voltak meg, ezért kapnak ezek az adósok levelet, 26 ezer értesítés már kiment az adott ügyfelekhez, és örömmel mondhatom el, hogy az első fecskék már megérkeztek, tehát már vannak olyan ügyfelek Magyarországon, akik fixesítették a jelzáloghitelüket és immár nem változó kamatozású, hanem 5-10 éves kötött, fix hitellel rendelkeznek, vagy akár a futamidő végéig fixesítették a törlesztésüket.

Műsorvezető1: - Lehet-e változtatni ezeken a hitelkonstrukciókon menet közben?

Binder István: - Igen, erre lehetőség van, sőt, ez a bizonyos ajánlásunk azt mondja ki, hogy a bankoknak két konkrét, testre szabott ajánlattal kell a levelükben ezt a figyelemfelhívást megtenniük, tehát az ügyfeleknek választási lehetőségük is van, hogy mondjuk 5 éves, 10 éves fixálást választanak, vagy akár a futamidő végéig, és ahogy megkapták ezt az értesítést, 30 napjuk van dönteni arról, hogy ezt a módosítást meghozzák, de az egyéb esetekben is, tehát hogyha értesítés nélkül dönt egy ügyfél úgy, hogy bármikor módosíthat, természetesen erre lehetősége van.

Műsorvezető2: - A jegybank igyekszik ösztönözni arra a bankokat, hogy adott esetben könnyítsék meg mind eljárásban, adminisztrációban, mind mondjuk költségekben azt, ha valaki mondjuk át akarja váltani ezt a bizonyos változó kamatozású hitelt mondjuk egy fix konstrukcióra?

Binder István: - Egyrészt a piac is - hogy úgy mondjam - könnyítéseket hoz, ez azt jelenti, hogy ma nem drágább egy fix kamatozású lakáshitel, mint egy változó kamatozású, másrészt a Magyar Nemzeti Bank az úgynevezett adóssághék-szabályokba behozott egy olyan rendelkezést, hogy könnyebb feltételekkel fér be ezekbe az adóssághék-szabályokba egy olyan ügyfél, aki átváltja a korábbi változó kamatozású hitelét fix kamatozásúvá, tehát nem jelenthet ez az ő számára problémát ez az átváltás, az MNB ezzel az intézkedéssel segíti ezt a bizonyos átváltást.

Műsorvezető1: - Aztán vizsgáltak más úgynevezett banki termékeket is. Megállapították, hogy új kockázatot jelent a személyi hitellel kombinált hitelkártyák problematikája. ez micsoda is?

Binder István: - Ez egy hibrid termék, egyébként üdvözlendő, hogy a piacon vannak újítások, de itt megint a tájékoztatásban bújjik a kisördög el, tehát hogy pontosan mondjuk el, hogy mikor hitelkártyaként viselkedik ez a termék, és hogy van egy ilyen lehetőség, hogy

akár személyi kölcsönnél akár áruhitellé alakítsuk át ezt a terméket. Nem ugyanazok a feltételek, nem ugyanazok a törlesztési szabályok, nem ugyanazok a költségek. Akkor lehet képből egy fogyasztó, hogyha a megfelelő banki tájékoztatást megkapta, ezt kökeményen ellenőrizni fogja a Magyar Nemzeti Bank. Még egyszer: az újítás, az innováció az üdvözlendő, de az ördög a részletekben van, az ügyfél kapja meg a döntéséhez megfelelő tájékoztatást!

Műsorvezető2: - Ha megnézzük ezeket a különböző fogyasztóvédelmi problémákat, akkor itt mi lenne a megoldás, hogy megelőzzük ezeket a jövőben? Itt a bankok és az ügyfelek részéről mi lenne a teendő

Binder István: - Természetesen a banki oldalról ma már egyre több előírás, fogyasztóvédelmi előírás szavatolja az ügyfelek biztonságát, ezeket a fogyasztóvédelmi rendelkezéseket a Magyar Nemzeti Bank pedig számon kéri, folyamatosan ellenőrzi, a másik oldalról viszont az ellenőrzési tevékenységünk mellett van egy edukációs, pénzügyi kultúrafejlesztő tevékenységünk is, egy számot hadd mondjak: az elmúlt évben például a pénzügyi tanácsadó irodáinknál szerte az országban minden megyeszékhelyen több mint 21 ezer, 22 ezer fogyasztó kapott tanácsot, és mindig azt mondjuk, hogy érdemes előre oda menni, tehát nem, amikor már esetleg valami baj van a bankhitelünkkel, egyéb szerződésünkkel, hanem amikor a választás időszakában járunk, tehát érdemes korán előzetesen független ingyenes tanácsot kérni, mi nagyon szívesen segítünk és a velünk együtt működő civil fogyasztóvédelmi tanácsadók is felkészültek erre.

Műsorvezető1: - Binder Istvánnak, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivőjének köszönjük, hogy elfogadta a meghívásunkat.

Binder István: - Én is köszönöm!

Műsorvezető1: - Az M1 nézőinek köszönjük a figyelmet, ha esetleg útnak indulnának autóval vagy gyalog, hallgassák a Kossuth Rádiót!

Műsorvezető2: - Ha pedig nem, akkor nézzék az M1-en a Ma reggelt! Én is köszönöm a beszélgetést Binder Istvánnak, a hallgatónak köszönöm a figyelmet, Tamás, jó munkát nektek!

08.49.49-08.55.32

Kerékpáros közlekedésbiztonság

Műsorvezető: - És máris folytatjuk Lambert Gáborral, a MABISZ szóvivőjével, merthogy ha már közlekedtünk, az előbb vasúton, akkor nézzük meg azt, hogy a kerékpárosok mire számíthatnak! Merthogy népszerűsége ellenére, vagy talán éppen azért - ezt majd megfejtjük - az uniós átlagszint alatti a hazai kerékpáros közlekedésbiztonság. Ez is a közelgő Biztonság Hete kiemelt témája lesz. Jó reggelt kívánok! Szervusz!

Lambert Gábor (szóvivő, MABISZ): - Jó reggelt kívánok! Üdvözlöm a hallgatókat!

Műsorvezető: - Hogy alakult ki ez a helyzet és hogy lehet ezt mérni?

Lambert Gábor: - Azt hiszem, hogy abból... Hát, a mérés az elég egyszerű, hogy egy millió lakosra mennyi halálos közlekedési baleset, kerékpáros közlekedési baleset jut az egyes uniós országokban. Ez egy kézzel fogható statisztika és ebben tényleg nem állunk jól, nagyjából a kétszerese az uniós átlagnak a hazai halálozás, 1 millió lakosra 7,4 kerékpáros halálos baleset jut, ennél rosszabb csak Litvániában és Romániában van az unióban, úgyhogy van mit javítani.

Műsorvezető: - Hogy lehet ez? Mi ennek az oka?

Lambert Gábor: - Sokfelé el lehet indulni, de lehet onnan is például, hogy az elmúlt években, az elmúlt évtizedben nagyon megszorodott a kerékpárral rendelkezők száma a lakosságon belül, míg 10 évvel ezelőtt kevesebb, mint a fele rendelkezett a magyaroknak saját kerékpárral, most már több mint kétharmada, tehát gyakrabban használjuk, és én azt gondolom, hogy a kerékpárosokra, ugye mivel nem kell nekik tudniuk elméletileg a KRESZ-

t, sok esetben nem is tartják be. De lehet azt is mondani, hogy a kerékpárosokkal párhuzamosan az autósok száma is nagyon megszorodott, és a statisztikák azt mutatják, hogy a kerékpárosok nagyjából fele-fele arányban elszenvedői és okozói a baleseteknek, tehát mind a két oldalon megvan a felelősség.

Műsorvezető: - Mit tud ezzel szemben tenni a biztosító és egyáltalán ez a bizonyos Biztonság Hete? Ez mit tud ehhez hozzátenni?

Lambert Gábor: - Két oldalról lehet megközelíteni ezt a kérdést, egyrészt az edukációval, és erről szól ugye a Biztonság Hete, ami idén már harmadik alkalommal kerül megrendezésre a ORFK-OBB-vel közösen, tehát a rendőrséggel közösen, és hát elég sikeresnek bizonyul, mert most már tavaly is, meg idén is országos program lesz, minden megyében szeptember 23-a és 28-e között elsősorban az iskolásoknak, az általános iskolásoknak próbáljuk felhívni a figyelmét a biztonság általános témájára, és ezen belül idén kiemelt téma lesz a kerékpáros biztonság, tehát hogy mit érdemes betartani a közutakon, hogyha kerékpárra ülünk, milyen felszerelésnek kell lennie, és hogyan vagyunk minél nagyobb biztonságban. A biztosítók ezek mellett még az tehetik meg, hogy saját termékkínálatukban megfelelő termékeket ajánlanak a kerékpárosoknak, ugye az általános felelősségbiztosítás, ami a lakásbiztosításnak általában most már része, az sok esetben az okozott károkat is fedezi, illetve hát hogyha mi szenvedünk kárt, mondjuk egy gyalogos okoz kárt egy kerékpárosnak, vagy fordítva, a lakásbiztosításnak az általános felelősségbiztosítási része erre is jó lehet, de vannak speciális kerékpár-biztosítások, amelyek legtöbb esetben a lopás, rongálás okozta károkat is fedezik.

Műsorvezető: - Na most ezekben a bizonyos felvilágosító kampányokban mi derül ki? Hogy KRESZ-tudás, vagy tulajdonképpen a békés egymás mellett élésnek a megvalósítása lenne? Mert valószínű azért itt a balesetek elszaporodásában a városi kerékpározás elterjedése is elég erős szerepet játszhat.

Lambert Gábor: - Igen, a legtöbb balesetet az okozza, hogy hirtelen irányváltással keresztezik egymást a különböző eszközök, és hát nem adjuk meg az elsőbbséget. A kerékpárosokra legalábbis ez a jellemző...

Műsorvezető: - Mondjuk például amikor a járdáról hirtelen a zebrára kanyarodik a kerékpáros és azt várja el, mintha gyalogos lenne, ez például nem is stimmel így.

Lambert Gábor: - Abszolút nem, a zebra ugye az csak a gyalogosoknak van, akkor élvez a kerékpáros elsőbbséget, ha leszáll a kerékpárjáról és áttolja a zebrán. Tehát valóban az ilyen úgymond triviális esetek okozzák a legtöbb balesetet, ami alapvetően a KRESZ nem tudásából származik, illetve következik, vagy egy másik helyzet, hogy egyirányú utcába a kerékpárosoknak is csak az adott irányba lehet behajtani, kivéve, hogyha ezt egyik kiegészítő tábla nem teszi lehetővé. Ebből is egyébként nagyon sok baleset származik.

Műsorvezető: - Aztán, ugye ezek jók ezek a kerékpárok, egész nagy sebességgel lehet menni, például bejöttek az elektromos kerékpárok is, azokkal meg aztán már kifejezetten majdhogynem robogó szinten vannak. Például itt a gyalogos-kerékpáros ellentét az hogy néz ki? Mik a tapasztalatok?

Lambert Gábor: - Hát igen, ez egy forró téma, és ezzel is szeretnénk foglalkozni majd a Biztonság Hetén, nemcsak az elektromos kerékpárok jöttek be, de a különböző...

Műsorvezető: - Meg rollerek is vannak.

Lambert Gábor: - Rollerek, meg a nem is tudom, hogy mondják, Sagway-nek, azt hiszem ez a hivatalos magyar kifejezés, ami szintén gurul, elektromos és tényleg olyan sebességgel tud már menni, hogy valóban egy közúti kockázatot, vagy balesetet jelenthet. Mindezekre azért figyelemmel kell lenni, és hát pontosan erről szólna idén a Biztonság Hete látványos programokkal és figyelemfelhívó rendezvényekkel.

Műsorvezető: - Köszönöm szépen! Lambert Gábort, a MABISZ szóvivőjét hallották az elmúlt percekben.

Eredeti

(Kossuth Rádió - 180 perc, 2019. szeptember 04., szerda, 08 óra)

Jelzáloghitelek kamatkockázata

Műsorvezető1: - A pénzpiacokon változatlanul komoly kihívást jelent a jelzáloghitelek kamatkockázata a Magyar Nemzeti Bank friss pénzügyi fogyasztóvédelmi jelentése szerint. Erről beszélgetünk a következő percekben Binder Istvánnal, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivőjével és köszöntöm tisztelettel az M1 nézőit és Tari Judit Titanillát is a hírstúdióból.

Műsorvezető2: - Én is üdvözöllek Tamás és a hallgatókat is és én is köszöntöm Binder Istvánt ott, a Kossuth Rádió stúdiójában. Jó reggelt!

Binder István (felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank): - Jó reggelt kívánok!

Műsorvezető1: - Mi itt a legfőbb kockázat? Mert az látszik, hogy a lakáspiacon az árak elrugaszkodtak, ugyanakkor a vásárlások bátran zajlanak. Tehát mit állapítottak meg?

Binder István: - Azt gondolom, hogy a lakáshitelek növekedése biztonságos, hiszen a Magyar Nemzeti Bank adósságfék-programja többek között ezt az egészséges növekedést garantálja, ugyanakkor azért van egy régi örökség, ez a változó kamatozású lakáshiteleknek az öröksége, és ez egy kockázatot jelent, hiszen hogyha esetleg Európában, Amerikában megindulna egy kamatemelkedés, begyűrűzne, ez sokakra hatna, nem véletlen, hogy a Magyar Nemzeti Bank a bankszektorral együttműködve egy kampányt indított. Ezekben a hetekben, hónapokban közel 130 ezer adós kap levelet arról, hogy a meglévő korábbi lakáshitelét, változó kamatozású lakáshitelét célszerű fixszé alakítani. Egyébként az új lakás hitelek esetében ez a probléma már nincs meg, hiszen az emberek 97 százaléka már az új lakáshiteleknél fix kamatozású, rögzített kamatfordulós hitelt választ.

Műsorvezető2: - Lehet adni azt, hogy mekkora állományt jelent a változó kamatozású hitelek állománya?

Binder István: - Igen, körülbelül 130 ezer olyan lakáshitel-szerződés van, amelyet 2015 előtt kötöttek, ott még mások voltak a szabályok, az úgynevezett fair banki törvények nem voltak meg, ezért kapnak ezek az adósok levelet, 26 ezer értesítés már kiment az adott ügyfelekhez, és örömmel mondhatom el, hogy az első fecskék már megérkeztek, tehát már vannak olyan ügyfelek Magyarországon, akik fixesítették a jelzáloghitelüket és immár nem változó kamatozású, hanem 5-10 éves kötött, fix hitellel rendelkeznek, vagy akár a futamidő végéig fixesítették a törlesztésüket.

Műsorvezető1: - Lehet-e változtatni ezeken a hitelkonstrukciókon menet közben?

Binder István: - Igen, erre lehetőség van, sőt, ez a bizonyos ajánlásunk azt mondja ki, hogy a bankoknak két konkrét, testre szabott ajánlattal kell a levelükben ezt a figyelemfelhívást megtenniük, tehát az ügyfeleknek választási lehetőségük is van, hogy mondjuk 5 éves, 10 éves fixálást választanak, vagy akár a futamidő végéig, és ahogy megkapták ezt az értesítést, 30 napjuk van dönteni arról, hogy ezt a módosítást meghozzák, de az egyéb esetekben is, tehát hogyha értesítés nélkül dönt egy ügyfél úgy, hogy bármikor módosíthat, természetesen erre lehetősége van.

Műsorvezető2: - A jegybank igyekszik ösztönözni arra a bankokat, hogy adott esetben könnyítsék meg mind eljárásban, adminisztrációban, mind mondjuk költségekben azt, ha

valaki mondjuk át akarja váltani ezt a bizonyos változó kamatozású hitelt mondjuk egy fix konstrukcióra?

Binder István: - Egyrészt a piac is - hogy úgy mondjam - könnyítéseket hoz, ez azt jelenti, hogy ma nem drágább egy fix kamatozású lakáshitel, mint egy változó kamatozású, másrészt a Magyar Nemzeti Bank az úgynevezett adóssághék-szabályokba behozott egy olyan rendelkezést, hogy könnyebb feltételekkel fér be ezekbe az adóssághék-szabályokba egy olyan ügyfél, aki átváltja a korábbi változó kamatozású hitelét fix kamatozásúvá, tehát nem jelenthet ez az ő számára problémát ez az átváltás, az MNB ezzel az intézkedéssel segíti ezt a bizonyos átváltást.

Műsorvezető1: - Aztán vizsgáltak más úgynevezett banki termékeket is. Megállapították, hogy új kockázatot jelent a személyi hitellel kombinált hitelkártyák problematikája. ez micsoda is?

Binder István: - Ez egy hibrid termék, egyébként üdvözlendő, hogy a piacon vannak újítások, de itt megint a tájékoztatásban bújik a kisördög el, tehát hogy pontosan mondjuk el, hogy mikor hitelkártyaként viselkedik ez a termék, és hogy van egy ilyen lehetőség, hogy akár személyi kölcsönnél akár áruhitellé alakítsuk át ezt a terméket. Nem ugyanazok a feltételek, nem ugyanazok a törlesztési szabályok, nem ugyanazok a költségek. Akkor lehet képből egy fogyasztó, hogyha a megfelelő banki tájékoztatást megkapta, ezt kőkeményen ellenőrizni fogja a Magyar Nemzeti Bank. Még egyszer: az újítás, az innováció az üdvözlendő, de az ördög a részletekben van, az ügyfél kapja meg a döntéséhez megfelelő tájékoztatást!

Műsorvezető2: - Ha megnézzük ezeket a különböző fogyasztóvédelmi problémákat, akkor itt mi lenne a megoldás, hogy megelőzzük ezeket a jövőben? Itt a bankok és az ügyfelek részéről mi lenne a teendő

Binder István: - Természetesen a banki oldalról ma már egyre több előírás, fogyasztóvédelmi előírás szavatolja az ügyfelek biztonságát, ezeket a fogyasztóvédelmi rendelkezéseket a Magyar Nemzeti Bank pedig számon kéri, folyamatosan ellenőrzi, a másik oldalról viszont az ellenőrzési tevékenységünk mellett van egy edukációs, pénzügyi kultúrafejlesztő tevékenységünk is, egy számot hadd mondjak: az elmúlt évben például a pénzügyi tanácsadó irodáinknál szerte az országban minden megyeszékhelyen több mint 21 ezer, 22 ezer fogyasztó kapott tanácsot, és mindig azt mondjuk, hogy érdemes előre oda menni, tehát nem, amikor már esetleg valami baj van a bankhitelünkkel, egyéb szerződésünkkel, hanem amikor a választás időszakában járunk, tehát érdemes korán előzetesen független ingyenes tanácsot kérni, mi nagyon szívesen segítünk és a velünk együtt működő civil fogyasztóvédelmi tanácsadók is felkészültek erre.

Műsorvezető1: - Binder Istvánnak, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivőjének köszönjük, hogy elfogadta a meghívásunkat.

Binder István: - Én is köszönöm!

Műsorvezető1: - Az M1 nézőinek köszönjük a figyelmet, ha esetleg útnak indulnának autóval vagy gyalog, hallgassák a Kossuth Rádiót!

Műsorvezető2: - Ha pedig nem, akkor nézzék az M1-en a Ma reggelt! Én is köszönöm a beszélgetést Binder Istvánnak, a hallgatónak köszönöm a figyelmet, Tamás, jó munkát nektek!

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - 180 perc, 2019. szeptember 04., szerda, 08 óra)

Elektronikus kapcsolattartás a pénzügyi szolgáltatások terén

Egyre nagyobb teret hódít az elektronikus kapcsolattartás a pénzügyi szolgáltatások terén, ám ennek nemcsak jótékony hatásai vannak. Fogyasztóvédelmi kockázat azonban ilyen esetekben az, hogy nem tudja pótolni a személyes egyeztetést ez az online vagy elektronikus ügyféligény felmérés. Erről Binder István, a jegybank felügyeleti szóvivője beszélt. Címkék: kommunikáció, kedvezmény.

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2019. szeptember 04., szerda, 10 óra)

Nébih: nyugodtan kérhetjük saját zacskóba a pékárut, ezért nem jár semmilyen bírság

Nem lehet saját zacskóba kérni a pogácsát, mert büntet érte az ÁNTSZ - szembesültünk nemrég az egyik látványpekségnél az eladó szavaival, majd kénytelenek voltunk elfogadni a pár percig használt, aztán kukába dobott zacskót. Azonban arra való tekintettel, hogy éppen az egyszer használatos műanyagok elhagyását próbáljuk életvitelszerűvé tenni -ennek főpróbája volt a műanyagmentes július nevű akció is-, némileg zavarba ejtő volt a hivatalos tiltásra való hivatkozás. Az ügyben megkerestük a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (Nébih), akiktől többek között arra is kíváncsiak voltunk, hogy volt-e már bírságolás a hozott csomagolóanyag elfogadása miatt. Kiderült, hogy nem, és ez a veszély nem is áll fenn, ugyanis mint fogalmaztak: Az ellenőrzésre jogosult hatóság nem tiltja meg a vásárlók által vitt saját csomagolóanyagok használatát, hiszen ezt a vonatkozó jogszabályok egyértelműen nem tiltják meg. Mindezek alapján bírság kiszabására sem kerül sor. A helyzet valójában sokkal egyszerűbb, mégis félreértésre adhatott okot: az élelmiszerek szennyeződéstől való védelmét a vállalkozónak kell biztosítania, illetve az ebből adódó felelősséget is ő vállalja. Ezt azt jelenti, hogy bírság nem a külsős csomagolóanyag használata miatt járhat, hanem akkor, ha ez végül higiéniai problémát okoz az üzletben. Pixabay.com A Nébih magyarázata szerint higiéniai szempontból a vásárló által vitt csomagolóanyag - például a péksüteményhez vászonzsák - használata az élelmiszer-vállalkozás szempontjából nem tekinthető egyértelműen biztonságosnak, mert szabad szemmel nem lehet teljes alapossággal megítélni annak esetleges szennyezettségét, különösen mikrobiológiai szempontból. Tehát az eladóra van bízva, hogy elfogadja-e a külsős csomagolást, és ha igen, akkor is szemrevételezheti, hogy elég tiszta-e ahhoz, hogy egyetlen másodpercig is hozzáérjen bármihez az üzletben. Ez nyilvánvalóan jogában áll, hiszen potenciális baktériumforrás nem érintkezhet a bolti mérleggel, pulttal, vagy akár magának az eladónak a kezével. Ennek megvalósítására a jogszabályok nem adnak részletes utasítást, kizárólag a célt határozzák meg, miszerint az élelmiszert óvni kell bármilyen szennyeződéstől a teljes élelmiszerláncban - fogalmaz a Nébih. Azonban ez nem több egy technikai kérdésnél, hiszen sok esetben megoldható - például darabszámos pékáru esetében-, hogy a csomagolás ne érjen hozzá semmihez az üzletben. Mivel a felelősség az

élelmiszer-vállalkozásoké, így jogukban áll eldönteni, hogy vállalják-e azt az esetleges kockázatot, ami a vásárló által biztosított, ismeretlen higiéniai állapotú saját csomagolóanyagba történő élelmiszer átadásból adódik - közölte a hivatal. Természetesen lehetnek speciális helyzetek is, például a húsoknál, vagy egyéb ömlesztett termékeknél (tej, tejföl). Elég csak belegondolni, hogy ha a vásárló saját tárolójába kéri a terméket, ám fizetéskor szembesül azzal, hogy nem tudja azt kifizetni (otthon felejtett tárca, üzemzavar a kártyás fizetésnél, stb.), akkor a steril bolti csomagolóanyagtól eltérően ezeket már nem lehet szabályosan visszavenni, vagy visszatölteni a készletbe. Ez is egy olyan kockázat, amit a kereskedőnek kell mérlegelnie. Megint más kérdés, ha egy cég saját szabályzata ragaszkodik az előírt protokollok betartásához. A hatóság szerint a nagyobb vállalkozások szigorú belső rend szerint működnek, így elképzelhető, hogy a saját szabályozásukba nem illeszthető bele a vásárló által magával hozott csomagolóanyag használata. Ellenőrzőhatóság felőli tiltásról azonban szó sincs. Műanyagmentes július: nem kell megörülni, és akkor menni fog Ahogy a testsúly tartós csökkenését sem lehet egyszeri fogyókúrával elérni, hanem -mint mondani szokás- életmódváltásra van szükség, beleértve a kevesebb, tudatosabb étkezést és a rendszeres kalóriaégető testmozgást, úgy van ez a műanyagalapú élet elengedésével is. Magyarán mindenképpen a többször használatos, vásárlók által hozott csomagolóanyagok elfogadása mellett érvként szolgál, hogy a törvény nem csupán nem tiltja a használatukat - tehát ez egy olyan félreértés, amivel jobb tisztában lenniük a kereskedőnek-, de a felesleges és túlzott műanyaghasználat elkerülése közös környezetünk védelmét szolgálja. Az első és legfontosabb lépés az, hogy még a szelektív hulladékgyűjtőkbe se legyen mit dobni; ennek kivitelezésére számtalan kiváló eszköz áll rendelkezésünkre a lég- és vízmentesen zárható, morzsamentes csomagolóanyagok beszerzésével. - Harmati András

[Eredeti](#)

(alfahir.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Rubint Rékát figyelmeztette a GVH, hogy érthetőbben jelezze a fizetett posztjait

Egyértelműsíteni kell, mit tesz ki ingyen és mit nem.

Rubint Réka hosszú posztot tett ki az Instagramjára, amiben arról ír: a Gazdasági Versenyhivatal fokozott ellenőrzése miatt egyértelműsítene kellett, hogy ellenszolgáltatást kapott a The Body Shop kapcsán megjelentetett posztjaiért 2015. február 1-jétől kezdődően.

Mindez azért történhetett, mert a követők felé nem volt egyértelműsítve, mely posztokért kapott ellenszolgáltatást.

Drága Barátaim! Tájékoztatlak Benneteket, hogy a 2015. február 1-től kezdődően az oldalamon megjelenített The Body Shop termékekkel, szolgáltatásokkal, márkával kapcsolatos posztok együttműködési megállapodás alapján jöttek létre, amelyért a The Body Shop ellenszolgáltatást nyújtott, tehát fizetett posztok voltak. <https://the-body-shop.hu/> További partnereink itt találhatóak: <http://reka.fit/partnerek>

Felhívom a figyelmeteket, hogy a www.facebook.com/rubintreka és a www.instagram.com/rekarubint oldal reklámokat és egyéb szponzorált posztokat is tartalmazhat a Facebook szabályzataival, a magyar és európai uniós jogszabályokkal összhangban. Ez a poszt a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárása miatt került

ki, azért, hogy tájékoztassalak Benneteket és felhívjam a piac többi szereplőjének figyelmét az elvárásokra. A Gazdasági Versenyhivatal vizsgálja azon fizetett posztokat, kommunikációkat, melyekből nem derül ki egyértelműen a szponzoráció, ellenszolgáltatás vagy egyéb érdekelttség, hanem egy termék, márka vagy vállalkozás független/semleges ajánlásának, ismertetésének tűnnek. Az ellenszolgáltatás/szponzoráció jellege is többféle lehet, egyértelműen kell kommunikálni azt. Az egyes vállalkozások és magánszemélyek is felelősséggel tarthatnak az általuk és/vagy érdekükben közzétett

- írja, egyébként Dukai Regina is került hasonló bajba két évvel ezelőtt.

Posztjai miatt került bajba a GVH-nál Dukai ReginaNem volt egyértelmű, hogy reklámot tesz ki az oldalaira. Megegyezett a versenyhivatallal.

Kiemelt kép: YouTube - 24.hu

[Eredeti](#)

(24.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Új csalás terjed: egy csengetéssel kezdődik, aztán viszik a drága holmikat

Új csalásforma hódít az Egyesült Királyságban. A jelenség során a tolvajok a megszerzett személyes adatokkal rendelést adnak le, de a címre kivitt eszköz végül mégsem a vevő kezében köt ki.

Csalók érdekes új módszerére hívja fel a figyelmet a BBC, amelynek károsultak nyilatkoztak az ellenük elkövetett bűncselekményről. A trükk elengedhetetlen része a megszerzett személyes adatok, ezeket használják fel a csalók, hogy valamilyen drága holmira rendelést adjanak le. A csomagot a futárszolgálat ki is viszi (ők semmit nem sejtene, hiszen csak a munkájukat végzik), ám mire az áldozat felocsúdna, a készüléknek már nyoma veszett. A brit média szerint a csavar a szállítást követően jön. A másik fél először nem érti, miről van szó, nem emlékszik, hogy bármit is kért volna. Mire azonban utánanézne, az ajtónál megint kopogtatnak: egy futár érkezett vissza (na, persze nem ugyanaz a személy, csak a ruhájuk egyezik), hogy szóljon, a csomagot téves címre kézbesítették, ezért átvénné azt. A BBC szerint az átvétellel történik meg az átverés, az ugyanis, aki notebookot, táblagépet vagy a telefont visszakeri, maga a csaló, aki a terméket előzőleg - a másik nevében - lerendelte. A Which? brit fogyasztóvédelmi szervezet szerint ez a fajta csalásforma egyike a korszerűbb módszereknek, amit az elkövetők mostanában alkalmazni kezdtek. Mivel konkrét károsultakról is tudni, azt javasolták, ha olyan futár érkezik, aki a korábban kézbesített csomagot visszakerne, ne adjanak át neki semmit, helyette hívják az érintett céget, és ha szükséges, a rendőrséget is. Azok, akik nem észleltek gyanús tevékenységet online fiókjuk körül, elvileg biztonságban vannak, a szigetországban történt bűncselekményeket ugyanis a megszerzett személyes adatokat (név, cím, telefonszám, illetve a bankszámlához tartozó információk) használva követik el a csalók. Egy bajba jutott pár azt mondta, rémisztő, hogy egyesek milyen messzire el tudnak jutni néhány számmal és betűvel a birtokukban. Ha máskor is tudni szeretne hasonló dolgokról, lájkolja a HVG Tech rovatának Facebook-oldalát. - hvg@hvg.hu

[Eredeti](#)

(hvg.hu, 2019. szeptember 04., szerda)

Függünk-e a német autóipartól? Igen, de...

FELZÁRKÓZÁSI KÉRDÉSEK Mostanában egyre többször hangzik el az a vélemény, hogy a menetrendszerűen közeledő világgazdasági visszaesés a meglehetősen szűk külgazdasági körben mozgó és nyitott magyar gazdaságot hátrányosan érinti, sőt a régiós környezetünkkel összevetve is nagyobb visszaeséssel fenyeget minket.

Először is nem tudjuk, milyen mélységű és jellegű krízis közeleg. A világ és főleg Európa sokat tanult a 2009-es recesszióból. Fegyelmesebb a banki és a hitelezői politika, a fogyasztóvédelem a kontinensünkön. Ha nem is sikerült befejezni a bankunióprojektet, azért sokkal tapasztaltabban és bizakodóbban nézünk előre. Előbb-utóbb feloldódik a kínai-amerikai és ennek nyomán az európai vonatkozású konfliktus is. A kereskedelmi háborús probléma elsősorban a németeken keresztül érint minket, de ha ők megtartják a működőtőkebefektetéseiket Kínában, akkor ez a probléma mérsékelhető.

Nagyobb kihívásnak érzem inkább azt, hogy Peking évekkal ezelőtt elkezdett egy gazdasági modellváltást, melyben fel kívánja számolni a kettős - modern és tradicionális - országszerkezet kialakulásának a lehetőségét, magyarul nem akar latin-amerikanizálódni. Mindez külkereskedelmi aktivitásának a mérséklődését vonja maga után, ami nem jelenti azt, hogy a tervezett európai befektetéseit - pláne a számára kis volumennek minősülő magyarországi projektjeit - érinti. Persze az exportunkat ez visszafogja - a KSH szerint rohamosan esik a távol-keleti országba történő kivitelünk -, de a helyüket kereső árukat más régió fel tudja szívni, hiszen hazánk az EU részeként egyre több szabad kereskedelmi szerződés részese, nem csak az uniós belső piaccal számolhatunk.

Juthatunk-e olyan nehéz fizetési helyzetbe, mint 2008 végén? Nem valószínű, hiszen hazánk akkor még kevés tőkét exportált - most már a magyar regionális multijaink jobban mozognak és több profitot küldenek haza -, s még igazán nagy számú munkaerőt sem tudott exportálni. Reméljük, hogy Nyugat-Európában sem lesz akkora visszaesés, amely a külpiacainkon csökkenést indukálna. És jön az évi 3-4 milliárd euró nettó uniós pénz. Mindezen felül külkereskedelmi mérlegünk is nagyon pozitív, ami különbözik a 2008-as helyzettől, még akkor is, ha ez az aktívum mostanában csökken. Ám valószínűleg ez sem tart sokáig, mivel a magas szintre került belső fogyasztás - elsősorban az építőiparban - előbb-utóbb eléri a csúcspontját, ami befolyásoló tényező a növekedés oldaláról, de jó lehet az építőanyag-import erősödésének a mérséklődése szempontjából. És bár a belső fizetőképes fogyasztás is nő, a szolgáltatáskereskedelem - amely évente több mint 7 milliárd euró aktívumot hoz - mégis növelni tudja a teljesítményét, vagyis összességében jövőre megállhat a kereskedelmi aktívum csökkenése, még egy esetleges európai stagnálás vagy recesszió előtt. Örömmel konstatalhatjuk, hogy hamarosan a külső - devizában fennálló - adósságunk elenyésző szintre süllyed, most már a magyar polgárok és vállalkozók is inkább forintban adósodnak el.

Túlzottan függünk-e a német autóipartól? Igen, de reménykedjünk abban, hogy a németek a technológiaváltással úrrá lesznek a helyzeten, és hamarosan újra elindul az exportvezérelt bővülésük. Példaszerű a fegyelmük, hiszen még stagnálva is tartják a költségvetési egyensúlyt és erőteljesen csökkentik az államadósságuk rátáját - mellettünk is elszáguldottak ezen a téren. Vagyis hamarosan megtakarítások szabadulhatnak fel technológiai fejlesztésre és átképzésre az államadósság finanszírozása helyett.

Mi a feladat, ha már sikerült megfékezni a külső eladósodottságot? A közeli években is ennek kell lennie a középpontban, vagyis nem szabad olyan nagy méretű, külső devizában eszközölt adósság felvételéhez folyamodnunk, amelynek a visszafizetése nem garantálható. Az ilyen megoldás nagyon rossz pénzügyi megítélést hoz recesszió idején. Emlékezzünk csak vissza a rendszerváltáskori bösi projektekre: felvettük az osztrák hitelt, de sem áram - törlesztésre -, sem víz nem lett belőle, a tartozás pedig megmaradt. Nagy méretű, államilag garantált külföldi hitelfelvételnél erre emlékezni kell. Nem nőnek a jegenyefák mindig az évig.

Milyen szerepe lehet az új, lassuló világ gazdaságban a keleti és a déli orientációnak? Kiegészítő, ez a realitás. Két okból. Egyrészt csak akkor lehet piacot nyitni távoli helyeken, ha erre itthon, a saját tulajdonú cégeknél megvan az áru- vagy szolgáltatási extrakapacitás a helyszíni beüzemelő humán tőkével együtt, amelyet ki lehet vonni a hazai rendszerből, mondjuk a vízszakmában. A reexport makrogazdasági értelme minimális. Az igaz, hogy ezzel fenn tudunk tartani távoli piacot arra várva, hogy nő a belső termelési kapacitás - pl. a marhahús esetében - és a felesleg is. Máskülönben ez csak ráfizetés. Másrészt nem mehetünk bele olyan helyzetbe, amikor az ország a külső devizaadóssága után szalad egy válság következtében, miközben itthon is van elég kihívás.

Lehet-e diverzifikálnunk külgazdasági kapcsolatainkat a feltörekvő nagyhatalmakkal? Például Indiával, Brazíliával, Oroszországgal? Mérsékeltén igen, de a romantika korszaka lezárult, hiszen láttuk, hogy Kína kivételével nem tudtak tőke- és technológiaexportórré válni - felénk biztosan nem -, félperiferiális függők maradtak a nyersanyagáráktól, és nincs különleges üzletekre kapacitásuk.

A lényeg a belgazdaságban van. Tudunk-e intenzív gazdasági növekedést elérni, vagy csak külföldi munkaerő és külföldi tőke extenzív bevonásával haladunk előre, s hamarosan elérjük a határt? Tudunk-e magyar tőkefelhalmozást és ezáltal tőkeexportot felmutatni, vagy nő a tőkefüggőségünk, miközben a belső fogyasztásra alapozva növekszünk?

Lesz-e a versenyképességünkben javulás, saját technológiai fejlesztésünkben előrelépés, vagy csak a másoktól kapott tőke és technológia révén fejlődünk, amelynek az árát különösen nehéz időkben fizetjük majd meg? Érdemes azon is elgondolkodni, hogy a saját tulajdonú vállalatok technológiai fejlesztéseit erősítsük, úgy, mint azt a szlovénok vagy az észtek teszik - Brüsszel már a fejlett európai szinthez hasonlítja innovációs színvonalukat. Nálunk - nem is beszélve a szlovákokról vagy a lengyelekről - ez még messze van az uniós átlagtól, sőt felzárkózás sincs igazán. Jó ötlet lehet a külföldiek k+f tevékenységét ösztönözni, de ennek csak akkor van értelme, ha ez itt marad a magyar partnercégeknél szellemi tulajdonként, a mérnökökkel együtt. Különben ez az innováció beágyazódás nélkül szerepel a gazdaságba bejövő-kimenő oldalon - a szép statisztikai számok ellenére is.

Lehet-e kitörni a külső földrajzi függésünkből, amely nagyon EU- és OECD-orientált? Igen, akkor, ha a partnerek - oroszok, kínaiak, indiaiak - olyan együttműködési konstrukciókat vállalnak be - eddig nem tették -, amelyeknél túllépnek a szokványos centrum-félperiféria vagy félperiféria-félperiféria viszonyon, és új elemeket - kockázatmegosztások, garantált termék-visszavásárlások, nemzeti valutákban történő, legalább részbeni kereskedések stb. - hoznak be.

Deviza felhalmozása is csak úgy lehetséges, ha a magyar tulajdonú cégek jelentősen növelik az exportjukat, ma ugyanis a kivitel belüli arányuk húsz százalék alatt van. És a külföldiek meghagyják a képzett munkaerőt nekünk, akik meg végleg elmentek, azokat nagyrészt hazahívjuk - mint Kossuth egykoron. A hazatelepülő munkaerő megtakarításainak a kiesését kompenzálja az, ha hasznosuló beruházásokra hívjuk a brüsszeli transzfereinket.

BECSEY ZSOLT közgazdász, egyetemi tanár

Eredeti

(Figyelő, 2019. szeptember 05., csütörtök, 18+19. oldal)

Alufóbia

Eloszlani látszanak azok az aggodalmak, amelyek szerint rákot vagy elbutulást okozhat az alumínium, ha a hónaljából bekerül a szervezetbe.

Alumíniummentesként hirdetik azt, ami alkoholt tartalmaz, és alkoholmentesként igyekeznek eladni azt, amiben alumínium van. A megbocsátható marketingfogások nyomán ki-ki azt fúj és ken a hóna alá, ami szimpatikusabb neki. De miért is lenne baj, ha alumínium kerül az izzadásgátlókba?

Az aggodalom néhány tudományos publikációnak tulajdonítható. Kutatók azt vették észre, hogy emlőrákos nők mellében gyakran éppen a hónaljhoz közelebbi részen alakult ki tumor, abban pedig sok alumíniumot lehetett kimutatni. Logikus, hogy ez az alumíniumos izzadásgátlás eredménye. Erről leginkább Philippa Darbre brit biológus tanulmányait szokás idézni a 2000-es évek elejéről. Ugyanazokban az években Kris McGrath amerikai orvosprofesszor kiderítette, hogy emlőrákos nők körében gyakoribb volt az alumíniumos kozmetikum használata.

Logikusan hangozik mindez de későbbi tanulmányok egészen más következtetésekre jutottak. Például arra, hogy a női keblekben történetesen a hónaljhoz közel amúgy is több az olyan mirigyszövet, amely hajlamos a rákra. Valamint kiderült, hogy a rákos szövetekben nemcsak alumíniumból, hanem más ásványi anyagokból is több halmozódik fel. E két dolog pedig a kozmetikumoktól függetlenül is igaz.

Más kutatók egy gyakori módszertani hiba miatt is vitába szálltak McGrath tézisével, mert a rák és az illatszert összefüggését utólag, kérdőíves felméréssel igyekezett megállapítani. E módszer szokásos hibája, hogy akit erősen foglalkoztat, mitől lett beteg, az utólag könnyen mond igent arra a magyarázatra, amelyre rákérdeznek. Ez esetben erősíthette ezt a hatást, hogy a kérdőívek viszonylag kis része érkezett vissza, és lehetséges, hogy a legelkeseredettebb betegek véleménye billentette át a mérleget. Később készült olyan felmérés is, amely hasonló módszerrel, de még kisebb esetszámmal azt jelezte, hogy az egészséges válaszolók nagyobb arányban használtak alumíniumos izzadásgátlót, mint a rákosok.

A kutatások még nem zárultak le. Az EU fogyasztóbiztonsági bizottságának (SCCS) állásfoglalása kétéves vizsgálódás után júniusban lett volna esedékes, de mint megtudtuk a vita legalább szeptemberig húzódhat. Mint tudományos ügyekben oly gyakran, senki sem hirdet végleges igazságot, vagyis ez esetben azt, hogy az alumíniumos izzadásgátló mindig ártalmatlan, de az eddigi publikációk összefoglalóiból az látható, hogy nincs ok az aggodalomra.

Nincs bizonyíték arra sem, hogy az alumínium közrejátszana az Alzheimer-kór kialakulásban (ezt a gyanút az táplálta, hogy a betegek agyában alumíniumot is tartalmazó lerakódások keletkeznek). Az alumínium valószínű ártalmatlanságáról szól Katrin Klotz német kutatóorvos és kollégái 2017-es, laikus szemmel is követhető összegzése, és hasonlóan megnyugtató következtetésre jutott idén nyári tesztjében a nagy német fogyasztóvédő szervezet, a Stiftung Warentest.

A tesztben izzadásgátlók és dezodorok szerepeltek. Ez kétféle kozmetikum, bár a tájékozatlanabb vásárlót megzavarhatja, hogy rendszerint vegyesen találhatók a bolti polcokon, általában a "dezodorok" felirat alatt. Utóbbiak mint latin eredetű nevük jelzi pusztán szagtalanítanak. Ehhez részben alkohollal és más fertőtlenítőkkel hadat üzennek a verejtéket elbűdösítő baktériumoknak, részben illatanyagokkal elfedik a kellemetlen szagokat. Vásárlói szempontból érdekes a tesztnek az az eredménye, amely szerint a vizsgálatra kiválasztott izzadásgátlók és dezodorok többsége megbízhatóbb, mint korábban bármikor, és ezen belül jók az olcsóbbak is: az Aldinak, a Lidinek és a DM-nek az említett teszt során megvizsgált saját márkás termékei.

Ami az izzadásgátlást illeti, a német fogyasztóvédők azt is megállapították, hogy manapság alumínium nélkül ez nem oldható meg. A tesztjükben vizsgált dezodorok egy része szódabikarbónával próbálná felszívni a nedvességet, de ez meg sem közelítette az izzadásgátlók hatását. A szűrőpróbaképpen megvizsgált egyik alumíniummentes izzadásgátló pedig pusztán elégségest érdemelt. A gyakorlatban egyedül az alumínium pontosabban valamelyik sója, többnyire az alumínium-hidroxid-klorid, illetve a csomagolásokon gyakrabban szereplő nevén alumínium-klórhidrát, ACH képes úgy elzárni a verejtékmirigyek kijáratát, hogy egy ideig száraz maradjon a bőr. Hasonló ez az összehúzó hatás a jól ismert timsóéhoz, amelyet leginkább a borotva okozta kisebb vérzések csillapításához használnak régóta, rákkeltő hatás legcsekélyebb jele nélkül. A hasonlóság nem véletlen: a timsó nem más, mint alumínium-szulfát.

Az alumínium már csak azért sem okozhat bajt, mert az egészséges emberek szervezetéből hamar kiürül ad megnyugtató választ Tábi Tamás, a Semmelweis Egyetem gyógyszerhatástani intézetének docense. Vonatkozik ez arra is, ami az alumíniumedények, a kotyogós kávéfőzők, az alufólia, a sütőpor vagy a sok élelemben természetesen jelen lévő fém révén a gyomorba kerül. Sőt a fémet nagyobb adagban tartalmazó gyógyszerek például savlekötők vagy gyomornyálkahártya-védők is biztonságosan kiürülnek a gyomorból. Ehhez képest a bőrön át sokkal kevesebb szívódik fel bár a biztonság kedvéért ajánlani szokták, hogy frissen borotvált vagy sérült bőrre ne kerüljön alumínium. Nagyon valószínű, hogy akinek jól működik a veséje, az nem vállal különösebb kockázatot a mindennapok alumíniumbevitelével.

Ami a szervezetben marad, annak sem valószínű a rákkeltő hatása, hiszen az alumínium könnyűfém, ezért a nehézfémektől eltérően a szervezetben jellemző koncentrációban nem képes roncsolni a DNS-t vagy az azt szabályozó fehérjéket. A szakember ezzel magyarázza, hogy akik rákkeltő hatást mutattak ki, azok laboratóriumi körülmények között állati sejtkultúrákat befolyásoltak, jóval több alumíniummal, mint amennyi az emberi testben általában előfordulhat. Létezik ugyan alumínium okozta betegség, az aluminózis, de az nem a fém tulajdonságaival függ össze, hanem azzal, hogy az anyag finom porként rakódik le a tüdőben, és gyulladást okoz. Ez többnyire az alumíniumiparban dolgozók foglalkozási ártalma, mint a bányászoknál a szilikózis.

Krémmesék

A termékre nyomtatott apró betűk elszánt olvasói, illetve a mérgezéses összeesküvés-elméletek hívei nyilván tudják, hogy létezik fluoridmentes fogkrém is. Akik viszont csak a fogszuvasodás elleni küzdelemre összpontosítanak, azok méltán csodálkozhatnak: miért hiányzik a pasztából a fogzománc egyetlen megbízható barátja? Az igazság az, hogy a fluorid valóban sokat segít, de ha túladaognának, akkor bajt is okozhat. A dolog kémiaja úgy működik, hogy a rettegett fogszuvasodás elmarad, ha a még csak csekély mértékben sérült fogzománcba idejében beépül a fluorid, és ismét ellenállóvá teszi a fog védőrétegét. Különösen fontos ez akkor, amikor a gyerekek ínyéből előbújnak a végleges fogak. Kifejlődésükkor és megjelenésükkor ezek sérülékenyebbek, több kárt tehetnek bennük azok

a savak, amelyek kioldják a zománcból a szerves anyagokat. A fluorid mindenkinek hasznos, aki vigyáz a fogaira, de a túladagolás olyan betegséget idéz elő, amely a fog foltosodásával jár, nem gyógyítható, bár a szépeészeti hatáson túl más kárt nem okoz. Valószínűtlenül nagy túladagolás már a csontokat is károsíthatja.

Az átlagember nehezen tudja kiszámolni, mennyi fluoridot vesz magához, mert az ivóvízben természetes módon, a kőzetekből kioldódva van több-kevesebb (Magyarországon inkább kevesebb) ebből az anyagból, és megtalálható jó néhány élelmiszerben (tengeri halban, teában, rizsben, árpában) is. Magyarország azok közé az államok közé tartozik, ahol ezért nem kevernek fluoridot az ivóvízbe, és az 1970-es évekbeli próbálkozások után a tejbe, az étkezési sóba sem.

Ha egyáltalán bajt okozna, akkor a gyomorból felszívódó anyag lehetne káros, ezért indokolt az óvatosság a gyerekeknek osztogatott, alapjában hasznos tablettákkal is. A közvetlenül a fogak felületén alkalmazott fluorid (a fogpasztán kívül akár lakk vagy zselé) biztonságosabb. Mindenesetre a gyerekfogkrémek fluoridtartalma kisebb, hogy ne legyen baj, ha a kiskorú lenyeli. A fogszuvasodás elleni küzdelemben végső soron hasznos, hogy alapból a legtöbb pasztában van fluorid. Aki mégis úgy érzi, hogy oka van az aggodalomra, az pedig némi odafigyeléssel találhat fluoridmentes fogkrémet is a boltokban.

Bedő Iván
bedo.ivan@hvg.hu

[Eredeti](#)

(HVG, 2019. szeptember 05., csütörtök, 32+33. oldal)

Békéltetés online

Kevesen használják, kevesen ismerik, pedig kényelmesebb módja egy reklamáció elintézésének, mintha személyesen kellene felkeresnünk a békéltető testületet.

Ingyenes, egyszerű és gyors, de nagyon kevesen ismerik. Ez az online békéltetés. Azoknak jelent ez segítséget, akik webshopban vásároltak, gondjuk akadt a termékkel, de a reklamációjukkal nem mentek sokra. Szeptembertől némi jogszabályváltozás történt, de nem csak ezért került elő a Nívóban a téma, hanem azért, hogy megismertessük a használatát, az előnyeit. Kevesen tudják, hogy minden webshop köteles tájékoztatni leendő vevőit az online békéltetés lehetőségéről, sőt az oldalán el is kell helyeznie egy linket, melyen át a vásárló igénybe veheti a lehetőséget. Amennyiben elégedetlenek vagyunk az áruval, és panaszunkat nem, vagy nem megfelelően kezelik, bejelentést tehetünk a hatóságnál. Ezen kívül kattintsunk a megadott linkre, csatoljuk az eddigi levélváltásunkat, panaszbejelentésünket, majd válasszunk ki egy békéltető testületet. Itt nem vagyunk lakóhelyhez kötve, bármelyiket kiválaszthatjuk. Ennek a megoldásnak az az előnye, hogy nem kell személyesen megjelenünk a testület előtt, mert az az egész iratanyagot egyben megkapja. Elképzelhető, hogy még néhány levélváltásra szükség lesz, de ha bármelyik fél kéri, az eljárást azonnal megindítja a békéltető testület. A műsorban még ahhoz is tanácsot adott Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő, hogy mikor érdemes kicsomagolnunk az interneten rendelt árut, és arról is szó volt egyebek mellett, hogy a kerékpár gumijára van-e szavatosság. A műsor részletét a fenti lejátszóra kattintva hallgathatja meg. Kiemelt kép: Pixabay. -

[Eredeti](#)

(klubradio.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Nívó

Egyszerű, gyors, ingyenes és mégse használják, sőt, sokan még nem is tudnak róla, pedig már évek óta nyitott a lehetőség. Ez pedig nem más, mint az online békéltetés. Azért, hogyha baj van, önök is tudják használni ezt a kényelmes lehetőséget, ma elmondjuk, hogy mikor is érdemes ehhez nyúlni és mennyire gyors. Két hónap használat után egyszerűen elkopott egy új kerékpár gumija. A kereskedő simán kicserélné, mert fontos neki az ügyfél, de a beszállító elutasítja a reklamációt. Mi van ilyenkor? Köteles-e a kereskedő vagy a beszállító bevizsgálni a terméket, mielőtt elutasítja, egyáltalán van szavatosság a biciklibroncsra is? Aztán, a saját érdekünkben mikor csomagoljuk ki az interneten rendelt megérkezett árut, illetve ha még a futár előtt kicsomagoljuk és láthatóan sérült, mit tehetünk? Sajnos nagyon gyakori ez mostanában, nem árt tehát tisztában lenni a legfontosabbakkal. És végül, mire jó az öt perc, illetve mire kötelezi a szolgáltatókat, illetve mikor? Azt ugyanis nagyon hamar megtanultuk, hogy öt percnél tovább nem vagyunk kötelesek túrni a punnyadt liftzenét, de azt viszont kevesebben tudják, hogy nem minden esetben kötelezi a szabály ennek betartására a szolgáltatókat. Ma felvilágosítjuk önöket. Szakértő vendégem a stúdióban Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: netes vásárlás, bútor, elállás joga, általános szerződési feltételek, visszaszállítás, díjköteles, gyártói garancia, önkéntes jótállás, feltétel, csaptelep beszerelése, 2 év szavatosság.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2019. szeptember 05., csütörtök, 14 óra)

Új csalás terjed

A jelenség során a tolvajok rendelést adnak le, de a címre kivitt eszközök nem a vevő kezében kötnek ki.

Csalók új módszerére hívták fel a figyelmet az Egyesült Királyságban. A trükk elengedhetetlen része a megszerzett személyes adatok felhasználása, amelyekkel valamilyen drága eszközre adnak le rendelést

A csomagot a futárszolgálat ki is viszi, majd következik a csavar. A vásárló először nem...

A jelenség során a tolvajok rendelést adnak le, de a címre kivitt eszközök nem a vevő kezében kötnek ki. Csalók új módszerére hívták fel a figyelmet az Egyesült Királyságban. A trükk elengedhetetlen része a megszerzett személyes adatok felhasználása, amelyekkel valamilyen drága eszközre adnak le rendelést A csomagot a futárszolgálat ki is viszi, majd következik a csavar. A vásárló először nem érti, miről van szó, nem emlékszik, hogy bármit is rendelt volna. Mire azonban utána nézne, felbukkan egy másik futár (persze nem ugyanaz a

személy, csak a ruhájuk egyezik), hogy szóljon, a csomagot téves címre kézbesítették, ezért visszavenné. Ekkor történik meg az átverés, ugyanis az, aki a notebookot, táblagépet vagy telefont visszaveszi, maga a csaló, aki a terméket korábban a másik ember adataival rendelte meg. Egy brit fogyasztóvédelmi szervezet szerint ez a fajta csalásforma egy korszerűbb módszer, amit mostanában kezdtek alkalmazni. Mivel konkrét károsultakról is tudni, azt javasolták: ha olyan futár érkezik, aki a korábban kézbesített csomagot visszavenné, ne adjanak át neki semmit, inkább hívják az érintett céget, és ha szükséges, a rendőrséget. Azok, akik nem észleltek gyanús tevékenységet online fiókjaik körül, elvileg biztonságban vannak, az Egyesült Királyságban történt bűncselekményeket ugyanis a megszerzett névvel, címmel, telefon- és bankszámlaszámmal követték el. (bbc.com, hvg.hu) -

[Eredeti](#)

(propeller.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

A fizetést és az átvételt gyorsító újítások az Extreme Digitalnál

Amolyan mintaboltként, további offline üzlettel bővül az Extreme Digital hálózata, ahol a cég elsőként teszti kényelmi szolgáltatásait. Az eMAG-gal tervezett fúzióját viszont még nem hagyta jóvá a GVH. Sorrendben a 17. fizikai boltját nyitotta meg Budapesten az Extreme Digital. A hazai webkereskedelmi piac meghatározó szereplője a Nyugati pályaudvar szomszédságában lévő boltban teszti a kiszolgálást és [...]

The post **A fizetést és az átvételt gyorsító újítások az Extreme Digitalnál** appeared first on [digitrendi.hu](#).

Amolyan mintaboltként, további offline üzlettel bővül az Extreme Digital hálózata, ahol a cég elsőként teszti kényelmi szolgáltatásait. Az eMAG-gal tervezett fúzióját viszont még nem hagyta jóvá a GVH. Sorrendben a 17. fizikai boltját nyitotta meg Budapesten az Extreme Digital. A hazai webkereskedelmi piac meghatározó szereplője a Nyugati pályaudvar szomszédságában lévő boltban teszti a kiszolgálást és a termékek személyes átvételét gyorsító újításait. A több mint 200 négyzetméteres eladótér mellett 400 négyzetméternyi raktárhelyiség is a kereskedelmi egység szerves része. A jövő a hibrid modellt A megnyitón Várkonyi Balázs ügyvezető igazgató kiemelte, hogy az országos lefedettségű bolthálózat egységeibe általában nem az utcáról néznek be a vevők, hanem már az online világból érkeznek. Hisz abban, hogy a kereskedelem jövője a hibrid modell, az offline és az online vásárlási élmények kombinációja lesz. (A témáról részletesebben nemrégiben itt írtunk egy nagy nemzetközi felmérés alapján.) Az átalakuló vevőkör egy része továbbra is igényli azt, hogy a megvásárolni kívánt terméket közelebről is megnézhesse. Aztán eldönti, hogy ennek alapján végül a weben rendeli meg, vagy ott helyben bonyolítja le a vásárlást. Azok viszont, akik járatosak az online világban, és az ott szerzett információk alapján is elboldogulnak, inkább interneten rendelik meg a kiszemelt árut, amit aztán szeretnének minél előbb ténylegesen is a magukénak tudni. Ezt támasztják alá a cég tapasztalatai is. Egy év alatt, 45 százalékról több mint 51 százalékra nőtt a bolti átvételt preferáló online rendelések aránya az Extreme Digitalnál. Egyre többen élnek a lehetőséggel, hogy akár a rendelés napján átvehessék a raktáron lévő termékeket. Tavaly üzletenként átlagosan 25 ezer darab online feladott, bolti átvételes megrendelést szolgáltak ki. Fizető- és éjjel-nappali csomagautomaták boltban belül A vásárlást gyorsító újítások közé tartozik, hogy

a mintaüzletben már közvetlenül az eladóknál is lehet bankkártyával fizetni, így elég a vásárlónak az átvételi pulthoz odamennie. Hamarosan készpénzt és bankkártyát egyaránt elfogadó fizetőautomatákkal bővül az eladótér. Mint megtudtuk, egy a raktártól leválasztott külön üzletében pedig a Foxposttal közös csomagautomatát is felállítanak. Aki ebbe a boltba kéri az online kifizetett, termék kiszállítását, annak nem kell még várakoznia sem. A következő évtől a csomagautomata éjjel-nappal elérhető lesz. A csomagautomaták népszerűsége növekszik, jelenleg 30 százalék körüli. Egyre jobban kifizetődik a saját futárszolgálat A hibrid modellben fontos szerepe van a futáros kiszállításnak is: az Extreme Digital a tavalyi Black Friday idején vezette be a saját futárszolgálatát. Terveik szerint az idei év végére várhatóan a Budapestről és Pest megyéből érkező, háztartási berendezések 40 százalékát ez fogja kiszolgálni. A saját járműflottával és csapattal működő szolgált további fejlesztése, bővítése várható. Az üzletnyitón elhangzott, hogy az idén további 20 százalékkal növekszik a magyarországi internetes kiskereskedelem, amelynek összértéke elérheti az 550-600 milliárd forintos forgalmat. Ez már mintegy a 6 százaléka a teljes hazai kiskereskedelmi értékesítésnek. A növekedés dinamikáját az is jól érzékelteti, hogy utóbbi mutató öt éve még alig 2 százalék volt. Várkonyi Balázs emlékeztetett rá, hogy szeptember 14-től Magyarországon is bevezetik az internetes biztonsági kód szolgáltatást. Ennek használata az Európai Unió PSD2(nyílt bankolási) irányelve miatt válik kötelezővé minden online tranzakció során. A díjmentes szolgáltatás lényege, hogy az unión belüli online vásárlások esetében a kártyaadatokon túl SMS-ben a telefonunkra érkező, egyszer használatos biztonsági kódot is meg kell adni a fizetés jóváhagyásához. Egyelőre parkoló pályán a piacvezetők fúziója Az ügyvezetőt megkérdeztük az eMAG-gal tervezett, néhány hónapja bejelentett fúzió alakulásáról is. Mint ismert jó ideje rivalizál egymással a hazai webkereskedelem két nagyágyúja az Extreme Digital Zrt.és az eMAG hazai leánycége. Idéntől viszont úgy döntöttek, inkább egyesítik erőforrásaikat. A tényleges fúziót ősze tervezték. A szándék kinyilatkoztatásán túl a tényleges részletek kidolgozásához meg kell várniuk a Gazdasági Versenyhivatal jóváhagyását is, amire hírek szerint októberben kerülhet sor. Négy év után cserélt helyett az eMAG az Extreme Digitallal a legnagyobb forgalmú webáruházak listáján. A GKI Digital ötödik éve publikálja a webáruházak tízes rangsorát. A legutóbbi összesítés szerint a magyarországi online vásárlók 2018-ban az eMAG-nál költöttek a legtöbbet. Tavalyi teljesítménye alapján az utóbbi négy évben piacvezető Extreme Digital pedig ezúttal a második helyre került, míg a harmadik legjobban teljesítő az offline piacról indult Media Markt lett. A két vezető áruház klasszikus webpláza, vertikálisan és horizontálisan is széles termékpalettával. Köztük is van azonban némi különbség. Az eMAG eddig kizárólag online értékesített, az első tíz kereskedő közül egyedülként. Érdekes lesz majd figyelni, hogy a piacvezető tandem tervezett fúziója hogyan alakítja majd át a következő években a piaci erőviszonyokat. The post A fizetést és az átvételt gyorsító újítások az Extreme Digitalnál appeared first on digitrendi.hu. - Sági Gyöngyi

[Eredeti](#)

(digitrendi.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Megbüntette az Amazont a francia bíróság

Jogerősen 4 millió euró bírságot szabott ki a francia bíróság az amerikai cégre, mert tisztességtelen általános szerződési feltételeket határozott meg a portálon értékesítők számára.

A Párizsi Kereskedelmi Bíróság 4 millió eurós büntetést szabott ki az Amazon online kereskedelemmel foglalkozó amerikai cégre, mert tisztességtelen általános szerződési feltételeket alkalmazott a felületén értékesítő kereskedőkkel szemben, illetve kötelezte a céget, hogy 6 hónapon belül törölje az Ászf-jéből a tisztességtelen rendelkezéseket. Amennyiben ezen kötelezettségének nem tesz eleget, úgy további 10.000 euró/nap büntetést köteles fizetni. Az ügyet a Pénzügyminisztérium vitte a bíróságra, miután két évig vizsgálatot folytatott a cégnél. A Pénzügyminisztérium eredetileg 10 millió eurós bírságot indítványozott, de elégedett volt a bíróság döntésével. A Pénzügyminisztérium szerint jogellenes volt azon szerződéses kikötés, amely kötelezte az oldalon értékesítőket, hogy rövidebb szállítási idővel dolgozzanak és azonnal fizessék vissza a sérült vagy le nem szállított termékek vételárát. Ha az értékesítők ezt nem fogadták el, akkor kizárták őket az oldalról. Ezenkívül az Amazon bármikor felfüggeszthette a kereskedő szerződését, például, ha rossz értékelést kapott és ezzel több kereskedőt is csődbe kényszerített. A Pénzügyminisztérium Versenypolitikáért, Fogyasztóvédelemért és Csalások Megelőzéséért felelős osztályának vezetője így értékelte az ügyet: "Ez nagyon jó hír. Rekordbírság született a tisztességtelen Ászf-ek ügyének történetében. De a bírságnál is fontosabb, hogy az általunk jogszerűtlennek tartott szerződéses kikötések legtöbbjét a bíróság is ekként értékelte." A Pénzügyminisztérium Csalás Elleni Osztálya szerint az Amazon a kereskedők hátrányára határozta meg az Ászf-jét. Az Amazon nem értett egyet a bírósági döntéssel. Nyilatkozatukban úgy foglaltak állást, hogy: "A bíróság csak néhány rendelkezést semmisített meg, a vitatott szabályok legtöbbjét már módosítottuk. Továbbra is elköteleztük magunkat a kereskedő partnereink és vásárlóik számára a lehető legjobb szolgáltatás nyújtása érdekében." "Évente több tízezer francia vállalkozás több millió euró értékben értékesít francia és európai vásárlóknak számára a platformunkon keresztül. Júliusban az EU is versenyfelügyeleti eljárást kezdeményezett a cég ellen, mert azt gyanítják, hogy a cég az oldalán értékesítő független kereskedőktől szerzett adatokat a versenytársai ellen használja fel. A vizsgálat egyelőre nem találta bűnösnek a céget, de ha megállapítják, hogy az Amazon megsértette a versenyjogi szabályokat több millió euróra is bírságozhatják. (theguardian.com) - Gerse Márton

[Eredeti](#)

(jogaszvilag.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Figyelem, termékviSSzahívás: Fulladást okozhat a gyerekeknek szánt ivópalack! - Ha ilyet vettél, inkább ne használj

Több millió darab, gyerekeknek szánt ivópalackot hívnak vissza fulladásveszély miatt. Az érintett cég termékeit Magyarországon is forgalmazzák.

Több millió darab, gyerekeknek szánt ivópalackot hívnak vissza fulladásveszély miatt, közölte a CNN. Bár a terméket gyártó cég székhelye az Egyesült Államokban van, palackjaik Magyarországon is több webáruház kínálatában szerepelnek. Fulladásveszélyes ivópalack Az Amerikai Fogyasztóvédelmi hatóság visszahívja a Contigo márka több gyerekeknek szánt

ivópalackját, mert a tapasztalatok szerint a szilikon csőr leválhat a palack szájáról és ezáltal fulladást okozhat a palackot használó kisgyereknél. A chicagói székhelyű céghez 2019 augusztus végéig mintegy 149 panasz érkezett, 18 esetben a szilikon csőrt a gyerek szájában találták meg a szülők, de szerencsére fulladás egyik esetben sem történt. Mindenesetre a fogyasztóvédelem a terméket bevonta, és arra kér mindenkit, hogy a képen látható ivópalackokat ne használják. A kifogásolt palackok 3 méretben (13 uncia=385 ml, 14 uncia=414 ml, valamint 20 uncia=591 ml) és többféle színben (matt szürke, acélszürke, szürke átlátszó, színes mintás, azúrkék...) voltak kaphatók 2018 áprilisa és 2019 júniusa között, a visszahívás azokat érinti, amelyeknél mind a szilikon csőr alatti rész, mind pedig a záróelem fekete színű! Cikkünk a hirdetés után folytatódik **TERHESVITAMIN AKCIÓ** Vásárolj 3 havi kismamavitamint 15% kedvezménnyel, és ingyen házhozszállítással csak 9310 Ft-ért! Kattints ide, hogy le ne maradj! Jódmentes változatban itt veheted meg [x] hirdetés A visszahívás mintegy 5,7 millió darab palackot érint, a legtöbbet az Egyesült Államokban, Kanadában és Mexikóban adták el üzletekben és online - az USA-ban a legnagyobb áruházláncok, mint a Costco, Walmart vagy a Target is árulták 9 és 14 dollár közötti áron. Magyarországon több webshop forgalmazza a Contigo termékeit, 6000-9000 forint között van egy ivópalack ára. A cég egyébként nagyon együttműködő: ingyen kicserélik a hibás palackok ivórészét, csupán arra kéri a póruul járt vevőket, hogy egy online formanyomtatványt töltsenek ki hozzá a cég weboldalán. - Számunkra mindenek felett áll a gyermekek biztonsága, ezért is intézkedtünk rögtön és kerestük a megoldást a probléma elhárítása érdekében - nyilatkozta a szóvivőjük. Forrás: CNN Fotó: United States Consumer Products Safety Commission -

[Eredeti](#)

(szuloklapja.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Nemzetközi vizsgálóbizottságot követelnek a magyar devizahitelek Brüsszelben

Kásler Árpád képviselte azt a 10 ezer devizahitelest, akik petícióval fordultak az uniós szervekhez.

The post Nemzetközi vizsgálóbizottságot követelnek a magyar devizahitelek Brüsszelben appeared first on Magyar Hang.

- Nem kiváltságok kieszközöléséért, hanem azonos jogok és kötelezettségek érvényesítéséért jelentem meg önök előtt! - kezdte beszédét Brüsszelben Kásler Árpád, aki az Európai Unió Parlamentje Petíciós Bizottságának csütörtöki ülésén emlékeztette a hallgatóságot, hogyan kerültek kilátástalan helyzetbe a magyar devizahitelek. Mint mondta, a devizahitelek a hazai jog útvesztőjében minden lehetőséget kimerítettek, beleértve az alkotmánybírói vizsgálatot is. Ezért arra kérte a résztvevőket, hogy intézkedjenek arról, hogy Magyarországon is tartsák be a 93/13-as EGK irányelvben foglaltakat (ez a jogszabály a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szól), emellett azonnali intézkedést kért, hogy a devizahitelekből fakadó végrehajtásokat állítsák le. - Kérjük azonnali intézkedések meghozatalát a devizahitelekből fakadó végrehajtásának azonnali leállítására és a kifosztottak kártalanítását megállapítandó, nemzetközi vizsgálóbizottság felállítására! - fogalmazott Kásler, majd hozzátette: Magyarországon már több mint 50 ezer

ingatlan vettek el az emberektől, több mint 300 ezer hitelesre vár ugyanez, több százezen menekültek emiatt külföldre, de sok családtól még a gyermeküket is elvették. Válaszában az Európai Bizottság képviselője elmondta: nemrégiben az Európai Bíróság információt kért arról, hogy a magyar hatóságoktól milyen intézkedéseket tettek annak érdekében, hogy megfeleljenek a fogyasztóvédelmi elveknek, erre a választ október végéig várják. - Majláth Ronald

[Eredeti](#)

(magyarhang.org, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Veszélyben a magyar húsipar

Sok hazai húsipari cég mehet tönkre, amennyiben nem tudják elfogadtatni a kereskedelemmel a magasabb árakat, s amennyiben a kiskereskedők figyelmen kívül hagyva a piaci realitásokat a külföldi termékekkel verik le a hazai árakat - mutatott rá a Figyelőnek adott interjújában Éder Tamás, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alelnöke.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara már tapasztalt az elmúlt hetekben olyat, hogy a nyugaton "beragadt" sertéstermékekkel, itthon próbálnak akciózni az üzletláncok. Ez óriási veszélyt hordoz, mert a magyar húsfeldolgozók egyébként is nehéz helyzetben vannak, a kamara minden esetre szemmel tartja a piacot és igyekszik csökkenteni a feszültséget - mondta a Figyelőnek adott interjújában Éder Tamás, a köztestület élelmiszeriparért felelős országos alelnöke. A szakember rámutatott: az élő sertésárak Magyarországon is 35 százalékkal emelkedtek január óta, viszont a sertéshús nagy- illetve kiskereskedelmi ára nem követi ezt a tendenciát, a kiskereskedelem csak jelentősen késve, és minimális emelésnek adott eddig helyet, a húskészítményeknél pedig gyakorlatilag nem történt elmozdulás. A nyomás így jelenleg a feldolgozó cégeken van, mivel a felvásárlási árak rendkívüli mértékű és gyors növekedését az elmúlt hónapokban nem tudták érvényesíteni az átadási árakban, emellett sok olyan áru, amelyeket tipikusan a távol-keleti piacokon lehet(ett) értékesíteni, "beragadt". Mint mondta, a magyar húsipar jelenleg nem tud a hazai kiskereskedelmen keresztül megfelelő nagyságú fogyasztói áremelést érvényesíteni, ezért veszteséget kénytelen elkönyvelni, veszélyeztetve ezáltal sok cég létét, rengeteg munkahelyet és közvetve sertésenyésztőt is, akik elveszíthetik húsipari partnerüket. Ha ez így megy tovább - fogalmazott Éder Tamás -, akkor a magyar húsipar nem fogja tudni felvásárolni a hazai sertéseket, árat, illetve felvásárolt mennyiséget fog csökkenteni. A vágásszámokon ez már látszik is. A hazai vágóhidak és feldolgozók így komoly veszteségeket szenvednek el hetek óta. Amennyiben a piaci folyamatokat nem követi le a termékpálya egésze és a jelenlegi tendencia nem változik meg, sok kis- és közép vágóhid és a velük kapcsolatban álló termelői kör kerül nagyon nehéz helyzetbe. Máris több helyen merült fel a feldolgozói körben az éves szerződések módosítási igénye vagy az azokból való kilépés. Miközben a húsfeldolgozók költségei folyamatosan emelkednek, a magyar és Közép-kelet európai piacokon rendszeresen jelennek úgynevezett puffer készletek, amelyek megzavarják az egyensúlyt. Ezek a készletek az ázsiai országokban, a helyi fogyasztási szokások miatt nem kellő hűféleségekből adódnak. Éder szerint különösen nagy a veszélyt jelent emiatt az, hogy néhány kiskereskedelmi lánc külföldi készletek felszabadítása révén akciózik, így verve le a magyar piaci árakat. Ez rendkívül veszélyes gyakorlat az egész magyar sertéságazatra nézve - aminek

a fejlesztésre sok állami- és Uniós forrást, valamint magántőkét fordítottunk az elmúlt évek során - mutatott rá a szakember. Borítófotó: Húsvéti füstölt sonkát vásárolnak egy hús- és hentesárut árusító standnál a budapesti Fővám téri Központi Vásárcsarnokban 2019. április 10-én. Ezen a napon a húsvéti kiemelt fogyasztóvédelmi ellenőrzésről tartottak sajtótájékoztatót a vásárcsarnokban. (MTI/Máthé Zoltán) -

[Eredeti](#)

(figyelo.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Áruházláncok akciótartási gyakorlata

A Gazdasági Versenyhivatal több esetben szabott ki versenyfelügyeleti bírságot kiskereskedelmi áruházláncok akciótartási gyakorlata miatt, azonban továbbra is számos panasz és bejelentés érkezik a fogyasztókat megtévesztő reklámok és kereskedelmi kommunikációk kapcsán. Valószínűsíthető, hogy egy áruházlánc akciótartási gyakorlatának lebonyolításánál tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat, ha a terméket az áruházban a meghirdetett időszakban nem a meghirdetett áron tudja megvásárolni a fogyasztó ha a kedvezményes áron meghirdetett termék már az akció nyitó napján nem megvásárolható, vagy elfogyott; ha nem a meghirdetett kedvezmény mértékével csökkentették az árat; ha a meghirdetett kedvezmény nem valós, mert a kedvezmény alapját képező áron nem értékesített az áruházlánc, vagy az akció kezdete előtti időszakban a vállalkozás felemelte a termék árát, és az akcióban elérhető kedvezményt a megemelt árhoz viszonyította; ha a garantált ajándékot nem kapja meg a fogyasztó annak ellenére, hogy az ajándékakció még folyamatban van. A GVH azt javasolja, hogy ha szórólapról, akciós újságból vagy az áruház internetes honlapján tájékozódik, gondolja végig higgadtan és győződjön meg az alábbiakról: milyen időtartamban érhető el a választott termékre vonatkozó kedvezményes ár, vagy mikor és milyen ajándék kapható az akciót meghirdető vállalkozás a készlet erejéig hirdette-e a termék elérhetőségét, vagy esetlegesen a feltüntetett korlátozott darabszámban vásárolható meg a termék; az áruházlánc mely kereskedelmi egységei, boltjai, áruházai vesznek részt az akcióban; ajándékakció esetén meddig kaphatóak az ajándékra jogosító pontok, kuponok, stb., illetve beválthatóak-e még arra az ajándékra, amit szeretne megszerezni; ha a kiszemelt akcióról televízióból, rádióból, óriásplakátról, city light plakátról vagy internetes hirdetésből szerez tudomást, próbáljon meg más információforrásból is tájékozódni a fenti fontos körülményekről. Erre általában az áruházlánc honlapja a legalkalmasabb forrás. Tartsa fejből, hogy fogyasztói panaszát érdemes elsődlegesen a helyszínen, az áruházlánc ügyfélszolgálatán, illetve alkalmazottjai felé jelezni. Ezt megteheti írásban is a minden üzletben kötelezően megtalálható "Vásárlók Könyvében". Ha az áruház 30 napon belül nem válaszol, illetve válaszát nem fogadja el, a fővárosi, illetve megyei Kormányhivatalhoz is fordulhat. A hatóságok a fogyasztói panaszokat eljuttatják a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező megfelelő szervezethez, így a Gazdasági Versenyhivatalhoz is. Ingyenes fogyasztóvédelmi és versenyjogi tanácsadás Egerben A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda (GVTI) csapata díjmentesen segít az egrieknek fogyasztóvédelmi és versenyjogi problémáik megoldásában. A GVTI fogyasztóvédők célja az, hogy segítsék a tudatos döntéshozást, és a panaszok rendezését. Sikeresebb a panaszkezelés, ha a fogyasztók és vállalkozók tisztában vannak problémájuk jogszabályi hátterével. Ezeknek a jogoknak a

megismerésében és panaszlevél megírásában segít teljesen díjmentesen, - a Gazdasági Versenyhivatal megbízásából, vele együttműködésben dolgozó, - Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda. Szakterületeik: megtevesztő reklámok, szavatosság és jótállás, üdülési jog, termékbemutatók, közüzemi szolgáltatások, internetes vásárlások, jelentős piaci erővel való visszaélés, utazási szerződések, légi utasok jogai, üzletfelek megtevesztése. Elérhetőségek: 3300 Eger, Trinitárius utca. 2. I. em. Tel: +36 30 741 2373 E-mail: eger@versenyugyi-tanacsadoiroda.hu Nyitvatartás: Hétfő: 12:00-16:00 Kedd: 9:00-13:00 Szerda: 12:00-16:00 Csütörtök: 9:00-13:00 Péntek: Zárva www.fogyasztovedok.hu - HEOL

Eredeti

(heol.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Zöldségchipszet valaki?

Minap az Auchanban vettem egy zöldségchipszet, a változatosság kedvéért most egy újat választottam az ismertek helyett. Aki nem ismerné ezeket, szeletelt szárított zöldségek (cékla, répa, zeller, paszternák, stb.), chips formátumban. A csomagolása vonzó volt és sokat is ígért, róla van szó: Répa, cékla, brokkoli. Az első kettő gyakori összetevője ezeknek, a brokkoli új volt, de adjunk neki egy esélyt. A

Minap az Auchanban vettem egy zöldségchipszet, a változatosság kedvéért most egy újat választottam az ismertek helyett. Aki nem ismerné ezeket, szeletelt szárított zöldségek (cékla, répa, zeller, paszternák, stb.), chips formátumban. A csomagolása vonzó volt és sokat is ígért, róla van szó: Répa, cékla, brokkoli. Az első kettő gyakori összetevője ezeknek, a brokkoli új volt, de adjunk neki egy esélyt. A formája gyanús volt, hogy nem szeletelt zöldség szárítva. Az íze még gyanúsabb volt. Vettem a fáradságot, sajnos csak utólag, hogy megnézzem, miből is van tulajdonképpen. A szokásos bolha betűk, amiket az üzlet gyér megvilágításában aligha olvasol el, ha már elmúltál 30, összetevők vagy 15 nyelven, apró betűkkel, ahogy azt kell. A magyar megnevezése az apróbetűben: Sült zöldséges bio snack. Burgonyakeményítő 51%. Hoppá, erről nem volt szó. Következő legtöbb alkotóelem kukoricaliszt. Na, erről sem volt szó sehol. Ezek valahogy lemaradtak a képről, de a szövegről is. Majd bizonytalan mennyiségű napraforgóolaj, újra burgonya, de most pehely, 9%, majd cukor, só, maltodextrin keveréke, zöldség még mindig sehol. Legvégül 4, azaz négy százalék zöldséget is tartalmaz a termék. Hát bizony csúnyán átverték. Ez közönséges burgonyachips, abból is a leghitványabb fajta, ami keményítőtől és nem burgonyából készült, némi zöldséges ízesítéssel. (A németnél nem mertek mást ráírni a valóságnál, de itt is csak az apróbetű-tengerben tört rájuk az őszinteségi roham: Kartoffelsnack mit Gemüsegeschmack. A többi nyelvnél a magyarhoz hasonló hazugság finom ferdítés van, már amennyire értem. Mintha kicsit jobban félnének a német fogyasztóvédelemtől, mint a többi ország hasonló hivatalától.) Persze ügyesen csinálták, sehol nem mondták, hogy ez tényleg zöldségből lenne, de azt sem, hogy nem. Drágábban adják, mint a valódi zöldségchipszeteket és telerakják zöldséggel a csomagolást, azt azonban elfelejtették megemlíteni, hogy a zöldségek csak ízesítések, a terméknek semmi egyéb köze nincs hozzájuk. A "vegiee" jelenthet zöldséget is, de azt is, hogy vegetáriánus. Így a termék megnevezése jelentheti azt is, hogy zöldség-snack, de azt is, hogy vegetáriánus snack. Ügyes, na. Mondjuk miért is gondoltam 629 forintért, hogy majd valami normális dolog lesz a zacskóban? (500-600 forintért az

Aldiban, Lidlben valódi, sőt az Aldiban szintén bio zöldségchipset árulnak, 100 grammos kiszerezésben. Így már a kifejezetten magas ár miatt is hihette azt az ember, hogy valódi dolgot kap egy 85 grammos zacskóban.) A tanulság? Akkor is olvass el minden termék összetevőjét az üzletben, ha hangyabetűkkel írják rá az információkat. Mert a csomagoláson keresztül csúnyán becsaphatnak, olyat sugallva a termékről, amihez semmi köze. A másik, hogy te már ne vásárolj belőle, elég, ha engem bepaliztak. Még mielőtt valaki megemlíti, igen, tudom, hogy otthon is lehet szárított zöldséget csinálni és még olcsóbb is. Most is van itthon házi készítésű szárított zöldség. Csak éppen én nem vagyok mindig itthon. Kapcsolódó cikkek: Olvasd el, mit veszel Bevásárlás: mit jelent a felirat a terméken? - Kiszamolo

[Eredeti](#)

(kiszamolo.hu, 2019. szeptember 05., csütörtök)

Pályázat iskoláknak

FMH-INFORMÁCIÓ Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) az idei tanévben negyedszerre hirdeti meg a "Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola" pályázatot. A pályázat egyik célja, hogy elismerje azokat az általános és középiskolákat, amelyek érdemi intézkedésekkel, helyi programokkal, szemléletformálással segítik a fiatalokat az alapvető fogyasztóvédelmi ismeretek elsajátításában.

MTI

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2019. szeptember 06., péntek, 5. oldal)

MAGYAR PLÁZABIRODALOM SZÜLETIK

A cégvezető-tulajdonos Jellinek Dániel vezetésével az Indotek szép csendben az ország egyik legnagyobb kereskedelmiingatlan-birodalmát vásárolta össze. Az újabb négy pláza megvételével szintet lépnek, nyitnak a magasabb kategória felé. Nem állnak le: külföldön is terjeszkedésbe fognak.

Mi a deal?

A Forbes.hu-n jelent meg először, hogy magyar gazdája lesz négy plázának, a Corvin Plaza, a Duna Plaza, a Győr Plaza és a Miskolc Plaza és az ezeket üzemeltető cégek cserélnek gazdát. Az üzletet nem verték nagydobra, a Gazdasági Versenyhivatal döntései között egy augusztus 2-án megjelent rövidke közleményt szúrtunk ki. A szerződéskötés és a foglalók kifizetése már megtörtént, a tranzakciók az őszi hónapokban fognak zárulni, írta nekünk az Indotek.

Ki az eladó

A Klepierre Európa egyik legnagyobb kereskedelmiingatlan-üzemeltetője, bruttó hatmillió négyzetméternyi bérbeadható területtel 16 országban vannak jelen. Vagyis már csak 15-ben: 2014 óta összesen már 13 magyar bevásárlóközpontot adtak el az Indotek csoportnak, most az utolsó magyarországi érdekeltségeiktől is megszabadultak, kivonulnak a magyar piacról.

Ki a vevő

A magyar-amerikai háttérű Indotekhez a mostani bevásárlással már húsz kereskedelmi létesítmény tartozik. (Lásd a térképet!) Tipikusan olyan 15-20 éves létesítményeket vásárolnak, amelyek már megérették a komolyabb modernizálásra. A felújítás után új arculatot és üzleti koncepciót adnak nekik, valamint a bérlői mixet is javítják. Csak idén négy milliárd forintot költöttek erre.

Plázák mellett B és C kategóriás irodák, logisztikai parkok és raktárak tartoznak a csoporthoz. Újabban a szállodák felé is nyitnak: idén vásárolták meg a Gellért Szállót. Folytatják a terjeszkedést, a magyar akvizíciók mintáját követve a régió országaiban is további kereskedelmi ingatlanokat terveznek vásárolni, írták a Forbesnak.

Mi van a piacon?

A világ legnagyobb nemzetközi ingatlan-tanácsadó cégének számító CBRE munkatársa, Tim O'Sullivan szerint érdekes változáson megy át a piac a régióban. Számos, a 2000-es évek közepén-végén alapított ingatlanalap most ért abba a szakaszába, hogy a kedvező üzleti környezetben profitot realizálva ingatlaneladásokba kezdjen, így a következő években is pezsegni fog a piac.

A magyar piacon a hazai ingatlanbefektetők egyre nagyobb szeletet hasítanak ki a teljes befektetési tortából. Ez először az irodapiacra volt megfigyelhető, de az utóbbi években a kiskereskedelmi ingatlanoknál is erősödik a hazai szerepvállalás.

INDOTEK-PLÁZÁK

CORVIN PLAZA: 92 bolt, 14 millió látogató/év, 34 000 m² bruttó bérelhető terület, nyitás: 2010

DUNA PLAZA: 116 bolt, 6 millió látogató/év, 47 000 m² bruttó bérelhető terület, nyitás: 1998, legutóbbi felújítás: 2002

GYŐR PLAZA: 61 bolt, 5 millió látogató/év, 15 200 m² bruttó bérelhető terület, nyitás: 1989, legutóbbi felújítás: 2008

MISKOLC PLAZA: 85 bolt, 4 millió látogató/év, 14 500 bruttó bérelhető terület, nyitás: 2000

KORÁBBI PLÁZAVÁSÁRLÁSOK A KLEPIERRE-TŐL Alba Plaza, Nyír Plaza, Kanizsa Plaza, Szeged Plaza, Zala Plaza, Csepel Plaza, Szolnok Plaza, Kaposvár Plaza, Debrecen Plaza

TOVÁBBI PLÁZÁK AZ INDOTEKNÉL: Sopron Plaza, Veszprém Plaza, Dunacenter (Győr), Nyíregyháza Cédrus, Bevásárlóközpont, Gyula, Ózd Family Center, Ligetváros (Budapest)

SÁNDOR KRISZTIÁN

[Eredeti](#)

(Forbes, 2019. szeptember 06., péntek, 10. oldal)

Olcsóbb, ha görbe

A legtöbb ember - már aki utánaszámol egyáltalán - hitetlenül csóválja a fejét a hírek hallatán: csak Magyarországon évente 1,8 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezik, ami fejenként naponta fél kilónak felel meg! Ez nem lehet igaz, hiszen sokunk egész napi betevője alig több ennél - mondhatnánk.

Nos, az igazság az, hogy mindkét állítás helytálló: a felmérésekre és nemzetközi tapasztalatokra alapozott szakértői becslések szerint valóban ennyi lehet az összes élelmiszer-hulladék. Ez persze nem azonos az ételhulladékkal, ugyanis beleszámítják a mezőgazdasági termelés, az élelmiszer-ipari feldolgozás, a különféle szállítások idején sérült mennyiséget is, és természetesen az értékesítés és a közétkeztetés során, illetve a háztartásokban keletkezett hulladékot is. Vagyis a klasszikus értelemben vett "moslék" az említett mennyiségnek valóban csak egy része.

De nem is olyan kis része - ha igaz, 25 deka naponta -, mivel az uniós tagállamokban végzett vizsgálatok szerint az élelmiszer-hulladék 53 százaléka, azaz több mint fele keletkezik a háztartásokban. A vendéglátásban és a közétkeztetésben 12, a feldolgozóiparban 19 százalék, a mezőgazdaságban bő tizede és csak 5 százaléka a boltokban keletkezik. Az utóbbi két adatot képes jelentősen csökkenteni a ma már hazánkban is elindított akció, amivel az egyik nagy áruházláncunkban találkozhatunk: a nem szabványos, azaz nem "túl szép", mondhatni csúnya zöldségfélét elég olcsón adják, külön felhívva a vásárlók figyelmét arra, hogy a görbe uborka, a csavarodott sárgarépa éppen olyan finom, mint megszokott formájú társai. A lényeg: ha lesz rá megfelelő kereslet, akkor a boltok egyre nagyobb köre kínálhat ilyen árut olcsóbban, és a mezőgazdasági termelőnek sem kell a nem standard termékei értékesítéséről lemondania. Mindenki jól jár: a gazda, a boltos, a vevő, s nem utolsósorban a környezet.

Ugyanis nem csak azzal pazarolunk, hogy kidobjuk a feleslegben vásárolt, meg nem evett élelmiszert, a nem megfelelő formájú zöldséget, gyümölcsöt stb. Minél későbbi fázisban dobjuk ki az élelmiszert, annál nagyobb a költsége, valamint a környezetre gyakorolt negatív hatása. Hiszen ahogy "halad" az áru a vevő felé, úgy kell egyre többet szállítani, mind több csomagolóanyagot felhasználni, s egyre több energiát emészt fel a tárolása, hűtése stb. Tehát a kidobott élelmiszerral egyszerre rengeteg energiát is elpazarolunk.

Nem véletlen, hogy az unió akciót indított, amelyre alapozva a magyar hatóságok is egyre többet tesznek az élelmiszer-hulladékok keletkezése ellen. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal már három éve elindította Maradék Nélkül elnevezésű programját. Ennek önálló honlapjára (maradeknelkul.hu/utmutatok/) érdemes ellátogatni, mert sok érdekességet találunk a pazarlás okairól és a javasolt megelőzésről. Külön kezelik a feldolgozás, a kereskedelem, a vendéglátás és a háztartások szerepét, és külön-külön tesznek javaslatot arra, mit tehetünk a pocskolás mérséklésére.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2019. szeptember 06., péntek, 31. oldal)

Tippek a tízórai összeállításához

Mit és hogyan csomagoljunk tízórait és uzsonnára az iskolába a gyerekeknek? Íme néhány jó tanács a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal szakembereitől.

1. Lehetőség szerint reggelente frissen készítjük el a tízóráira és/vagy uzsonnára szánt ételt a korábban beszerzett alapanyagokból!

2. Mielőtt hozzáfogunk az étel összeállításához, alaposan mossunk kezet, használjunk tiszta eszközöket és legyen külön vágódeszkánk a hozzávalók előkészítéséhez.

3. A kis étkezésekre szánt élelmiszerek kiválasztásakor érdemes megnézni, hogy mi lesz az aznapi ebéd, és annak

4. A gyermekkel is beszéljük át, hogy az otthonról vitt ételek közül mit, mikor egyen meg: mi az, amit eltehet délutánig, s mit célszerű elfogyasztania még a délelőtt folyamán.

5. A biztonság kedvéért tegyük a gyermek táskájába nedves törlőkendőt is, hogy étkezés előtt mindenképp legyen lehetősége megtisztítani a kezét.

6. Mindent külön csomagoljunk be: például a szendvicset szalvétába, majd nejlonzacskóba vagy alufóliába, a gyümölcsdarabokat vagy olajos magvakat külön dobozba vagy kis zacskóba. A gyümölcsöt, zöldséget alaposan mossuk meg és csepegtessük le előtte.

7. Fontos, hogy olyan dobozt és palackot válasszunk, ami könnyen tisztítható, nincsenek olyan részei, ahol beragadhatnak az ételmaradékok és megtelepedhetnek a baktériumok. Nem utolsó a méret, az alak és a súly sem. Ügyeljünk a jó záródásra, a könnyű nyithatóságra. A dobozokat minden használat után mossuk el. A maradékot és a csomagolóanyagokat dobjuk ki.

Ajánlott élelmiszerek

Nem édes péksütemények/kenyerek, jól átsült hússzeletek, a hűtést nem igénylő húskészítmények, a balesetmentesen nyitható konzervek, a kemény sajtfélék és müzliszeletek.

Szezonális zöldségek, gyümölcsök, amelyek jól bírják a szállítást, például: az alma, a körte (kisebbeknek szeletelve tegyük el), a szilva, a szőlő, illetve a megtisztított, pálcikákra vágott répa és a karalábé.

Ivóvíz, hígított gyümölcslé

Mi az, amit kerüljünk?

Az édességet, cukorkát, csokoládét, édes kekszeket és édes süteményeket.

Gyorsan romló pástétomok, halas krémek, halszeletek.

Cukros, szénsavas frissítők, üdítők.

Tartsuk hideg

Érdemes jégakkut vagy jól behűtött palackot tenni az uzsonnázacskóba/ dobozba, amely fogyasztásig hűvösen tartja az élelmiszert.

[Eredeti](#)

(Blikk, 2019. szeptember 06., péntek, 17. oldal)

Az esővízben, az Antarktison és a Föld legmélyebb pontján is megtalálható – mi az?

A körülöttünk lévő műanyagszennyezés mértéke és súlya ma már aligha jelent meglepetést, az azonban elkéserítő, hogy a Föld legtávolabbi, a civilizáció ártalmaitól látszólag elzárt pontokon is egyre nő a szennyezettség. Az 5 milliméternél kisebb átmérőjű mikroműanyagok pedig már nem csak a folyókban, tengerekben vannak jelen, hanem egy friss tanulmány szerint már az esővízben is.

Az amerikai kormányzat Geológiai Kutatóprogramjában (United States Geological Survey, USGS) dolgozó kutató, Gregory Weatherbee esővízmintákat gyűjtött a coloradói Sziklás-hegységben, amikor is ahelyett, hogy talajrészecskéket és ásványokat talált volna az elemzés során, sokszínű, mikroszkópikus műanyag szálakat, szemcséket és szilánkokat fedezett fel a begyűjtött mintában. A felfedezés értelemszerűen aggodalomra ad okot, hiszen, ha a mikroműanyagok már a hóban és az esővízben is jelen vannak, akkor még annál is jobban részei életünknek, mint eddig gondoltuk.

Egy másik, nemrég napvilágot látott tanulmány szerint például műkromműanyagok vannak a Pireneusok francia oldalán, amely azt jelenti, hogy a műanyagszemcséket a szél akár több ezer kilométerre is képes elszállítani.

De miért is csodálkoznánk, hiszen már az is kiderült, hogy az óceán legmélyebb pontján, a Mariana-árok mélyén, közel 11 kilométeres mélységben nem csak, hogy mikroplasztikákat találtak, de még műanyag zacskót és csokispapírokat is. Az óceánok élővilága mellett a műanyag csakugyan fenyegeti az eddig érintetlennek hitt Déli-sarkvidéken élő fajokat is. A szennyezettség mértéke jóval több, mint amennyi az ottani kutatóközpontokból származhatna, hiszen ezeket elég szigorú szabályozások fogják vissza. De elkésérítő a tény, hogy nyolc vizsgált vízmintából hét tartalmazott literenként legalább egy mikroműanyag-részecskét. Ez azért is ad okot aggodalomra, mert korábban az volt az általános nézet, hogy az Antarktisz körüli áramlatok távol tartják a tengerben sodródó hulladékot.

Arra pedig talán már fel sem kapja az ember a fejét, hogy az elpusztult delfinek, bálnák gyomrából több tíz kilogramm szemetet szednek ki a boncolás során – például a Fülöp-szigeteken talált bálnatetemben 40 (!) kilogramm műanyagzacskót találtak. De ne legyenek illúzióink, mi is több műanyagot fogyasztunk, annál, mint elsőre gondolnánk.

Mivel a plasztikhulladék 90 százaléka nem újrahasznosított szemétből származik, a természetbe kerülve kisebb darabokra hullik szét. Szinte minden, ami műanyagból készült, mikroműanyagokat bocsáthat ki a légkörbe, ezek pedig később bekerülnek a vízcseppekbe, onnan pedig a folyókba, tengerekbe, talajvízbe. Ezen keresztül pedig az állatokhoz hasonlóan az emberek is sok műanyagot vesznek magukhoz a táplálékkal és vízzel együtt. A WWF és a Newcatle-i Egyetem közös kutatása szerint az emberek a táplálékkal hetente átlagosan közel 5 gramm műanyagot fogyasztanak – ez egy bankkártya súlyának felel meg. Az ételekkel és italokkal átlagosan 2000 apró műanyag kerül az ember szervezetébe egy héten, ami éves szinten 250 gramm műanyagot jelent. Feltehetően be is lélegezzük, de erről, illetve ennek egészségügyi hatásairól egyelőre még nem tudni sokat.

Az is elképzelhető, hogy sosem leszünk képesek teljeskörűen felmérni a műanyagok egészségügyi hatásait, mivel születésünk pillanatától számos mesterséges vegyületnek vagyunk kitéve. Érdekes belegondolni, hogy ha most egy csoda folytán teljes egészében megszüntetnénk a műanyagfogyasztást, akkor sem lehetne tudni, hogy még mennyi ideig keringene a műanyag a vizeinkben. A talajvizetben és folyókban felgyűlt műanyagokról a rendelkezésre álló információk alapján a kutatók azt állítják, valószínűleg még évszázadokig. A műanyagok mennyiségét tekintve a mikroszkópikus részecskék leválása hatalmas probléma – ennek ideális megoldása talán csak a műanyagok használatának kiszorítása lenne az életünk valamennyi területéről.

(Chikansplanet 2019. szeptember 6., péntek)

Folyamatosan nő a mobillal parkolók száma

Még mindig jobban szeretünk automatákat etetni apróval, mint elindítani egy parkolást a mobilappból.

A Parkl mobilparkolási startup feldolgozta a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. által közzétett adatokat. Az adatbázis szerint 2014. júliusában 40 ezer mobilparkolásnál is valamivel kevesebb történt naponta. Mára ez az érték majdnem eléri a napi százezret. Ez azt is jelenti, hogy nőnek a bevételek. Idén júliusban 1,4 milliárd forint volt a mobilparkolásra költött összeg.

A Parkl közleményéből kiderül, hogy a parkolásnak van szezonalitása. Nyáron csökken a mobilos parkolások száma, ősszel viszont akár tíz százalékkal is megnő a forgalom. A cég arra figyelmeztet mindenkit, hogy a parkolási helyzet valószínűleg idén is romlik egy keveset ősszel.

Azt már az OTP Simple rendszeresen közzétett statisztikáiból is lehetett tudni, hogy az egyik legnépszerűbb mobifizetéses szolgáltatás a parkolás. Most egyéb adatokra is fény derül. A Parkl kutatása szerint az emberek fele 2000 forint alatt oldja meg a havi parkolást, harmaduk pedig 10 ezernél többet nem költ ilyen célra. Tíz megkérdezettből csak egy ül hetente két óránál kevesebbet autóban, 40 százalékuk pedig több mint 20 órát autózik egy héten.

Fintech szempontból a leglényegesebb adat, hogy a mobilfizetés még mindig a legkevésbé népszerű fizetési mód, amit csak a megkérdezettek 21 százaléka használ. Az SMS (56 százalék) és a helyi automatába való pénz dobálás (61 százalék) is jóval bevettebb.

(Fintechradar 2019. szeptember 6., péntek)

Fontos változások jönnek az európai sörcímkéknél

A sörök címkézésének egységes módjáról egyezett meg a Brewers of Europe, vagyis az Európai Sörfőzők Szövetsége Brüsszelben, ahol egy egyetértési nyilatkozatot is aláírtak Vytenis Andriukaitis, az Európai Bizottság egészségügyi és élelmiszer-biztonsági biztosának jelenlétében. Ennek értelmében 2022-ig a sörök csomagolásán is részletesen fel fogják tüntetni a gyártók az összetevőket, valamint a tápérték információkat. Az önkéntes címkézési kötelezettségvállalást 25 európai szövetség között a magyar sörgyártók is vállalják, a kezdeményezést Kántor Sándor, a Magyar Sörgyártók Szövetségének igazgatója is aláírta.

A kezdeményezés előzményeként júniusban az Európai Sörfőzők Szövetségének közgyűlése kisebb módosításokkal jóváhagyta az alkohol-tartalmú italok összetevőinek, energiatartalmának és tápanyag-összetételének feltüntetéséről szóló egyetértési megállapodást.

A felek ezzel önként vállalták, hogy 2022-ig megjelölik a sörök csomagolásán az italok összetevőit és energiaértékeit.

A nyilatkozat létrejötté azért fontos, mert így a fogyasztók érthető, felismerhető, összehasonlítható és pontos információkat kapnak majd minden italról. Az átláthatóság mellett a sörgyártók példát kívánnak mutatni az alkohol-tartalmú italok más ágazatainak is. A címkézés megreformálására azért is szükség volt, mert évről évre növekszik a minőségi sörgyártás és a sörfogyasztás, ami nagyobb felelősséget ró a szektor szereplőire.

Az aláírási ceremónián számos olyan Európából, így Magyarországról is származó sört mutattak be, ami már most is eleget tesz az aláírt önkéntes címkézési kötelezettségvállalásnak.

Az európai sörgyárak is jelentős lépéseket tettek már az elmúlt években, a sörök 60 százalékánál már most is megadják a kalóriaszámot, 85 százalékuknál pedig az összetevők

részletes listáját. Az egyetértési megállapodás azért is kulcsfontosságú, hogy ezek az arányok még tovább növekedhessenek.

Európában 2017-ben a teljes sörfogyasztás közel 374 millió hektoliter volt, míg a magyar piacon ebben az időszakban 6,26 millió hektoliter sör fogyott.

(Origo 2019. szeptember 6., péntek)

Egyre többen vesznek online e-matricát és fizetnek e-útdíjat

A közlemény szerint augusztus végéig 750 ezer alkalommal fizettek a NÚSZ webes értékesítési felületein, az ematrix.nemzetiutdij.hu-n és a hu-go.hu-n keresztül.

Az első nyolc hónapban a NÚSZ felületein a matricavásárlások száma 37 százalékkal, a nehezebb járművek által fizetett e-útdíjas ügyleteké 26 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. E-matricát 2019. augusztus végéig 250 ezer alkalommal váltottak, e-útdíjat 500 ezer esetben fizettek 50 milliárd forint összegben a NÚSZ internetes oldalain.

A közleményben kiemelték, hogy a folyamatos bővüléshez az online fizetési modult a SimplePay biztosítja. A szolgáltató azt javasolja az ügyfeleknek, hogy az útdíjak online megfizetésekor hozzanak létre Simple fiókot, kártyadataikat mentseék el, hogy az online fizetés gyorsabb, egyszerűbb és biztonságosabb legyen.

(Magyar Hírlap 2019. szeptember 6., péntek)

Van, amihez egyetlen főnöknek sincs joga: erről mindenképpen tudnod kell

Nem ritkán törvénytelen hirdetésekben keresik a munkavállalókat a magyar cégek. Jól nézd meg, mire jelentkezel! Nem árt tisztában lenni azzal, hogy mit engedhet meg magának egy munkaadó, és mit nem.

Nem csak a január, hanem a szeptember is az álláskeresés hónapja, a nyári szabadságolások után ilyenkor rázódnak vissza a HR-esek a megszokott kerékvágásba. Ám olyan nagy kilengés nem tapasztalható azért a piacon, mint pár évvel ezelőtt: "Korábban kifejezetten jellemző volt a visszaesés a hirdető cégek és meghirdetett állások számában a többi kategóriában, mostanra viszont a nyári hónapok is rendkívül erősnek számítanak szinte mindenhol."

- mondta el korábban a Pénzcentrumnak Lukács Beáta, a SimpleJob alapítója. Tehát nem nyúl mellé, aki ilyenkor keres állást, de vajon milyen a megfelelő álláshirdetés?

A napokban futottunk bele a Szárnyas Fejvadász csoportban megosztott hirdetésbe, melyben kifejezetten 25 év alatti kollégákat kerestek egy adott pozícióra. A poszt alá rengeteg felháborodott kommentet írtak, sokak szerint törvénytelen ez a fajta eljárás. Kíváncsiak voltunk, mi a helyzet a diszkrimináló álláshirdetésekkel, ezért jogi segítséghez folyamodtunk.

A munkáltatónak az Mt.-ben meghatározott egyenlő bánásmód követelményét nemcsak a munkavállaló munkaviszonya alatt, hanem a munkaviszony létesítése során is meg kell tartania. Ahogy a Munka törvénykönyve fogalmaz, a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E

követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbitásával

- nyilatkozta a Pénzcentrumnak Dr. Bergendi-Rácz Diána LL.M., ügyvéd, európai és nemzetközi üzleti szakjogász. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény akként rendelkezik, hogy az egyenlő bánásmód követelményét a munkáltató a foglalkoztatási jogviszony tekintetében köteles megtartani.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

Külön kiemelném a közvetlen hátrányos megkülönböztetést. Ilyennek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

neme,

faji hovatartozása,

bőrszíne,

nemzetisége,

nemzetiséghez való tartozása,

anyanyelve,

fogyatékosága,

egészségi állapota,

vallási vagy világnézeti meggyőződése,

politikai vagy más véleménye,

családi állapota,

anyasága (terhessége) vagy apasága,

szexuális irányultsága,

nemi identitása,

életkora,

társadalmi származása,

vagyoni helyzete,

foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának rész munkaidős jellege, illetve határozott időtartama,

érdekképviselőhez való tartozása,

egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága)

miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Az egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatban számos iránymutató döntés született az Egyenlő Bánásmód Hatóság gyakorlatában, ezek közül külön ki kell emelni a családi állapottal és az életkorral összefüggő diszkrimináció kérdéskörét:

A Hatóság a családi állapot kapcsán a következő elvi állásfoglalásra jutott: "Tágabb összefüggésben szemlélve a kérdést, a családos munkavállalók gyakoribb távolmaradása a munkahelyről olyan tényező, amelyet a felmondás, felmentés mérlegelésekor a munkáltatók óhatatlanul is mérlegelnek. A hatóság hangsúlyozza, hogy a munkavállalói kötelezettségek (így a rendelkezésre állás) egyformán vonatkoznak minden munkavállalóra és a családos munkavállalóknak járó munkaidő-kedvezményeket jogszabály rögzíti. Ezen túl viszont a családos munkavállalóknak ugyanazon követelményeknek kell megfelelniük, mint gyermektelen, vagy nem kiskorú gyermeket "nevelő" társaiknak.

A családi állapot, az a tiszteletre és védelemre méltó helyzet, amiben egy kisgyermekét nevelő, dolgozó anya van, nem minden ellenérvet legyőző fegyver a munkáltatóval szemben. Viszont annak érdekében, hogy az egyenlő bánásmód követelménye ne sérüljön, ésszerű alkalmazkodást, odafigyelést és mindenekelőtt szemléletváltást igényel. A védett

tulajdonsággal rendelkező személyek foglalkoztatása nem kínos kötelesség, hanem lehetőség a szervezeti kultúra színesítésére, többféle szempont, ismeret becsatornázására, összességében az "emberi erőforrás" gazdagítására" (EBH 95/2011.).

Életkor tekintetében több jogesetet is találhatunk a Hatóság elvi állásfoglalásai közül. Például "a hatóság megállapította az egyenlő bánásmód követelményének megsértését és 450 ezer forint pénzbírság megfizetésében marasztalt egy utazási irodát. Az iroda több 50 év feletti dolgozójának megszüntette munkaviszonyát, majd fél éven belül 4 új dolgozót vett fel 30 év körüli életkorral. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése az életkor védett tulajdonság miatti megkülönböztetés következtében állt fenn. A kérelmezők, akik mindhárman nők voltak, akik a női nemhez tartozásuk miatt is kérték annak megállapítását, hogy sérült az egyenlő bánásmód követelménye, azonban e tekintetben a jogsértés nem volt megállapítható."(EBH/27/2005).

Másik megtörtént és azóta jogerős eset: "Kérelmező állasközvetítő cégen keresztül jelentkezett idénymunkára. Sérelmezte, hogy az álláshirdetésben a munkakör betöltésének feltétele 20-35 közötti életkor volt. Kérelmező 44 éves, álláspontja szerint életkora miatt nem vették fel a hirdetett munkára. Az eljárás alá vont cég arra hivatkozott, hogy a hirdetésben meghatározott életkort a munka fizikai nehézsége miatt, és inkább javaslatként tüntették fel, mint kizáró okként. Véleményük szerint ezzel jóhiszeműen jártak el, továbbá a kiválasztási folyamat során egyéb szempontokat is mérlegeltek a jelentkezőknél. Előadták azt is, hogy a meghirdetett munkára mintegy 70 fő jelentkezett, köztük kérelmező is, de az ő önéletrajzát több más személlyel együtt nem értékelték annyira jónak, hogy állásinterjúra hívják be. Kifogásolta az eljárás alá vont, hogy a kérelmező önéletrajza formaönéletrajz, teljesen általánosnak értékelhető, minden aktualitást nélkülözött a meghirdetett munkakörre nézve. Kérelmező a feltett kérdésekre nem válaszolt és nem jelölt meg fizetési igényt sem. A munkára egy 21 éves fiatalot vettek fel. A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az egyenlő bánásmód követelményét a kérelmezővel szemben azzal, hogy az általa alkalmazott kiválasztás diszkriminatív volt. Szankcióként elrendelte a határozatának nyilvános közzétételét saját, valamint az eljárás alá vont honlapján, 45 napra." (EBH/302/2016.)

Fentiek alapján összegzésként megállapítható, hogy a munkáltatónak az Mt., valamint az adott munkakörre vonatkozó jogszabályok megtartása mellett a munkavállalóval történő munkaviszony létesítése során is már figyelemmel kell lennie az egyenlő bánásmód követelményének betartására és megtartására.

Az érem két oldala

Persze hozzá kell tenni azt is, hogy a munkavállalói oldalon egyes jogszabályok feltételekhez köthetik a munkaviszony létesítését. Ilyen rendelkezést tartalmaz például a munkaköri alkalmasság vonatkozásában a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 49. § (1) bekezdése. Eszerint a munkavállaló csak olyan munkára, és csak akkor alkalmazható, ha annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik, és foglalkoztatása az egészségét, a testi épségét, illetve a fiatalokú egészséges fejlődését károsan nem befolyásolja, valamint foglalkoztatása nem jelent veszélyt a munkavállaló reprodukciós képességére, magzatára, továbbá mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára - külön jogszabályban meghatározottak szerint - alkalmasnak bizonyult.

Álláshirdetések a gyakorlatban

Megkérdeztük az egyik legnagyobb magyar álláshirdető portált is, hogy a gyakorlatban miképp működik a törvény betartatása: "Oldalunk a "2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról" alapján moderálja a hirdetések tartalmát. Tapasztalataink szerint hirdetőink készségesen módosítanak a hirdetési szövegükön, ha felmerül a diszkrimináció gyanúja - mondta el a pénzcentrum kérdésére Tüzes Imre, a Profession.hu üzletfejlesztési vezetője.

Elmondása szerint a leggyakrabban előforduló diszkriminatív tartalmak:

női/férfi munkaerőt keresnek - nem lehet nemre vonatkozó kitétel a szövegben

fiatal kollégát keresnek - korra vonatkozó kitétel sem lehet

csinos kollégánőt keresnek - jellemzőre, tulajdonságra vonatkozó kitétel sem lehet

Több esetben végeztünk már módosítást olyan pozíciónevek esetében, melyeknél a köznyelvi használatban teljesen elfogadott, hogy nemre vonatkozó utalást tartalmaz. Ilyenek például: takarítónő, műtősnő, titkárnő. Ezekben az esetekben mindig takarító/takarítónő, titkár/titkárnő megjelenésre módosítjuk a pozícióneveket, illetve a hivatalos végzettségnek megfelelő megjelenést preferáljuk: műtősnő helyett műtős szakasszisztens.

Egy erős kivétel: a légiutas-kísérők

Vannak azonban olyan esetek is, amikor bár látszólag diszkriminációról van szó, mégsem szükséges változtatni a megjelenésen. A légiutas-kísérők esetén például utasbiztonsági szempontok miatt ezt a munkakört csak bizonyos magasság felett lehet betölteni, tehát nem gond, ha a hirdetés szövege tartalmazza, hogy a pályázóknak minimum hány centinek kell lenniük.

Néha azért mi is hosszasan törjük a fejünket, hogy olyan megoldást találjunk, ami az ügyfélnek is megfelel, és megfelelünk a törvényi előírásoknak is.

-folytatta Tüzes Imre. Ilyen eset például, ha nem dohányzó munkavállalókat kereső cég: mivel a cég fokozottan tűzveszélyes anyagokkal dolgozik, és a munkahely teljes területén tilos a dohányzás, csak nemdohányzó munkatársakat tud foglalkoztatni. Ezt a kitélt elvárásaként nem lehet megfogalmazni, viszont a hirdetésben azt mindenképpen érdemes feltüntetni, hogy milyen munkakörülmények között fog dolgozni a leendő kolléga. Így minden pályázó el tudja dönteni, hogy tudja-e vállalni a nemdohányzó munkakört.

A moderálási irányelveket belső szabályzat alapján, következetesen gyakoroljuk. A hatékonyság fokozása érdekében, egy olyan rendszerünkbe integrált automatizmust is alkalmazunk, amely a nálunk megjelenő évi 150 ezer hirdetés tapasztalatait alapul véve képes felismerni diszkriminatív elemeket.

(Pénzcentrum 2019. szeptember 6., péntek)

Többen már most lefoglalják jövő nyárra a szállásokat

A BALATONNÁL NEM ÉRT VÉGET A PROGRAMSOROZAT, VÁRJÁK AZ ŐSZI UTAZÓKAT

Nem lehet panasz a szezonra, és ha még az időjárást is befolyásolhatnánk, földi paradicsomnak nevezhetnénk a Balatont — mondta a nyári tapasztalatok kapcsán a Kereskedelmi és Vendéglátó Vállalkozók Országos Érdekképviselői Szövetségének képviselője. A helyiek annak örülnek, hogy idén hosszabb lesz a balatoni szezon, kezdődnek a tó körül az őszi nagy rendezvények.

A magyar vendég jó vendég – jelentette ki Vágó Péter, a Kereskedelmi és Vendéglátó Vállalkozók Országos Érdekképviselői Szövetségének (Kisosz) Veszprém megyei elnöke arra a kérdésünkre, hogy a nyáron megfeleltek-e az észak-balatoni vendéglátók várakozásainak a többségében hazai vendégekből álló utazóközönség fogyasztási szokásai. Mint mondta, a tapasztalat az, hogy a Balatonra készülődő honfitársaink jellemzően jobban tudják a külföldi vendégeknél, hogy mire kell, mire érdemes költeni a magyar tengernél, így már az év elejétől félreteszik a pénzt az üdülésre, illetve tudatosabban készülhetnek a balatoni kínálatra. Vágó Péter szerint egyre gyakoribb jelenség, hogy a szálláshellyel elégedett magyar vendégek a nyaralás végén már jó előre megrendelik a következő évi

szállást, és emelkedett azok száma is, akik tudatosan terveznek balatoni kiruccanást is az egész éves családi nyaralási keretből. Vágó Péter szerint az idén október végéig kitolódik a szezon, az elkövetkező hétvégeken biztosan találni nyitva lévő vendéglőt, büfét, cukrászdát a tó körül, és a népszerű balatoni kerékpárutak mentén is találnak majd a bringások késő őszi nyitva tartó vendéglátóhelyeket. – Változás csak annyi lesz, hogy a nyári szezonmunkások helyett maga a vállalkozó, a családtagjai vagy a nyugdíjasok állnak be pultosnak, szakácsnak, konyhai kisegítőnek. Ez egyébként a külföldi nyaralóhelyeken is gyakorlattá vált – jegyezte meg a Veszprém megyei elnök.

Egy, a hét elején tartott siófoki fórumon a tó déli partjának vállalkozói is sikeresnek nevezték a hátrahagyott nyári szezont, ám sokan továbbra is amiatt panaszkodtak, hogy a legnagyobb nehézséget a hiányzó munkaerő pótlása jelentette, hozzáértő szakemberekkel. Az egyik étteremtulajdonos például úgy vélekedett, hogy kevés fiatal kerül ki a régióban lévő szakmunkásképző, szakközépiskolákból, ráadásul aggasztó a tanulók lemorzsolódása még a tanulmányi időszak során.

– Előfordult, hogy egy 24 fős szakácsosztály diákjai közül 12-en végeztek. Gyakori az is, hogy a végzetek nem a szakmában helyezkednek el, vagy ha igen, akkor irreális fizetési igénnyel állnak elő – mondta egy fonyódi vállalkozó, megjegyezve, hogy így lett például kerékpárkölesző vállalkozó egy frissen bizonyítványt szerzett szakácsból, de ez nem egyedi eset. Abban mindenesetre egyetértenek a turisztikai szolgáltatók, hogy a kedvező kora őszi időjárás mellett az is a szezonhosszabbítást támogatja, hogy az üdülőhelyek szeptemberre és októberre is kínálnak érdekes programokat.

– Természetes, hogy maga a vendéglátó vállalkozó is dolgozik. Most éppen a hét végi, nagy hagyományú badacsonyi szüret előkészületei adnak munkát a hegyközség aprajának-nagyjának – jelezte lapunknak Tóthné Prenner Beáta kiskereskedő, a Kisoszló Zala megyei elnöke. A háromnapos vigadalom egyben az őszi Nyitott Balaton rendezvénysorozat első nagyszabású programja. Vázolta: az őszi Balaton nyitórendezvényén ma könnyűzenei koncertek lesznek, holnap a 10 órakor kezdődő rendezvényen a gyerekek is megtalálják a szórakozásukat, este pedig egy fergeteges szüreti bállal zárul a badacsonyi szüret. Vasárnap nagy szüreti felvonulással folytatódik a program a 71-es főúton, majd miután a Szent Imre-templom előtt megáldják a szőlőharangot, a menet a badacsonyi szüret hagyományos relikviájával visszatér a felvonulás kiindulási helyére.

(Magyar Nemzet 2019. szeptember 6., péntek)

Koncesszió jöhet a mobilfizetésben

Egy uniós bírósági ítélet miatt újra kell szabályozni a nemzeti mobilfizetési rendszert.

A kormány kész arra, hogy módosítsa a nemzeti mobilfizetési rendszer jogszabályi környezetét, és új szabályozást hozzon létre – olvasható a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. (NM) előző évről szóló gazdasági jelentésében. Az erről szóló bekezdésben az szerepel, hogy az újonnan kialakított struktúrában az egységes szolgáltatást már egy koncessziós modellben biztosítanák a mostani monopolhelyzetet felváltva a piacon.

A kilátásba helyezett változások határideje egyelőre kérdéses, de a folyamat még biztosan évekig eltart, tekintettel, hogy a vonatkozó közszolgáltatási szerződést 2018. december 20-án meghosszabbították az NM-mel 2022 végéig. A társaság menedzsmentje a nyilvánosan elérhető beszámolóban éppen ezért úgy értékelte a mostani helyzetet, hogy az a vállalkozás folytatásának elvét rövid távon várhatóan nem sérti.

Az ügy háttére 2016 novemberére nyúlik vissza, amikor az Európai Bizottság (EB) kötelezettségzegési eljárást indított a nemzeti mobilfizetési rendszer miatt a magyar állammal szemben. A kereset kapcsán az Európai Unió Bírósága tavaly november 7-én hozott ítéletet. Ebben a testület kimondta, hogy Magyarországon egy átjárható és transzparens szolgáltatás jött létre, illetve elutasította a bizottságnak a rendszer felszámolását célzó indítványát, ám a mobilfizetés megalkotása érdekében tett jogszabályi beavatkozás mértékét túlzónak találta. A bíróság ezért ajánlásokat fogalmazott meg arra, hogy milyen lépéseket vár a magyar féltől. Ezekről a bizottság főigazgatója 2018. december közepén levélben kért tájékoztatást, amelyre reagálva a magyar kormány rögzítette, hogy új szabályozási kereten dolgozik, összhangban az uniós bírósági döntésben szereplő javaslatokkal.

(VG 2019. szeptember 6., péntek)

Kiderült a nagy ATM-titok: foglalmad sincs, mit művel a háttérben a bankod

A magyarországi bankok több ezer ATM-et üzemeltetnek országszerte, amelyek közül természetesen előfordul, hogy néhány meghibásodik. Ez a szimpla statisztikai törvényszerűség nem vigasztal minket, ha pont az az ATM nem működik, amiért akár kilométereket utaztunk. Ennél csak az a bosszantóbb eset, ha hetek múlva visszatérünk, és ugyanúgy azt tapasztaljuk, hogy az adott ATM még mindig hibás. Hogyan kezelik a bankok az ATM meghibásodásokat? Egyáltalán, a bank feladata ez? Az ATM-hez kapcsolódó díjak fedezik azokat a költségeket, amik az automaták üzemeltetésével a banknak felmerülnek? Ezekről kérdeztük a hazai pénzintézeteket.

Szinte minden ATM-et használóval megesett már, hogy a kinézett ATM valamelyik funkciója nem volt elérhető, vagy egyenesen maga a készülék nem üzemelt. A bankok meglehetősen sok ATM-et üzemeltetnek, ezek között pedig természetesen, hogy néha előfordul meghibásodás. Arról kérdeztük a pénzintézeteket, hogy miképp észlelik a hibákat, és egyáltalán, ki végzi a karbantartást. Azt is megkérdeztük tőlük, hogy az ATM-ekhez kapcsolódó díjak (például készpénzfelvételi díj, stb.) fedezik-e a költségeket. Alább olvashatók a válaszok.

A Budapest Banknál beszállító végzi az ATM üzemeltetését és karbantartását, azok állapotát állandó ellenőrzésekkel követik nyomon. Az, hogy mennyi időn belül javítják ki a meghibásodást, a probléma jellegétől függ, de mindig törekszenek az ATM állásidejének minimalizálására. Az ATM-listában az összes ATM szerepel, pillanatnyi állapottól függetlenül. Azt, hogy mennyibe kerül egy ATM fenntartása, és ezeket a költségeket fedezik-e az ATM-specifikus bevételek, a bank nem árulta el.

A CIB Banknál a karbantartást és üzemeltetést egyaránt külső szolgáltató végzi, a meghibásodást monitoring, vagy ügyfélbejelentés alapján észlelik. Ha hibát észlelnek, akkor azt egy munkanapon belül kijavítják állításuk szerint. A bank azt írja, hogy a meghibásodott ATM is szerepel a bank weboldalán feltüntetett listában, ám ha tervezett, egész napos karbantartásra kerül sor, azt minden esetben jelzik a honlapon.

Azt, hogy mennyibe kerül egy ATM fenntartása, mekkorák a költségek, a CIB nem árulta el, annyit azonban elmondtak, hogy igyekeznek a teljes állományra nézve nyereségesen üzemeltetni az ATM-hálózatot. Állításuk szerint több ATM is veszteségesen működik az országban, ezeket igyekeznek ellensúlyozni a nyereségesen működő automatákkal. Az ATM

hálózat fenntartásának egyik legfontosabb szempontja azonban az országos lefedettség, vélhetően ezért nem szüntetik meg a veszteséges ATM-eket.

Az Erste ATM hálózata a bank tulajdonában áll, a működéssel kapcsolatos jelzéseket a bank központjában a terminálmenedzsmet felügyeli a nap 24 órájában - válaszolták. A szervizelést a gyártó vállalat végzi, és a megállapodás szerint egy munkanapon belül el kell végezni a javítást. A bank válasza szerint a műszaki problémák ritkák, gyakoribb probléma, hogy egy-egy címlet kifogy.

A bank válaszából is az látszik, hogy az ATM üzemeltetése önmagában nem termel nyereséget a pénzügyintézetnek, a beszerzési és telepítési költségek ugyanis magasak, fenntartásukat nem fedezik a hozzájuk kapcsolódó bevételek. A kiadásokat főleg a szolgáltatásfejlesztés, a készpénzgazdálkodáshoz kapcsolódó költségek, a szervíz átalány, az ad-hoc szervízköltségek és a hálózat felügyelete teszi ki.

Az MKB-nál az üzemeltetést az erre specializálódott külső partnerrel közösen végzik. Az eszközhöz tartozó felügyeleti rendszer folyamatosan monitorozza az eszközpark működését, szükség esetén azonnal értesíti a szakértőt a hibához rendelt csatornákon. Persze az ügyfelek és a fiók dolgozóinak jelzései alapján is figyelik a hibákat. Kisebb jellegű hiba esetén akár távúton is elvégezhető a szervizelés, ez ilyenkor pár másodpercet vesz igénybe, ha azonban helyszíni beavatkozást igényel a probléma, akkor pár óra alatt történik meg a javítás.

A bank azt írja, hogy a weboldalon feltüntetett listát folyamatosan frissítik, és tapasztalataik szerint azon mindig az ATM aktuális állapotának megfelelő információ található. Az MKB válaszában is kiemeli, hogy az ATM nem egy nyereségorientált banki szolgáltatás, ezek működtetése nem pusztán a költségtényezők figyelembe vételével történik. Az elsődleges szempont a bank válasza szerint az ügyfelek igényeinek kielégítése, ezért folyamatosan dolgoznak az eszközpark megújításán.

Az OTP megjegyzi, hogy több mint 2000 ATM-et üzemeltetnek országszerte, amelyeket szintén egy rendszer monitoroz, a felmerülő probléma esetén a lehető leggyorsabban megpróbálják azt kijavítani, ebben pedig külső szerződéses partnerük segít nekik. A bank azt kéri az ügyfelektől, hogy amennyiben meghibásodást találnak, jelezzék azt a bank telefonos ügyfélszolgálatán.

A Takaréknál a Szövetkezeti Hitelintézetek és a Csoport központi bankjával szerződött külső bankok maguk üzemeltetik az ATM-eket, így itt picit bonyolultabb a sztori. Alapvetően azonban a központi banknak van szerződése az autorizációs rendszerre, mindazonáltal kidolgozás alatt van egy központi ATM üzemeltetési szolgáltatás.

A monitorozást a szerződött külső partner végzi, de azt tervezi a bank, hogy egy saját ATM felügyeleti rendszert alakítanak ki. Elmondásuk szerint van olyan hiba, amit azonnal orvosolni tudnak, a bank központi listájában pedig szerepelnek az aktuálisan nem működő ATM-ek is, a lista ugyanis nem interaktív. A költségekről bőven nem beszélt a Takaréknak, annyit azonban elmondtak, hogy a költségeket nem fedezik, a készülékek csak a forgalmas helyeken hoznak bevételt.

Az UniCredit Bank ATM-einek üzemeltetését a CRITERION Készpénz-logisztikai Kft. végzi, javításukat pedig a gyártó magyarországi képviselője és márkaszervize, a Diebold-Nixdorf Magyarország Kft. Az ATM-ek aktuális állapotát szoftverrel ellenőrzik, ami azonnal jelzi a meghibásodást. A hiba kijavításának ideje a meghibásodás jellegétől függ. Ha a probléma komolyabb, akkor a javítás már sok mindentől függ: napszaktól, ünnepnaptól, stb. Az ATM keresőt nem módosítják minden meghibásodás esetén, mert - elmondásuk szerint - a legtöbb hiba kijavításának ideje törekéde annak az időnek, míg az ATM-es listán frissítenék.

A K&H csak annyit írt, hogy kiemelt figyelmet fordítanak 474 ATM berendezésük folyamatos rendelkezésére állására, az esetlegesen felmerülő technikai hibák javítására -

konkrétumokat tehát nem árultak el. A Raiffeisen sem eresztette bő lére a választ: a meghibásodás észlelésének ideje a hiba jellegétől függ, akárcsak annak kijavítási ideje.

(Pénzcentrum 2019. szeptember 6., péntek)

Nyugdíjas legyen a talpán, aki megfejtí a rezsirejtvényt

Az NKM Nemzeti Közműszolgáltató tájékoztatója kissé elnagyoltan utal egy fajta csekkigénylési szükségletre.

Az NKM Nemzeti Közműszolgáltató felkészült a nyugdíjasok gáz- és áramszámlafizetésére felhasználható rezsitalványok fogadására – tette közzé az állami csoport. Közleményük és honlapjuk tájékoztatója kissé elnagyoltan utal egy fajta csekkigénylési szükségletre. A valóban igen kusza szálakat így ismét a cég telefonos ügyfélszolgálatának segítségével igyekeztük felfejteni. Ott megtudtuk: ha áram- vagy gázcsekkünk alacsonyabb értékű, mint a felhasználni kívánt 3, 6 vagy 9 ezer forintos bón, a csekket dobjuk ki, ehelyett igényeljük a cégtől 3, 6 vagy 9 ezer forintos csekket és azt fizessük be azonos címletű rezsitalvánnyal. Bár ezzel túlfizetésünk keletkezik, azt a szolgáltató a későbbi számlánkból levonja. Ha viszont csekkes tartozásunk nagyobb a felhasználni kívánt utalványnál, ne kérjünk pótcsekket, hanem fizessük be a meglévő csekket, részben a rezsitalvánnyal. A hiányzó összeget a postán készpénzzel is ki lehet egészíteni, az ügyfélszolgálaton viszont csak bankkártyával. Aki átutalással, csoportos beszedési megbízással vagy bankkártyával fizet, ebbéli szokásain ne változtasson. Ilyen esetben a tartozás Postán keresztül szintén csak egy külön igényelt csekk rezsitalványos befizetésével csökkenthető vagy akár fizethető túl. Az ügyfélszolgálaton viszont ilyen esetben elegendő az utalványokat beadni, aminek értékével aztán a tartozás csökken, vagy épp a túlfizetés nő. Az elektronikusan fizetőknek ugyanakkor rossz hír, hogy a 9 ezer forintos kedvezmény érvényesítéséhez nem kerülhető meg legalább egy személyes megjelenés a Postán vagy a cég ügyfélszolgálatán. (Utóbbi helyszínen hivatalos megbízással is el lehet járni.) Az egész azért ilyen bonyolult, mert az utalványból nem szabad készpénzt visszaadni. Az más kérdés, hogy mivel a papír nem névre szól, az bárkinek átadható. Így akár a kocsmában is fizethetünk vele a sörért, ha a kocsmáros éppenséggel elfogadja azt saját személyes rezsije mérséklésére.

(Népszava 2019. szeptember 6., péntek)

Teljesen betiltják a glifozátot a németek!

2020-tól csökkenteni a glifozátot tartalmazó herbicidek használatát a német kormány, 2024. elejétől kezdődően pedig tilos glifozátot használni Németországban – írja a Reuters a német Környezetvédelmi Minisztérium közlése alapján.

A glifozát évek óta heves viták keresztjében áll. Az USA-ban jelenleg is dollármilliárdos perek zajlanak a glifozát esetleges rákkeltő hatása miatt, nem rég az amerikai bíróság jogosnak ítélte két rákbeteg panaszát, miszerint a non-Hodgkin's lymphoma (NHL) betegségüket a glifozátot tartalmazó gyomirtó szer, a Roundup okozta.

A Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) véleménye, hogy a glifozát növelheti egyes daganattípusok előfordulásának esélyét, ez a kockázat főleg azok esetében áll fenn, akik

foglalkozásukból adódóan vannak kitéve a szer hatásainak. Az otthoni kertészkedés szempontjából a glifozát nem jelent kockázatot szerintük.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO), az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), az Európai Bizottság és az amerikai Környezetvédelmi Hivatal (EPA) viszont azon az állásponton van, hogy nincs bizonyíték a glifozát rákkeltő mivoltára. Az Európai Vegyianyag Ügynökség (ECHA) Kockázatértékelési Bizottsága azt mondta ki, hogy a glifozát nem minősíthető rákkeltőnek. Az Európai Unió 2017-ben 5 évvel meg is hosszabbította a glifozát alapú növényvédő szerek engedélyét.

Az EU döntése ellenére Ausztria a közösségben elsőként tiltotta be a glifozát teljeskörű felhasználását idén nyáron, Franciaországban pedig 20 város polgármestere is hasonlóan rendelkezett. Németország lesz a következő uniós tagállam, ahol a szert teljesen betiltják 2024-es határidővel.

A glifozátot a Monsanto fejlesztette ki, ma már több tucat forgalmazója van a hatóanyagnak. A Monsantot nemrég felvásárolta a Bayer. A német vegyipari cég természetesen nem ért egyet a kormány döntésével. A vállalat úgy kommentálta a tiltást, hogy ez a lépés figyelmen kívül hagyja azokat a tudományos alapokon nyugvó hatósági döntéseket, amelyek 40 éven át arra a következtetésre jutottak, hogy a glifozát alkalmazható biztonságosan is.

A glifozát a világon az egyik legtöbbször használt gyomirtó szer hatóanyag. A szer különös előnye, hogy a talaj komolyabb megbolygatása nélkül képes megfékezni a gyomokat, csökkentve ezáltal az üzemanyagköltségeket és a szén-dioxid-kibocsátást. Az Európai Unió engedélye 2020-ban lejár. Meglátjuk, hogy kap-e még egy esélyt a glifozát az európai mezőgazdaságban.

(Agroinform 2019. szeptember 6., péntek)

A rezsitalvány csak terelő hadművelet, a végén az idősök járnak rosszul

A rezsitalványt választáspolitikai terméknek tartja Barát Gábor volt nyugdíjbiztosítási főigazgató. Szerinte ez is az igazságtalan, a nyugdíjasokat egymással szembefordító rendszer része. Persze tudja: a nyugdíjasok nagy része örül annak, hogy egyáltalán kap valamit. A hazai nyugdíjrendszer – igazi hungarikum – a társadalmi jövedelmeket az öregek kárára rendezi át, az ő pénzüket használják gazdaságélénkítésre. Miközben az egészségügy lerohad, a nyugdíjasok nem részesülnek a gazdasági növekedésből, az állam a szolidaritás elvének fittyet hányva visszatartja az öregeknek járó pénzt, és részben saját magára költi.

– Mit gondol a rezsitalványról?

– Azt, hogy az választáspolitikai termék. Amikor azzal kerestek meg, hogy nyugdíjszakmai szempontból nyilatkozzak a rezsitalványról, akkor magamban csak mosolyogtam, és nem mondtam. Mert nyugdíjszakmai szempontból nincs mit beszélni róla, ez tisztán politikai termék. Igaz, személyes véleményem szerint annak viszont elhibázott. Persze a Fidesz, mint mindig, most is rafináltan mozgatja a szálakat. Amikor ad valamit, nagyon nehéz okoskodni, mert a nyugdíjasok többsége örül, hogy egyáltalán kap bármit. De az hogyan van, hogy ugyanakkora adományt kap, akinek havonta 80 ezer forint a járandósága, mint akinek több millió?

– Jól hallom? Több millió?

– Igen, már van ötmillió feletti nyugdíj is. Szóval az én ízlésvilágom szerint, amikor nem törvény írja elő, hogy kinek mi jár, alkalmazni kellene egy értelmes rászorultsági elvet. Az átlagnyugdíj Magyarországon ma 135 ezer forint. A kormány mondhatta volna, hogy 150 ezerig, vagy legyünk nagyvonalúak, 200 ezerig adok, fölötte meg nem. Ez az utalvány egyik

igazságtalansága. A másik, hogy rettentő bürokratikus az eljárás, nem a nyugdíjasok többségére szabott. Bevallom, én arra számítottam, hogy novemberről néhány héttel előrehozzák a nyugdíjkorrekciót, és esetleg mellétesznek valamilyen egyszeri adományt. Az sokkal látványosabb lett volna. Szerintem az, aki ezt a rezsi-Bözsit kitalálta, a lehetséges következményekről nem tájékoztatta korrekten a kormányt vagy személyesen Orbán Viktort. Mert itt olyan gyakorlati problémák vannak, amelyek sokak számára megkérdőjelezhetik az egésznek az örömét. Ráadásul az a gyanúm, hogy az ügyviteli költség aránytalanul magas. Ebben az akcióban igazán az jár jól, aki az utalványt nyomtatja. Tehát szerintem ez választási terelő hadművelet. Sok szegény nyugdíjas persze örül, ha kap bármit, pedig a tisztességes eljárás az lett volna, ha januártól nem 2,7 százalékkal emelik a nyugdíját, hanem minimum három százalékkal, hiszen tavaly a költségvetés elfogadásakor az MNB is ekkora inflációt mondott. Mert így majdnem egy éven át a kisnyugdíjas hitelez az államnak. Igaz, visszamenőleg persze kifizetik, ha nem is kamatostul.

– Annak, aki megéli. Ötmillió feletti nyugdíjat említett. Van-e a világon még egy olyan rendszer, ahol az állami nyugdíjak között akár kétszázszoros szorzó is előfordulhat? Hiszen a minimális nyugdíj 28 500 Ft.

– Az ilyen magas nyugdíj persze kivételes, inkább csak kuriózum, a millió feletti nyugdíjak száma egyelőre pár tíz. Igen, nagyítóval kellene keresni még egy ilyen rendszert, de hozzáteszem: szerintem nem is a néhány óriásnyugdíj megjelenése a legnagyobb baj azzal a folyamattal, amely lehetővé tette az égbekiáltó különbségeket.

– A járuléklafon eltörlésével kezdődött?

– Több összefüggő lépésről van szó. Az egyik tétel az egykulcsos adó bevezetése volt 2010 után. Minthogy a nyugdíj a megállapításakor adózik, az alapjául szolgáló átlagkeresetet minden évben csökkentik az akkor hatályos szja mértékével. A nagyobb jövedelmek utáni nyugdíjat tehát eleve tovább emelte, hogy azok szja-vonzata 15 százalékra csökkent. Ehhez adódott, hogy 2012 után rövidlátó költségvetési szempontok alapján eltörlték az úgynevezett nyugdíjjáruléklafont. A nemzetközi gyakorlatban a plafonnak az a funkciója, hogy a társadalombiztosítási rendszereket megóvja attól, ami nem a dolguk, jelesül hogy be kelljen fogadniuk kiugróan magas kereseteket. Ez a magánnyugdíjpénztárak dolga. Nálunk azonban, miután kormánykörökben megcsinálták maguknak a jó fizetéseket, azt gondolhatták: nem kell plafon, így több jön be. Úgysem egyszerre mennek nyugdíjba a magas keresetűek, pár évig csak elketyeg ez a rendszer. Ez finanszírozási szempontból reális, csak társadalmi szempontból roppant igazságtalan és irritáló. Ráadásul egy-két éve még azt gondoltuk, hogy különleges lesz az évi 50-100 milliós jövedelem, plusz prémium. Milyen az élet, ma már ez sem kivételes. Az állami szférában, mondjuk a MÁV-nál vagy más kiemelt vállalatoknál óriási kereseteket, prémiumokat fizetnek, nem is beszélve a nagyprojektek finanszírozásáról. Ez tehát a második tényező. A harmadik, hogy 2015 után volt egy erőteljes reálbérrobbanás. Amikor az új nyugdíjakat megállapítják, a valorizáció során a régi kereseteket is szintre hozzák, felszorozzák a mindenkori átlagkereset növekedésének megfelelő százalékkal. Ez a három tényező együtt áll annak háttérében, hogy egyre több a kiugróan magas összegű nyugdíj.

– Ennek abszurd következményei is vannak. Szakértői számítások szerint az, aki 2018. január 1-jén ment nyugdíjba, 7 százalékkal magasabb nyugdíjat kap, mint kollégája, akinek az életútja pont ugyanaz, de egy nappal korábban, 2017. december 31-én töltötte be a korhatárt. Sőt: akik 2017 előtt mentek nyugdíjba, 30 százalékkal kevesebb nyugdíjat kapnak, mint a 2018-asok.

– Igen, ez összefügg a bérrobbanással, a valorizációval, de a nyugdíjak indexálásával is. Az Orbán-kormány lemondott a korábbi vegyes indexálásról, amellyel az infláción kívül a mindenkori béremelkedés szintjét is figyelembe vették. Csak annyit ígértek: megőrizzük a

nyugdíjak reálértékét. Legyünk őszinték, ezt meg is teszik, ami az árak, a bérek és az infláció alakulásának szokásos körülményei között amúgy rendben is van.

– Ezt kézből kontrázom. Azt mondják, hogy idén 3,1 százalékos lesz az infláció, de közben az élelmiszerek ára 5,2 százalékkal nőtt. A zöldség-gyümölcs 20 százalékkal lett drágább, márpedig a nyugdíjas ennyivalóra költi a kis pénzét, és nem traktort vesz, amelynek esetleg csökkent az ára.

– Ahogy én ismerem a nyugdíjaskosarat, az nagyjából leképezi az időskorúak fogyasztói szokásait, bár kétségtelenül lehetne finomítani. Szerintem azonban nem ez a legnagyobb baj. Az igazi probléma a reálbérek jelentős növekedésének időszakában a tisztán árkövető indexálás, amely a nyugdíjasok kárára rendezi át a jövedelmeket. Lehet, hogy a nyugdíjak vásárlóerejét megőrzi, de a bérekhez viszonyítva a nyugellátás relatív értéke drasztikusan csökken.

– Az új és a régi nyugdíjak között pedig drámai különbség alakul ki.

– Igen, a tisztán inflációkövető indexálás miatt a régi nyugdíjak egyrészt leszakadnak a bérektől, másrészt eltorzulnak a nyugdíjarányok, amire a kormány a füle botját sem mozdítja. Nincsenek szakmai viták, pedig nagy szükség lenne rájuk. Ismétlem: nem azért mondom ezt, mert a mai nyugdíjrendszert finanszírozhatatlannak tartanám, egyelőre magam is fenntarthatónak látom. Azért kellene korszerűsíteni és helyretenni a 2010 utáni bakikat, mert rettentően igazságtalan helyzetet teremtettek, benne olyan szervezeti felállással, ami igazi hungarikum.

– Mi a hungarikum?

– Van több is. A Fidesz 2010 után azonnal nekilátott az egész nyugdíjrendszer lerombolásának. Kinyírta a rokkantsági nyugdíjat, baleseti rokkantsági nyugdíjat, differenciálás nélkül megszüntetett minden, korhatár előtti ellátást. A Nyugdíjbiztosítási Alapot formálissá tette, az önálló ágazati nyugdíjigazgatást lesöpörte az asztalról. Olyan pedig Európában másutt nincs, hogy egyszerűen nem létezik nyugdíjbiztosító és egészségbiztosító, csak intézkedésre kijelölt szervezetek vannak. A nyugdíjfolyósítót beolvasztották a kincstárba, a járási hivatalokhoz meg betették egy főosztályra a nyugdíjügyet. Százfélé van, de sehol sincs. Ez is hungarikum, de akad másfajta is. A régi alkotmányban benne volt a szociális biztonsághoz és az ellátáshoz való jog. Az milyen húzás volt, hogy ezt egy azonnali módosítással kinyírták? Amikor az Alaptörvény hatályba lépett, már nem is tartalmazta többé azt a szót sem, hogy társadalombiztosítás.

– Sőt, beleírták, hogy a gyerekek kötelessége szüleik ellátása.

– Igen, a rászoruló szülőé. A nyugdíjrendszert két, ideológiai szempontból is nagyon fontos ponton változtatták meg. Az egyik, hogy a magánnyugdíjpénztári rendszert 2010 után cinikusan, hazug ígéretekkel megszüntették. Én egyébként annak idején egyike voltam azoknak – kaptam is érte eleget –, akik elleneztek a kötelező magánnyugdíjpénztár bevezetését. Túl korainak és kimunkálatlannak tartottam. Az sem tetszett, hogy miután a kieső tagdíjat az állam pótolta, az állandóan termelte a hiányt. Tehát a bevezetésén még rendesen dolgozni kellett volna. De nem finomították, hanem nekiestek. Szerintem az igazi botrány az, ahogyan megszüntették: hazudozva, elfogadhatatlan eljárási keretek között. Ennek van egy nagyon durva hozadéka: a nyugdíjrendszerbe, a megtakarításba vetett bizalmat hosszú évekre padlóra küldte. És talán éppen ez a legszomorúbb ebben a történetben. Közben az illetékesek verik a mellüket, hogy a nyugdíjrendszer finanszírozása stabil. Ami önmagában persze igaz. De milyen áron?

– A stabilitásnak nem az-e a titka, hogy közben lerohasztják az egészségügyet? Nincs Európában még egy olyan ország, ahol a gyógyításra olyan kevés jutna, mint Magyarországon. Ma már a lakosság fizeti az egészségügyi kiadások harmadát, miközben a nyugdíjasok többsége nem jut el magánorvoshoz. Lassan a gyógyszerüket sem tudják kiváltani, sokan bele is hálnak. A kétféle kiadás egy kasszáról megy.

– Azért tudni kell, hogy ötletszerűen nem lehet pénzeket áttenni egyik zsebből a másikba. A költségvetési törvény évente szabályozza, hogy a szociális hozzájárulási adóból milyen arányban kell fedezni a nyugdíjakat és az egészségügyet. Most egy kicsit több mint 70 százalék jut a nyugdíjakra. A gond szerintem az – és ebben egyetértek önnel –, hogy tudatosan sem lehetne jobban lerohasztani az egészségügyet, mint ahogyan ez nálunk történik. Létezik egy látens vagy nem is annyira látens terelés a magánegészségügy felé. Ez tragikus helyzetbe hozza a nyugdíjasok tömegét. Tehát az lenne az egyetlen normális út, ha érvényesülne a nemzedékek szolidaritásának elve, és a gazdaság növekedéséből valamit visszakapnának a nyugdíjasok. Hogy legalább a gyógyszerek kiváltására jusson. Mert legyünk őszinték: manapság a nyugdíjasok pénzét használják gazdaságélénkítésre. Miközben az öregek igazságtalan módon nem részesülnek a gazdasági növekedésből, a rájuk jutó többletet az állam költi el saját magára. Igen, magára költi.

– Mit gondol arról, hogy a nők 40 ledolgozott év után nyugdíjba mehetnek?

– Ez is csak választáspolitikai termék. Biztosítási szempontból diszkriminatívnak tartom, ráadásul csak púder rajta a szociálpolitikai szöveg, hiszen nem csak a gyermekes nők élhetnek vele. Legfőbb hibája, hogy elmaradt az érdekeltek tájékoztatása. Sok tízezer nő úgy ment el nyugdíjba két-három-négy évvel idő előtt, hogy ez egyáltalán nem érte meg nekik. Életük végéig 20-25 százalékkal alacsonyabb nyugdíjat kapnak. Akár több mint harminc éven át. Végső soron a megtakarításból mindenki kifizeti saját kedvezményét. A megoldás az lett volna, ha a korhatár emelése közben nem szüntettek volna meg minden korai ellátást, hanem egy átlátható és ésszerű malusrendszert hoztak volna létre, lefelé is rugalmas korhatárral. Biztos vagyok benne, hogy amikor 2022-ben mindenkire vonatkozik majd a 65 éves korhatár, megkerülhetetlen lesz a rugalmas rendszer bevezetése. Magunk között: azért egy 65 éves tűzoltó már ne vonuljon létrán oltani.

– A fideszes vezérkar miért bánik el így a szülei korosztályával? Nem értenek hozzá? Vagy miután saját szüleiket kimentik, azt mondják: hulljon a férgese? Aki most megy nyugdíjba, talán már a mi kutyánk kölyke, de a rendszerváltás előtti generáció nem számít?

– Úgy látom, a hozzáértéssel sem állnak nagyon jól, mert mindent politikai haszonban mérnek. A szakmai garnitúra döntő részét eltávolították. Nemcsak megszüntették a Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságot, amely a magja volt a nyugdíjszakmának, de a szakértőket kisöpörték a minisztériumból is. Igaz, vannak még bent gondolkodó emberek, de ők nem merik elmondani a véleményüket. Nincs is hol. Aki mást mondana, mint a főnökség, annak sokáig nem lenne maradása. Benne van azonban a pakliban az is, amit ön mond: bizonyos korosztályok nem számítanak. De szerintem van még cinikusabb megfontolás is. Az újabb és a régebben megállapított nyugdíjak közötti különbség lehetővé teszi, hogy a nyugdíjasok egyes rétegeit szembefordítsák egymással. Ez a kormány mestere annak, hogyan játsszon ki egymás ellen társadalmi csoportokat: nehogy összeálljon a kritikus tömeg. És persze: a szegénység szélén egyensúlyozó idős embereket könnyen és nagyon olcsón meg lehet venni –már elnézést kérek a kifejezésért. Azt gondolhatják: ha a törvényi előírásokon túl egy kicsit többet adunk nekik, nyugton maradnak. Még egy kicsit adunk, ránk is szavaznak majd.

(168 óra 2019. szeptember 6., péntek)

A mesterséges intelligencia már 2030-tól megváltoztatja életünket

A ROBOTOKRA MÉG VÁRNI KELL, DE A MUNKAERŐPIAC DRÁMAI ÁTALAKULÁSA EGYRE SZEMBETŰNŐBB

Minden negyedik magyar munkavállalóra hatással lehet a mesterséges intelligencia térnyerése. A folyamat három hullámban megy végbe 2035-ig, s eleinte keveseket érint. Az első hullám inkább a monoton, adminisztrációs feladatokra hat, a robotok csak 2030-tól kezdik el kiszorítani a gyárakból a kézgallérosokat. Attól ugyanakkor nem kell félni, hogy az automatizáció tömeges munkanélküliséget okoz.

Mintegy kilencszázezer állást alakíthat át érdemben a mesterséges intelligencia térnyerése 2035-re – derül ki a PwC Magyarország tanulmányából, amely minden korábbinál részletesebben mutatja be az automatizáció várható hatásait idehaza. A mesterséges intelligencia a technológiai feltételek alapján három hullámban nyerhet teret 2020 és 2035 között, s eleinte kevés munkahelyet érint.

A robotok érdemben 2030-tól vehetik át az uralmat, mivel a hazánkban legtöbbet foglalkoztató feldolgozóiparban, a kereskedelemben, a közlekedési ágazatokban, valamint az építőiparban is általánossá válik az automatizáció. A folyamat csaknem ugyanúgy megy végbe a kelet-közép-európai országokban, míg a kontinens nyugati és északi államaiban az első hullámok jelenthetik a látványosabb átalakulást.

Az úgynevezett algoritmushullámban, tehát a mesterséges intelligencia térnyerésének 2020 és 2025 közé tehető időszakában leginkább az adminisztratív, több számítást igénylő munkakörökben dolgozók állása alakulhat át. Ennek oka, hogy a különböző számításokhoz, becslésekhez szükséges algoritmusok elterjedése számos adminisztrációs, irodai és pénzügyi-támogatói tevékenységet váltanak ki, megkönnyítve az adatok elemzését, lerövidítve az ügyintézését. Ezért rövid távon a pénzügyi, információs és kommunikációs, adminisztrációs ágazatok érintettek az automatizációs folyamatban.

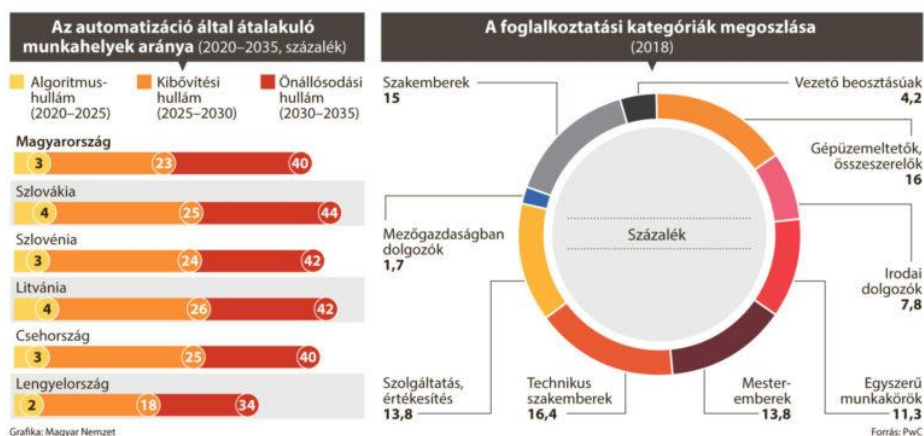
Hatása a már ma is munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban lesz a legérezhetőbb: a hivatalokban, az oktatásban, az egészségügyi és szociális területeken, a turizmus és vendéglátás, valamint a mezőgazdaság egyes területein. A becslés szerint 2025-ig 45 ezer munkahelyet érint a mesterséges intelligencia elterjedése. Ebben a hullámban az álláshelyek három százaléka automatizálható, s az érintett területeken a munkavállalók hét százaléka dolgozik.

A második, kibővítési hullámban már jóval többeknek, 235 ezer munkavállalónak kell valamilyen átalakulással számolni. A 2025 és 2030 közötti időszakban az automatizáció további kiterjesztése várható. Ez azt jelenti, hogy a mesterséges intelligencia a több adattal dolgozó, ma nagyobb adminisztratív háttérrel igénylő munkakörökben veszi át mindinkább a feladatokat. Idetartozik egyebek mellett a kereskedelem, a logisztika és a raktározás.

A robotok már behatárolt körülmények között, például raktárakban önállóan képesek elvégezni a feladatokat, s már az űrlapok kitöltéséhez, továbbításához sem kell az élő munkaerő, kiválthatóvá válnak a számítógép-alapú szolgáltatások is. Az időszak végére jóval kisebb apparátust igényel a közigazgatás, de a gyártásban is csökkenthetővé válik az irodai létszám. A becslés szerint a kiskereskedelemben és a közigazgatásban száz-százezer munkahelyet érinthet a változás. Összességében 2025 és 2030 közötti technológiai fejlődés az érintett ágazatokban ma meglévő munkahelyek 23 százaléka lehet hatással.

A leglátványosabb változással 2030-at követően kell számolnunk Magyarországon, az önállóság vagy autonómiahullám időszakában. Ekkortól lehet meg a technológiai feltétele a fizikai és a kézi precíziós munka automatizálásának. A mesterséges intelligencia térnyerése a magyar munkavállalók egyharmadát foglalkoztató feldolgozóipart, szállítmányozást és az építőipart már drámai mértékben érinti 2030 után.

Akkortól várható, hogy ténylegesen robotok végzik el az összeszerelő és egyéb szalagmunkákat, a kézügyességet igénylő tevékenységeket, de az önvezető járművek megjelenése is nagy hatással lesz a munkahelyekre. Az érintett ágazatokban a ma ismert álláshelyek akár kétharmada is robotizálhatóvá válik. A gyártásban a folyamat közel 385 ezer, a szállítmányozásban 108 ezer, míg az építőiparban 107 ezer állást alakíthat át.

A mesterséges intelligencia elterjedése az időszak végére a férfiak jövőjét befolyásolja leginkább, ám eleinte a nők állása van jobban kitéve a folyamatnak. A második, 2025 és 2030 közötti hullámban a dolgozók nagy részét foglalkoztató kis- és középvállalkozások automatizációs beruházásai jelentősen hatással lesznek az állásokra, ám ezek elmulasztása további versenyhátrányt okozhat. A munkaerőpiacot pedig alapjaiban a 2030 utáni időszak rengetheti meg, mivel hazánkban a logisztikai, ipari munkakörök dominálnak. A munka átalakulását a mezőgazdaság érzi majd meg a legkevésbé.

A tanulmány kitér rá, hogy az érintett, mintegy kilencszázezer munkahely megváltozása nem feltétlenül jelenti azt, hogy az alkalmazottak feleslegessé válnak. Sok területen ugyanis elkerülhetetlen az emberi felügyelet – például a szállításban –, ráadásul a társadalmi kapcsolatok sem pótolhatók a mesterséges intelligenciával. Ám ahhoz, hogy a dolgozók megfeleljenek a mesterséges intelligencia korában is, gyökeresen át kell alakítani az oktatási és képzési rendszert.

(Magyar Nemzet 2019. szeptember 7., szombat)

Virtuális énünk pénzt és időt spórol

Technológiai és jogi akadályja sincs már annak, hogy bárki, akár magánszemélyként vagy üzletemberként papír helyett elektronikusan írjon alá bármilyen hivatalos dokumentumot

A digitalizáció következtében hamarosan akár átköltözhetnének az ügyfélszolgálati irodák az okostelefonokra. Az innováció több milliárd oldalnyi papírt spórolna meg, így azon kívül, hogy környezetbarát megoldás, rendkívül kényelmes lehet az ügyfelek szempontjából.

Somkuti András: A digitális ügymenet kisebb cégek esetén is milliós költségcsökkenést jelenthet

Virtuális énünkkel szinte minden olyan ügyet elintézhethetünk – akár egy okostelefonon is –, amihez eddig ügyfélszolgálatra kellett menni. A digitális transzformációnak köszönhető újítások, úgy mint például az, hogy már nem feltétlenül szükséges a személyes kapcsolat ahhoz, hogy egy fontos ügyet elintézzünk, nem biztos, hogy első hallásra mindenkinek barátságosak – mondta el lapunknak Somkuti András, a Docler Csoport elnöke, a NETLOCK ügyvezetője. Hozzátette: elképzelhető, hogy sokan megijednek, mert a bizalmat még mindig a személyes kapcsolatokban látják, ám számos előnye van, ha az eddig papíron zajló, döntően személyes megjelenést igénylő ügyintézés átkerül a digitális térbe. Technológiai és jogi akadályja sincs ma már annak, hogy bárki papír helyett elektronikusan írjon alá

bármilyen hivatalos dokumentumot. Amikor egy magánszemély, üzletember vagy egy szervezet részére létrehoznak egy digitális identitást, tulajdonképpen ennek a kereteit teremtik meg. Azaz, hogy az adott alany képes legyen jogilag elismert, kontrollált, biztonságos és a virtuális térben is beazonosítható módon hitelesíteni bármilyen tranzakciót – magyarázta a szakember.

Nem utópia, hogy akár minden magyar ember és vállalat rendelkezzen digitális identitással. Mindez képessé tehet bárkit, hogy papír és toll nélkül, a személyes megjelenést kiváltva, távolról, a digitális térben maradvá válósítson meg bármilyen jogilag elismert műveletet. Az, hogy van digitális identitásunk is, éppen olyan természetes lehet pár éven belül, mint az, hogy van bankkártyánk, okostelefonunk vagy társadalmi biztosítás számunk – foglalta össze a szakember a NETLOCK legújabb közleményében. Ahhoz, hogy egy szervezet vagy magánszemély rendelkezzen digitális identitással, arra van szükség, hogy egy hitelesítésszolgáltató létrehozzon számára egy egyedi és meghamisíthatatlan digitális azonosítót. Ez az azonosító teszi lehetővé, hogy minden kétséget kizáróan igazoljuk magunkat, cégünket a virtuális térben. Azt a folyamatot, amikor ellenőrzik és tanúsítják, hogy a digitális identitás valóban az adott szervezet vagy személy számára készül, hitelesítésnek nevezik. Ha mindent rendben találnak, sor kerül a digitális identitás létrehozására, az úgynevezett elektronikus tanúsítvány kiadására.

Számos iparágban a piaci verseny és a szabályozói környezet közösen kényszerítik ki a digitalizációt. Ilyen például a pénzügyi szektor is. Ennek egyik látható eleme, amikor a bankfiókban nem papíron, hanem tableten írunk alá. Vannak országok, ahol az állam ösztönzi a digitalizációt. Észtországban például az emberek jelentős része már rendelkezik digitális identitással. A kényelem mellett az észak rengeteget spórolnak mindezzel, számításaik szerint minden egyes e-aláírással egy eurót. Magyarországon egyelőre inkább a nagy cégek járnak az élen, miközben egyre több kis- és középvállalat ébred rá a digitális átállással járó költségcsökkentés lehetőségeire. Látunk kedvező jeleket arra is, hogy a magyar állam még erőteljesebben nyisson ezen a területen – teszi hozzá. A szakemberek szerint az e-aláírási technológiák rugalmasabbá és kényelmesebbé válásával – akár egy laptop, tablet vagy okostelefon segítségével is írhatunk alá elektronikusan –, valamint az állam ez irányú kifejezett törekvésével egyre több folyamat kerülhet majd át közigazgatási szinten is a digitális térbe.

Hazánkban évente nagyjából ötvenezer tonna papírt használnak el üzleti célra, ez mintegy tízmilliárd oldal. Ennek direkt nyomtatási és papírköltsége mellett nem elhanyagolható a logisztikai költség sem, például tárolni, visszakeresni vagy csupán eljuttatni, postázni a dokumentumokat az aláírókhoz és vissza. A digitális ügymenet kisebb cégek esetén is milliós költségcsökkenést jelenthet a papíralapúval szemben, míg állami szinten milliárdos a megtakarítás, nem számítva a gyorsabb, kényelmesebb ügyintézés lehetőségét, az ügyfélélmény jelentős javulását. Az e-aláírással közigazgatási okmányok, számlák, teljesítési igazolások, fuvarlevelek, orvosi leletek, munkaügyi dokumentumok, szerződések tömegei kerülhetnek át a digitális világba.

(Magyar Hírlap 2019. szeptember 7., szombat)

Tényleg mérgező víz folyik a csapból? - Itt a hivatalos településlista

A Portfolio írt először a KSH egyik friss jelentésében található ivóvíz-minőségi adatokról, amelyből kiderült, hogy több településen is meghaladja az ivóvíz arzéntartalma a megengedett mennyiséget. Megkérdeztük a Magyar Víziközmű Szövetséget, melyek az

érintett települések, milyen egyéb egészségre ártalmas vagy éppen annak jót tevő elemeket tartalmaz a csapvíz, és valóban megéri-e inkább csak ásványvizet inni.

Magas arzéntartalom: 125 ezer embert érint

Múlt héten jött ki a KSH egyik friss jelentése, amiből többek között kiderült, hogy Magyarországon az ivóvíz arzéntartalma több helyen is meghaladja a 10,0 µg/literes európai küszöbértéket. Erről bővebben itt írtunk:

A Magyar Víziközmű Szövetség által a Portfolio-nak rendelkezésre bocsátott adatokból kiderül, hogy a tavalyi első negyedéves vizsgálati adatok szerint 38 olyan település volt Magyarországon, ahol az ivóvíz arzéntartalmának legmagasabb értéke elérte vagy meghaladta a 10,0 µg/literes küszöbértéket.

Azóta annyiban javult a társaság szerint a helyzet, hogy az Ivóvízminőség Javító Program (IMJP) keretében kiépítésre kerültek a vízkezelő technológiák, új vízbázisok kerültek bevonásra, ill. új vízellátó rendszerek kerültek kialakításra, így már csak 16 települést érint a határérték, azaz 10 µg/l feletti arzén tartalmú ivóvíz (érezhetően, Magyarországon közel 3200 település van). Ezen településeken átmeneti megoldásokkal biztosítják a megfelelő minőségű ivóvizet a lakosságnak (pl.: lajtos-kocsi, vízosztás) - írták a Portfolio megkeresésére.

Mi van még a vízben, amire érdemes figyelni?

A szövetségnél rákérdeztük arra is, hogy az arzén mellett milyen egyéb olyan elemek, ásványi anyagok vannak a vízben, amelyek az egészségre káros, illetve jó hatással lehetnek. Az alábbi választ kaptuk:

Szintén természetes eredetű sok helyen a nagy vas, mangán és ammóniumtartalom, azonban ezek esetében káros egészséghatással nem kell számolni az ivóvízben jellemző koncentrációban, parametrikus érték vonatkozik rájuk (vas: 200 µg/l, mangán: 50 µg/l, ammónia 0,5 mg/l). A vas és a mangán elsősorban színproblémát okozhat, valamint üledéket képezhet, az ammóniumból pedig nitrit képződhet. Az IMJP-nek köszönhetően ezen paraméterek esetében is jelentős javulás következett be.

A régi városmagokban, 1945 előtt épült épületekben számítani lehet ólomcső jelenlétére, amiből ólom oldódhat ki az ivóvízbe. Az ólom - az arzénhoz hasonlóan - káros egészséghatással rendelkezik, a vonatkozó határérték ebben az esetben is 10 µg/l.

A mikrobiológiai kockázatok csökkentése érdekében gyakori a klórtartalmú vegyszerekkel történő ivóvíz-fertőtlenítés - írják. Habár a nagyobb kockázatot jelentő mikrobiológiai veszély így lecsökken, kisebb mértékben ugyan, de kockázatot jelent a klórozási melléktermékek megjelenése az ivóvízben. Ilyen komponens az ún. trihalometánok (THM), amikre a Kormányrendelet az Ivóvíz Irányelvében meghatározott határértéknél szigorúbb határértéket határoz meg (100 µg/l helyett a hazai jogszabály 50 µg/l értéket nevesít). A vízkezelő technológia és a hálózat megfelelő üzemeltetésével a kockázat minimalizálható, törekedni kell a minél kisebb értékre.

Magyarországon a mikroszennyezők (pesticidek, stb.) jelentette kockázat elenyésző, mert a hazai ivóvíz ellátás döntő mértékben (~95%) felszín alatti vízforrásból származik. A vizsgálandó pesticidek (irtószerek, pl. növényvédők) az országos tisztifőorvos javaslatára kerülnek meghatározásra, jelenleg 30 kötelezően mérendő szer tartozik ide. Az egyes nevesített pesticidekre vonatkozó határérték: 0,10 µg/l, az összes pesticidere pedig 0,50 µg/l.

A napjainkban gyakran emlegetett mikroműanyagokra nem vonatkozik előírás, ill. határérték, azonban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) friss jelentése alapján a jelenlegi bizonyítékok alapján nem jelentős az emberi egészségre gyakorolt kockázatuk az ivóvízben.

Kedvező hatása van egészségünkre az ivóvízben jelen lévő kalcium és magnéziumnak, azaz a "kemény" víznek. Szemben az uniós irányelvvel, a Kormányrendelet az ivóvíz keménységére meghatároz minimum értéket (parametrikus érték, keménység: min. 50, max. 350 mg/l CaO).

Hazánkban egyes területeken (elsősorban az Alföldön) előfordul ennél alacsonyabb keménységű ivóvíz, ezeken a településeken gondoskodni kell a megfelelő kalcium és magnézium bevitelről más forrásból - derül ki a válaszaikból.

Hogy lesz a kitermelt vízből csapvíz?

A víziközmű szövetség tájékoztatása szerint Magyarországon a szolgáltatott ivóvíz 96%-ban felszín alatti, védett vízzáró rétegből származik (rétegvíz, parti szűrésű vízbázis, karsztvíz), mindössze 7% a felszíni vizek aránya. A kitermelt vizet tisztítani szükséges, amennyiben valamilyen paraméter esetén túllépi a törvényben szabályozott határértéket. Vannak olyan vízbázisok is, ahol olyan jó minőségű a kitermelt ivóvíz, hogy tisztítási technológia alkalmazása nélkül a vízhálózatba juttatható. A víztisztítás folyamatát az alábbi ábrán mutatjuk be:

Melyiket jobb inni: csapvizet vagy ásványvizet?

Ezzel a témával kapcsolatban érdekes választ kaptunk, de leegyszerűsítve: attól függ. Sokan talán nem is tudják, hogy Magyarország vezetékes vízbázisainak jelentős része ásványvízzé minősíthető volna - ami az ásványi anyag tartalmát illeti -, ez főként a karsztos vízbázisokra jellemző.

A boltban kapható palackozott vizek minőségét tekintve sok esetben hasonlóak mint a víziközmű-szolgáltatók által kitermelt víz. Általánosságban elmondható, hogy minden ivóvíz (csapvíz) ásványvíz, de nem minden ásványvíz csapvíz.

A palackozott ásványvíz kritériuma röviden: ásványvíz minősítésű vízbázis (kút), valamint a kút és a palackozó üzem közvetlenül legyen vezetékekkel összekötve, közöttük más fogyasztási hely nem lehet. Az ivóvíz minőségét szabályozó kormányrendelet szerint a szolgáltatott vizet (köznapi szóhasználatban a csapvizet) - a mikrobiológiai összetevőkön túlmenően - 38 természetes vagy mesterséges eredetű vízkémiai komponensre, ill. komponens-csoportra kell vizsgálni. A víziközművek üzemeltetését szabályozó rendelet a fentiekben túlmenően a vízműutak esetében 110 paraméter időszakos vizsgálatát írja elő - derül ki a szövetség válaszából.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a forgalmazott (palackozott) természetes ásványvizek jó része vízkémiai összetételét tekintve igen közel áll a vízművek által szolgáltatott ivóvizekhez, a csapvizekhez, sok esetben vízminőségük azonos is. Ugyanakkor a vízművek által szolgáltatott víz esetében a palackozott természetes ásványvizekhez képest szigorúbb vízminőségi és vízminőség-ellenőrzési kritériumoknak kell eleget tenni, melyet megyei kormányhivatal illetékes főosztályai is ellenőriznek és felügyelnek - emelik ki.

Az ásványvíz - mint ahogy a nevében is benne van - nem ivóvíz, mivel teljesen másak a paraméterei. Eredeti helyzetében az ásványvíz különleges fogyasztási igények kielégítésére szolgált (pl. egyszerű savanyúvizek, szerves földes savanyúvizek, alkalikus savanyúvizek, konyhasós vizek, keserűvizek, vasas vizek, illetve kénes vizek palackozása a speciális fogyasztói igények kielégítésére, valamint a különböző bántalmak elleni fogyasztásra). Ezen vizek nagymértékű fogyasztása korábban szóba sem jöhetett, többségüket jobbra csak kortyolgatva, kis mennyiségben fogyasztották.

Az ásványvíz túlzott mértékű fogyasztása - véleményünk szerint - nem célszerű, mert a szervezetben egészségügyi problémákat okozhat. Mint az élet minden területén, ebben is meg kell találni a mértéket, keresni kell az optimumot. Gondoljunk például a magas oldott ásványi anyag tartalommal összefüggésben történő vesekő-, vagy epekő képződés veszélyére, vagy az ásványvízben esetenként nagy mennyiségben lévő nátrium magas vérnyomásra hajlamos személyeknek kifejezetten káros voltára. Míg a csapvíz területi eltérésekkel 300 és 500 mg/l ásványt tartalmaz, a ma népszerű ásványvizek 520 ... 800 illetve 1800 mg/l oldott ásványi anyagot tartalmaznak. Ezek a vizek a nagyon kemény vizek csoportjába tartoznak, melyet sok esetben a nagyon magas változó keménység okoz. Ennek sói viszont szervezetünkben is kiválhatnak - írja a szövetség.

Természetesen mindenki maga dönti el, hogy a mindennapok során milyen arányban iszik csapvizet és ásványvizet, mindkettőnek lehetnek ugyanis pozitív és negatív hatásai is az egészségünkre nézve.

(Portfolio 2019. szeptember 7., szombat)

Ezért is 100 ezres bírságot kaphatnak az ingatlantulajok: kötelező betartani

Indulhat az őszi selejtezés, renoválás, ám sokan nem tudják, hogyan is kell kezelni az így keletkezett hulladékot. Rengetegen illegális útra tévednek: az erdőbe, mezőre hordják ki a sített és a lomokat, ám ezért akár 100 ezer forintos bírság is járhat. Ráadásul nemsokára már bűncselekménynek is számíthat az illegális szemétkerakás. Ugyanakkor sok esetben az sem olcsó, ha az ember szakemberre bízta a hulladékok elszállítását.

Megállíthatatlanul és végérvényesen beköszöntött az ősz, itt az ideje a szezonális munkálatoknak, és a nyári pihenés után a rendrakásnak, kertrendezésnek. Sokan a kisebb felújításokat, is ekkora időzítik, ám arra kevesen gondolnak, hogy súlyos büntetés, vagy szabálysértési eljárás is lehet a dolog vége.

Hiszen a felújítások alatt általában hulladék is keletkezik, ahogyan a garázsban, fészerben is akadhat rengeteg kidobnivaló dolog. Az pedig országos probléma, hogy sokan nem várják ki a következő lomtalanítást, vagy nem akarják elvitetni a sített, ehelyett inkább egy közeli erdőn, mezőn rakják le a szemetüket. Mondanunk sem kell, hogy ez teljesen és totálisan illegális.

A 218/1999 (XII.28.) kormányrendelet értelmében ugyanis szabálysértést követ el és százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható az a személy, aki települési szilárd vagy folyékony hulladékot a közterületen vagy nem az arra kijelölt helyen engedély nélkül lerak, elhelyez.

A jövőben vélhetően tovább szigorodnak a szabályok, legalábbis erre utalt még tavasszal Palkovics László miniszter is: mint mondta, egy készülő tervezet szerint már nem szabálysértésnek, hanem bűncselekménynek számítana az illegális hulladéklerakás. Emellett az Emmi és az ITM további elriasztó szabályozásokon is dolgozik, így nem kizárt, hogy a százezres maximális büntetési tételen is idővel emelni fognak. Az Agrárminisztérium pedig kezdeményezte, hogy a kerületvezető erdészek hatósági jogkört kapjanak, ugyanis ezáltal 1108 erdész tudna a rajtakapott illegálisan szemétkerakók ellen hatóságilag fellépni.

Arról egyébként nincs pontos adat, hogy hány illegális szemétkerakó van az országban, de szinte minden elhagyatottabb útszakaszon, erdőszélen találni szeméthegeket. Az illegális szemétkerakókat egyelőre csak tettenéréskor tudják megbüntetni, enélkül szinte lehetetlen bizonyítani, hogy ki is rakta le illegálisan a sített, szemetet.

Akkor mit csináljak?

Ha nem akarsz komoly bírságot kockáztatni, akkor érdemes áldozni némi pénzt a lomok, vagy éppen az építési hulladék elszállítására. Érdemes megvárni az éves lomtalanítást, hiszen ezért külön nem kell fizetni, benne van a szemétdíjban. Budapesten az FKF intézi a lomtalanítást, minden kerületben máskor viszik el a lomokat. És nem is muszáj a saját kerületedbe menni, mert bár a vonatkozó rendelet tiltja, de a gyakorlatban máshová is át lehet vinni a szemetet, ha épp ott van lomtalanítás - ugyanis nemigen ellenőrzi senki, hogy ki teszi le a szemetét lomtalanításkor.

A Zöld Híd által kezelt településeken 2019-től házhoz megy a hulladékgyűjtés. A lakosságnak lehetősége van évente egy alkalommal maximum 2 köbméterig igénybe venni a szolgáltatást. Előre leegyeztetett napokon végzik ezt el a szerződött, hátralékkal nem rendelkező ügyfeleknél. A különbség annyi, hogy ebben az esetben az lakosok az ingatlanon belül kötelesek tárolni a hulladékot az átvevők megérkezéséig.

Szakemberrel elszállíttatni nem olcsó multság: mennyiségtől függően a cégek akár 50-70 ezer forintot is elkérhetnek egy teherautónyi lom elszállításáért.

Az autó nem levegővel megy ki a helyszínre, és az alkalmazottaink sem szívességből rakodnak. Emellett a lerakó sem ingyen veszi át a szemetet, köbmétere 3500-4000 forintba kerül. Tehát a díj egy jelentős része nem is a mi fizetésünk, benzinünk, hanem a lomtelep. Gondoljunk csak bele, mennyibe kerül mondjuk 10 köbméternyi hulladékot lerakni - átlagosan ennyit szoktunk elvinni egy-egy ügyféltől

- mondta egy vállalkozó a Pénzcentrumnak. Azt is megtudtuk, hogy nagyon könnyen összejöhét jópár köbméternyi lom: egy nagyobb ülőgarnitúra például simán van 4-5 köbméter, ha nincs darabokra szedve.

Tehát érdemes szétszedni a kidobandó bútorokat amennyire csak lehet: nekünk is könnyebb felpakolni (így kevesebb lehet az óradíj is), és több cuccot fel lehet pakolni az autóra - vetette fel a cégvezető.

Az FKF-től külön is rendelhetsz lomtalanítást, ám ezért fizetni kell, nem is keveset: a cég tájékoztatása szerint egy köbméter lomot 7 366 forintért szállítanak el, mindezt persze úgy, hogy azokat a tulajnak kell elmozgatnia arra a helyre, ahonnan az FKF már elszállítja azt. Arra tehát

nincs lehetőség, hogy az FKF alkalmazottjai adott esetben kipakolják a lakás tartozékait - tudtuk meg a cég ügyfélszolgálatától. Ez egy 1,5-2 két szobás, átlagosan berendezett lakás esetében, ha nagyjából 30 köbméterre számoljuk a lomot 220 980 forintba kerülne a tulajdonosnak.

Mindez persze úgy, hogy saját magának visz le minden berendezést. A költségek sokkoló mértékéből könnyen kikövetkeztethető, hogy ez a fajta megrendelt lomtalanítás csupán egy-két bútor/relatív kisebb mennyiségű lom elszállításánál érheti meg, egy komplett lakásnál vagy háznál semmiképp. Érdemes azonban megjegyezni, hogy az FKF a megrendelés előtt vállalja, hogy díjmentesen szakembert küld a helyszínre, aki felméri, mennyibe kerülne a tervezett lomtalanítás. Ez a felmérés semmilyen kötelezettséget nem ró a megrendelőre. Ilyen előbecslést egyébként a legtöbb magáncég is csinál, szintén ingyen.

Ha nem akarsz ennyit fizetni, és van erre alkalmas kályhád, kazánod, akkor akár el is tüzelheted az éghető (fából készült) dolgokat télen. Megoldás lehet még, hogy a régi bútorokat ingyen elvihetőként felrakod a Facebookra, vagy egyéb hirdetési oldalakra. Ha másnak nem, valaki maximum elviszi tüzelőnek.

Vár a hulladékudvar

Ha nem tudod, vagy nem akarsz kivárni a lomtalanítási időpontot, mert sürgősen meg kell szabadulni a feleslegtől, akkor érdemes felkeresni a hulladékudvar ok valamelyikét. Országszerte több mint 50 ilyen üzemel, Budapesten 17 darab van. Ezek "szakképzett személyzet által működtetett, zárt hulladékátvevő helyek, ahol a háztartásokban, illetve gazdasági társaságoknál keletkező, anyagfajtánként elkülönítetten gyűjtött veszélyes, speciális kezelést igénylő, valamint csomagolási hulladékok átvételét végzik." Fővárosi lakosoknak a szolgáltatás bizonyos limitig ingyenes, feltéve, ha lakcímkártyával igazolni tudja, hogy helyi lakos, illetve csekkkel, átutalási bizonylattal, közös képviselőtől származó igazolással azt, hogy rendszeresen fizeti a szemétdíjat.

Fontos, hogy a hulladékudvarok csak hulladékfajtánként különválogatott, nem szennyezett hulladékokat vesznek át!

A szelektíven kívül az ilyenekbe hungarocellt is vihetsz, emellett veszélyesnek minősülő hulladékot, elektronikai szemetet is kezelnek, és pár helyen zöldhulladékot is átvesznek bizonyos mennyiségben - itt egy összesítő táblázat! Az FKF-nél ingyenesen leadható kvótákat pedig itt találod.

Sittet se visznek olcsón

Akinek nincs lehetősége elszállítani feleslegét a kijelölt helyekre, és nem tudja kivárni az éves lomtalanítást, az kénytelen megfizetni a konténer árát, amibe elszállítják és megsemmisítik a feleslegét. Ha erre szakosodott vállalkozót bízunk meg ezzel, akkor időponttól és kerülettől, illetve konténermérettől függően 26 és 46 ezer forint között van az elszállítás.

Amennyiben csak kisebb mennyiségű építési hulladékról van szó például, akkor nem érdemes nagy konténert hozatni: egy köbméternyi sittet például 10-15 ezer forintért visznek el a vállalkozók, de sokan már zsákonként is vállalják az elszállítást, 4-500 forintért viszik darabját.

Fontos, hogy meg se próbáld a kommunális hulladékba keverni az építési törmeléket. Ez egyfelől tilos, és lehet nem viszik el a kukások, ha meglátják. Másrészt pedig a környezetet is károsítod vele, hiszen az ilyen jellegű hulladékot másképpen kell kezelni, mint a "szokásos" szemetet.

Sózd rá a boltokra!

Rengetegen nem tudják azt sem, hogy az elektronikai hulladékot nem csak a kukába lehet kidobni. Aggasztóan kevesen vannak tisztában azzal, hogy az értékesítők 2004 óta kötelesek ingyen visszavenni a vásárlóktól az új készülékekkel azonos használati célú, régi berendezéseket. Például a Media Markt 32 üzletében biztosít erre lehetőséget, de az új termékek házhoz szállításakor is elviszik a használt készülékeket. Az üzletlánc emellett évente körülbelül 1000 tonna e-hulladék feldolgozásáról is gondoskodik - olvasható a közleményben.

(Pénzcentrum 2019. szeptember 7., szombat)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)